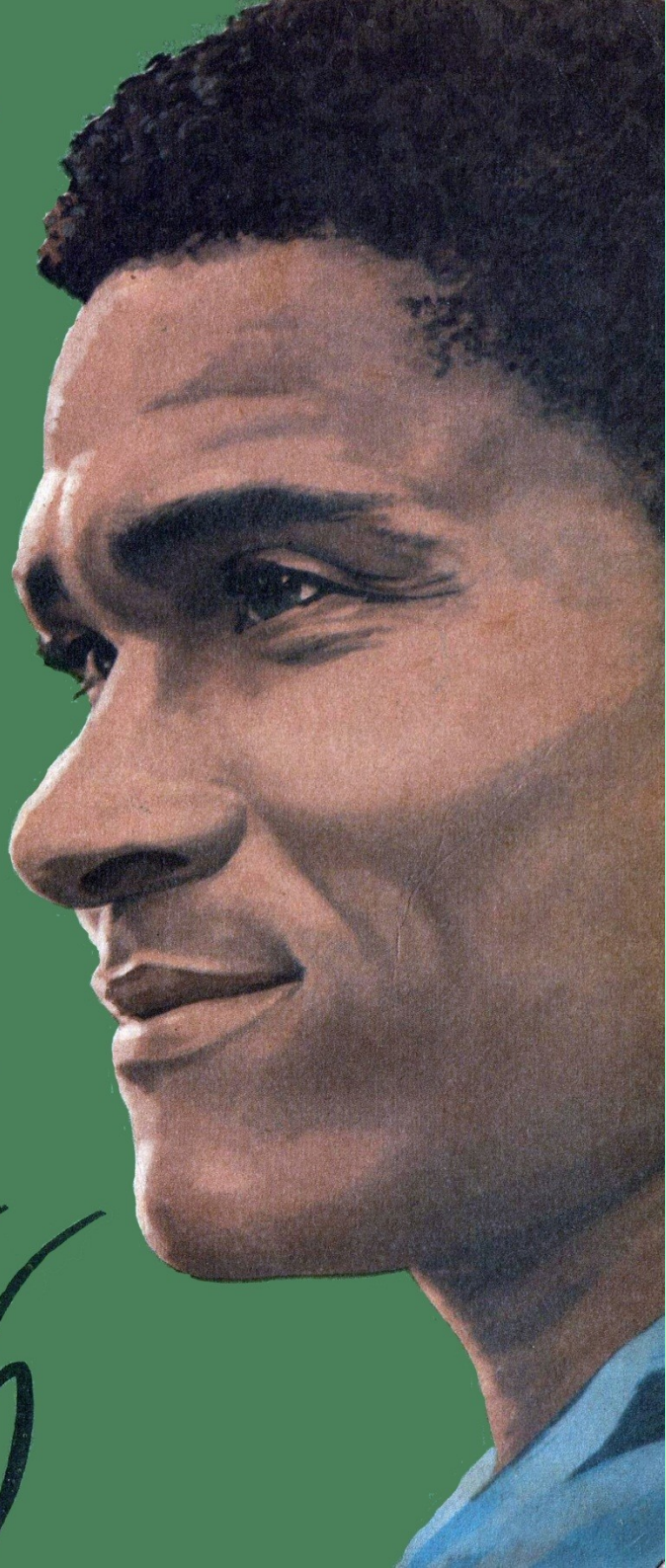

IOAN CHIRILĂ

WORLD
CUP

66

IOAN CHIRILĂ

WORLD CUP '66

EDITURA UNIUNII DE CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

Coperta: ILIE COSTESCU

Prospect de voiaj

Stimați cititori,

Vă invit într-o plăcută — sper — croazieră pe bordul vasului „World Cup '66”. Ideea ei s-a născut în seara lui 30 iulie 1966, când Bobby Moore a sărutat pentru prima oară „zeița de aur”. La câteva minute după acest moment festiv am și schițat etapele croazierei: „Vom începe la Rio, vom coborî la Buenos Aires, vom traversa la Plata pentru Montevideo, apoi vom face o scurtă escală la Lisabona... Madrid... Paris... Roma... Moscova... Sofia și așa mai departe, până la Sunderland, Liverpool etc. etc., cu punct terminus, bineînțeles, pe Wembley”.

După câteva secunde de entuziasm, am primit riposta primei îndoieli: «Stai! Ceea ce vrei să faci e o „călătorie extraordinară”, iar rolul de ghid pe care ți-l asumi nu e dintre cele mai ușoare...»

Am făcut instinctiv un pas înapoi, dar în clipa aceea m-am pomenit față în față cu Jules Verne, care m-a privit cu reproș: «În numele Fanteziei, te sfătuiesc să nu stai pe gânduri. Eu am condus sute de milioane de adolescenți în zeci de „călătorii extraordinare”. Am fost împreună cu ei în centrul pământului, coborând prin craterul unui vulcan islandez, am zburat în lună, am plutit cinci săptămâni în balon, am coborât pe fundul mării cu un submarin construit de asemenea în uzina Fanteziei, am înconjurat pământul în 80 de zile de dragul zilei în plus pe care ne-o oferă anul... olimpic, și toate astea le-am făcut fără să părăsesc o singură zi Franța».

«Vă mulțumesc pentru încurajare — am spus șoptind — dar „mica mea călătorie extraordinară în jurul balonului rotund” e doar...»

M-a oprit iritat: „Nu fi ipocrit! Acest balon rotund e un Sesam fără pereche, care deschide atât ușa de blană a colibei laponului, cât și pe cea de frunze a prietenilor lui Eusebio”.

Și marele Jules Verne a dispărut pe neașteptate, ca faimoasa lui „însulă misterioasă”.

Acum, vă rog să poftiți în saloanele transatlanticului „World Cup '66”, deoarece călătoria începe. Am făcut tot posibilul ca să-mi desăvârșesc cunoștințele de ghid. Mi-am făcut fișe, am adunat 1000 de ziare, am notat, am răsucit, am pus față-n față, am cernut...

...Pornim. Sper într-o vreme frumoasă. În zilele ploioase vom părăsi puntea și vom coborî în cabine. Atunci voi apela la zeița marelui Jules Verne. Îl voi ruga pe Herrera să stea de vorbă cu Ramsey, deși e greu de presupus ca ei să consume fotbalul vorbind. Îl voi ruga pe Sancho Panza să-i ia un interviu lui Villalonga, vom cotrobăi prin sertarele din lemn de palisandru ale lui Fabbri ca să-i citim scrisorile „bune și rele”, vom răsfoi jurnalul lui Leonel Sanchez, pe care marele extrem chilian... nu l-a întocmit probabil niciodată...

În sfârșit, vă rog să închideți o clipă ochii... E bine să nu privim mingea albă a lui Willy rotindu-se în spatele lui WORLD CUP '66 pe ecranul televiziunii. E primul sfat al ghidului, pentru prevenirea răului de mare.

Stimați călători!

Am intrat în apele teritoriale ale Braziliei...

Marile speranțe

O Brasil ha de ganhar

Rio de Janeiro. Mai 1966. Procesiune nocturnă. Câteva sute de oameni urcă încet dealul Corcovado, în vârful căruia se înalță, imensă, statuia lui Crist. Toți vorbesc în șoaptă. Omul din față, Joao Vicente Hilton, trebuie să se reculeagă. Pelerinii știu asta... Jos, în baia Guanabara, se aprind și se sting luminile iahturilor... Ceva mai departe, pe Avenida Atlantica, arde focul rece al reclamelor. Un fum subțire, ca de jertfă, învăluie „căpățâna de zahăr” care separă golful Botafogo de plaja Copacabana.

Coloana s-a oprit. Joao Vicente se apropie de soclul negru al statuii. Oamenii îi urmăresc cu atenție mișcările. Joao încrucișează brațele, fixând depărtările. Nimeni nu mișcă. Misterul acestei nopți de sabat a pus stăpânire pe toți... Joao continuă să privească, halucinat, stelele...

Deodată, în noaptea australă, se aude tunând vocea cititorului în stele:

*O BRASIL HA DE GANHAR!*¹

Cuvintele marelui maestru trezesc ca prin farmec mulțimea adormită. „*Brazilia va învinge!*” În jurul soclului negru al statuii mulțimea joacă samba... Joao Vicente Hilton e purtat pe brațe. Cu mare greutate izbutește să transmită mesajul complet al astrelor: „*Brazilia va învinge în finală Anglia, cu 1—0. Alesul cerului e Amarildo...*”

Vestea oracolului celest de pe Corcovado zboară spre Sao Paulo, ajunge înaintea soarelui la Belo Horizonte și străbate jungla, peste Amazoane, până la Manaos. „O Brasil ha de ganhar!”

Brazilia e fericită. Nici un copil nu mai rămâne în favelle². Numele „milanezului” Amarildo e scandat pe imensul stadion de

¹ Brazilia trebuie să învingă!

² Cocioabe.

nisip al Copacabanei. Un singur punct pe hartă, orașelul unde s-a născut Pelé, Tres Coraços, nu participă la marca avanpremieră a Fiestei: Amarildo, ca și la Santiago, e alesul „cerului”.

O Brasil ha de ganhar!

Acum opt ani, președintele Joao Goulart a îmbrățișat pentru prima oară „zeița de aur”.

Acum patru ani, Janio Quadros a oferit o mare recepție în cinstea glorioșilor săi *bi-campeones*, din nou în prezența „zeiței de aur”.

Nimeni nu-l va uita însă pe președintele anului 1966, Castelo Branco... Peste o sută de ani, în orașelul Garrincha, la Bahia sau la Tres Coraços, copiii vor citi în cor: „în timpul magistraturii președintelui Castelo Branco, Cupa Jules Rimet a rămas definitiv Braziliei...”

La 18 iunie 1966 echipa Braziliei pornea spre Europa, în frunte cu tânărul rege Pelé, manifestând o încredere mai mare decât „flota invincibilă” a bătrânului rege spaniol Filip.

La coborârea din avion, Joao Havelange declara laconic:

— Nu vom părăsi Europa fără Cupa Jules Rimet.

Edu, micul extrem de șocolată, îl privea vrăjit pe Joao Havelange. Un singur jucător zâmbea sceptic fotografiilor... Era Garrincha, omul fără de care „zeița de aur” nu ar fi ajuns niciodată pe pământul Braziliei...

Glasgow, 25 iunie, după meciul cu Scoția (1—1)...

Pelé răspunde focului concentric al blitz-urilor și ziariștilor:

„În viitor, vreau să fiu mai mult în mijlocul familiei mele...”

Jocul propriu-zis nu e o problemă. Depasările, însă, mă epuizează. Nu-mi aduc aminte să fi petrecut o săptămână întreagă cu familia mea...

Încetul cu încetul voi abandona fotbalul...

Nu cred că sunt cel mai bun jucător din lume, pentru că nr. 1 e cel care e bun în orice post...”

La 10 iulie, în holul hotelului Lymm, Vicente Feola declară:

„Contra bulgarilor, Pelé va juca rolul turistului și al ghidului. El speră, bineînțeles, să aibă doi sau trei însoțitori, cărora le va arăta toate frumusețile terenului”.

Vicente Feola refuză să vadă apatia din ochii regelui Pelé...

Schön și frații Grimm

Ashbourne... Câțiva kilometri de Sheffield. Marți 10 iulie 1966... Jucătorii vest-germani s-au culcat demult. Doi oameni au rămas în mica tribună de lemn a stadionului din Ashbourne: Sepp Herberger și Helmut Schön... Bătrânul Sepp a împlinit 70 de ani... Helmut are vârsta lui Herberger la Berna... Doi oameni, două generații. Sepp Herberger reprezintă victoria... Helmut Schön — povara ei... Întrebat de ziariști despre rolul lui Herberger în pregătirea echipei vest-germane, Helmut Schön răspunde fără eschivă: „Unchiul Sepp este maestrul meu... Are un barometru de mare finețe”.

Partea ciudată a acestei simbioze e că Herberger și Schön au de multe ori păreri opuse... Schön înclină spre apărarea în zonă... Herberger preferă marcajul individual...

În Italia sau în Franța „zona” și „omul” s-ar strânge de gât. Schön și Herberger, însă, stau liniștiți în tribuna micului stadion din Ashbourne, deoarece știu că fotbalul mai are 999 de dileme și e păcat să le sacrifici de dragul dilemei la modă...

— Totuși, Herr Schön, cum rămâne? întreabă ziariștii...

— Principalul e să ai oameni capabili să treacă ușor de la zonă la „om la om” și din apărare la atac.

...„Unchiul Sepp” s-a dus să se culce. Schön mai rămâne. E o noapte frumoasă. Se gândește... Acordă interviuri imaginare: „Da, Haller va fi unul din oamenii mei de bază. La Bologna a învățat să joace împotriva betonului. Schnellinger, la fel. Știe să se „ducă”... Cu Uwe Seeler nu m-am decis încă... E adevărat, nu prea e în formă, dar în Anglia vom avea cel puțin 10 000 de suporteri și toți vor să scandeze „U-we! U-we!” Am neapărată nevoie de strigătul ăsta. Cunoscut reproșul: nu prea avem extremă dreaptă. Știu de ce o spuneți... Voi, ziariștii, faceți mereu comparații. Vă gândiți la Rahn. Nu face nimic. Seeler, cu Haller alături, va fi mai bun decât Rahn. Da... Chiar el. Uwe Seeler, cel cu tendonul de plastic... E într-adevăr extraordinar să ai tendonul de plastic și să te bați ca Ahile...

...Cam asta e. Unii mă acuză că sunt matematician. Sau fizician. Și că aș aplica peste tot principiul pârghiilor, valorificând forța. Nu e rău de loc. Dimpotrivă, e foarte bine când poeții se tem de fizico-matematici. Dar, chiar dacă se tem, tot nu ne iartă. Ne reproșează lipsa de imaginație. Când vor avea plăcerea să-i vadă

pe Haller și pe Beckenbauer, o să-și aducă aminte că frații Grimm au fost germani.

...Dinspre micul castel întunecat se apropie Fritz Walter, omul care a strâns în brațe Cupa Jules Rimet la Berna.

— Ce faci, Fritz? Întreabă Schön.

— Îmi pare rău că nu sunt cu zece ani mai tânăr, ca să pot juca alături de Franz Beckenbauer, cel mai mare jucător al nostru.

— De-acord... Spune, ce-ai mai aflat?

— Bookmakerii¹ oferă echipa noastră cu 16 la 1.

— Și Brazilia?

— 2 la 1.

— Deci, astă-seară, poezia conduce cu 8—1... Noapte bună, Fritz.

Scrisori către Fabbri

Ce simplă e în fond prezentarea *squadrei azzura* pentru Anglia! Nu-mi rămâne decât să răsfoiesc câteva din cele 2 000 de scrisori primite în mai și iunie de selecționarul unic Edmondo Fabbri. Iată-le:

Mario G., Pescara:

„...Ești un ambițios, signor Fabbri. Vrei să faci altfel decât Herrera. Te arde gelozia. Nu-l vrei pe Picchi. Îți displace Corso. Vrei să fii original. Toți ăștia, voi, piticii, vreți să fiți originali. Ai mare noroc cu grupa... Cu Chile și cu Coreea... De fapt, noi și rușii am putea pleca direct pentru „sferturi”. Ce te faci, însă, mai departe? Ține minte ce-ți spun: Guarneri e de trei ori mai bun ca Rosato...”

Giovanni P., Bari:

„... Nu-i asculta, Fabbri. Lasă-i în pace cu Herrera. Am citit ce-ai declarat. Într-adevăr, nu poți juca à la Inter dacă nu-l ai pe Suarez la mijloc și dacă nu-l poți trimite la bătaie pe Jair, în față... Fă-ți meseria, Fabbri. Herrera e pentru „bombe”. Mai bine gândește-te la Rizzo, la Perani, la Barison. Avem de unde...”

Giusseppe A., Catania:

¹ Bookmaker = antreprenor de pariuri.

„...Faci pe filozoful, Fabbri. Îl corectezi pe don Helenio. Vinzi pepeni la grădinar. Dar, până la urmă, una spui, alta faci. Ai inventat povestea cu Salvatore între halfi când mergem la atac și cu Rosato în față, dar i-ai bătut pe bulgari la Bologna (n.a. 6—1) tot cu schema maestrului. Salvatore a fost, de fapt, Picchi, Rosato-Guarneri, Bulgarelli-Suarez, Perani-Corso. Până și Fogli a făcut exact ce face Bedin la Inter... Mare noroc ai, măi omule, cu Coreea... Că de Chile nu garantez...”

Giaccomo Z., Padova:

Felicitări, signor Edmondo... 3—0 cu Argentina nu-i la îndemâna oricui. Curg golurile. Sunt încântat la gândul că ai să le dai peste nas „betoniștilor” care confundă fotbalul cu Totocalcio. E foarte bine că-l preferi pe Rivera lui Corso. Mario (n.a. Corso) e un artist abstract...”

Nicollo F., Parma:

„Află de la mine, Fabbri, că Dumnezeu ia mai întâi mințile celui pe care vrea să-l piardă. Victoria asta asupra Argentinei ți-a luat, într-adevăr, mințile. Ai bătut, lasă-mă să râd, o echipă de „circulari”, dar nu-ți dai încă seama de asta. Nici nu mai știi ce faci: l-ai băgat și pe Meroni în echipă. Ca să ne acoperim de ridicol. Un „beatle” în echipa Italiei. Cât îi privește pe ceilalți, m-am lămurit: azi ești cu guelfii, mâine cu ghibelinii¹... Să nu-ți uiți ghitara...”

Giancarla P., Ragusa:

„La urma urmei, eu te admir, signor Fabbri. Înaintea meciului cu Scoția (n.a. 3—0) ai declarat că în caz de înfrângere te arunci în Vezuviu. Ai scăpat, e adevărat, dar și astăzi ești tot la gura vulcanului. Mult lăudatul nostru calcio are o scenă frumoasă, reflectoare — ultimul strigăt, colorate, hașurate dar actorii sunt umflați... Și nici nu mai au chef. Eu cred că pe Facchetti îl interesează mai mult noua instalație termică a blocului său din Treviglio, decât viitorii săi adversari Metreveli sau Leonel Sanchez. Nu te invidiez de loc, signor Fabbri...”

Luigi N., Pisa:

¹ Guelfii și ghibelinii — partide politice create în Italia, în timpul luptei dintre papi și împărați.

„Nimic nu te mai poate salva, Fabbri. Ai declarat că ai prea mulți jucători buni la dispoziție, ai spus că vom urca până sus în Anglia, printr-un joc spectaculos, ai făcut din *squadra azzura* o echipă *fluidificată*¹, ca să ne iei fața... Dacă nu ajungi în semifinală, te arunc în Tibru ca pe un rău platnic...”

9 iulie 1966. *Squadra azzura* se plictisește la Durham. Facchetti, neavând ce face, se apucă să spoiască zidurile colegiului în care e cantonată echipa. Magnetofonul lui Meroni invită la... șeic. Dar unde sunt fetele?

12 iulie 1966. Fabbri duce o luptă inegală. Băieții nu vor să se ducă la Middlesbrough. Meciul rușilor cu coreenii nu interesează. „Lasă, *signor* Fabbri, du-te dumneata singur. Noi rămânem. Vedem Brazilia — Bulgaria la televizor”.

Fabbri lasă impresia că e de acord și pleacă. Poimâine e meciul cu Chile...

20—1 pentru Otto Gloria

Wimslaw, 9 iulie 1966, hotel Stanleynamds. În sfârșit, au sosit și portughezii. Ziariștii sunt veseli. Otto Gloria e cel mai simpatic antrenor al turnelului final. Pentru că n-are secrete. Îți servește într-o oră cât izbutești să scoți de la Ramsey, cu cleștele, într-un an. Iată de ce micul hol „Stanley” e suprapopulat cu blocnotesuri și stilouri.

- Cum de-ați sosit atât de târziu, *señor* Gloria?
- Ne simțeam foarte bine în Portugalia.
- Ce planuri aveți?
- Să lăsăm o impresie bună.
- Totuși, calificarea în sferturi ar fi...
- Ar fi ceva peste plan. Planul a fost îndeplinit. Debutăm, în sfârșit, în turneul final. E ceva...
- Ați fost un mare fotbalist, *señor* Gloria?
- Fiind brazilian, îmi este imposibil să spun asta.
- De când sunteți antrenor?
- Am început să fac ucenicie în 1944, la Vasco da Gama, cu Flavio Costa... Înainte de asta m-am ocupat de baschet.
- Baschet?

¹ Aluzie la betonul... fluid al lui Fabbri.

— Da, baschet. De ce vă miră? E tot un balon rotund, un pic mai mare.

„Stanley” — hall-ul gustă din plin replica. Abia peste un minut cineva întreabă:

— Veți juca 4—2—4?

— Bineînțeles.

— Veți întări apărarea?

— N-am cu cine.

— ?!

— A trece un Eusebio, un Torres, un Simoes, un Augusto în apărare, înseamnă a-i descalifica, sau, cum se spune în teatru, a face din ei străjeri, halebardieri, oameni din mulțime.

— Și apărătorii?

— Îi privește. Și așa sunt de două ori mai mulți decât mijlocașii. Poate că, la nevoie, am să-l trimit pe bătrânul Coluna să facă puțină ordine.

— Veți juca în linie?

— Asta nu. Helmut Schön are dreptate. „Linia” e tare periculoasă în fața unor înaintași inteligenți, capabili să intre în profunzime, la momentul oportun.

— Ce părere aveți despre adversarii din serie?

— Brazilia e campioană mondială. Ungaria ar fi putut să fie. Bulgaria e, sunt sigur, un adversar puternic. O judec după vecinii săi, românii, pe care abia-abia i-am bătut săptămâna trecută, la Lisabona.

— Știți ce cotă aveți la bursă?

— Nu.

— 20 la 1.

— Splendid.

— De ce?

— E tot ce-mi lipsea ca să scot ultimele rămășițe de crispă din rândurile echipei mele.

— O ultimă întrebare: ce faceți mâine dimineață?

— O să ne permitem să ciupim câteva fire de gazon englezesc în pantofi de tenis...

Și incorigibilul *señor* Otto Gloria a cerut tuturor permisiunea de a se ocupa în treacăt de cele pământești, adică de cină.

A doua zi dimineața, Eusebio se juca cu mingea pe cap, Coluna încerca un scurt efleraj pe coloana vertebrală, tot cu mingea, iar Simoes dădea simultane de dribling puștimii din Lancashire.

Otto Gloria lipsea, bineînțeles... „Cum e posibil, *señor* Otto?” „E foarte posibil și mai ales foarte normal: copiii mei se joacă mult mai frumos atunci când eu nu sunt acasă”...

În căutarea aventurii

Buenos Aires, început de iunie, 1966...

Argentinienii, *afficionados*¹, nu mai admit înfrângerea... „La Rancagua, în Chile, când toți credeam în victorie, Anglia ne-a învins cu 3—1. Cu patru ani înainte de asta, în Suedia, s-a întâmplat acel dezastru fără precedent. 1—6 cu Cehoslovacia. Acum nu se mai poate. Juan Carlos Lorenzo trebuie să ducă echipa la victorie. Și e foarte bine că a luat locul lui Zubeldia. Lorenzo mizează pe vedete. Rattin, Varacka, Roma, Onega, Marzolini... Așa trebuie”.

Mulți nu uită însă acel recent și penibil 1—1 cu Polonia, „realizat” chiar la Buenos Aires. Dante Panzeri, unul dintre cei mai cunoscuți ziariști argentinieni, scrie: „Ni se cere să încurajăm această echipă în numele patriotismului. Conștiința, însă, ne împiedică să aplaudăm pregătirea unui dezastru... Nu-mi amintesc să fi văzut într-un ajun de campionat mondial o echipă argentiniană atât de oribilă. În materie de negare a fotbalului, ea depășește tot ceea ce a făcut în Chile...”

Totul fierbe la Buenos Aires. Echipa se pregătește, în sfârșit, de plecare. Din fericire... Pentru că atmosfera e încărcată. Ziarul argentinian *Clarín* publică articolul „Atenție!”, care trădează starea de spirit a lumii fotbalului din Argentina.

„Marele război Europa — America de Sud — scrie *Clarín* — se desfășoară din plin... În Anglia, totul va fi făcut pentru a prejudicia America de Sud și în special Brazilia, care a știut să bată pe teren toată artileria pregătită împotriva Americii de Sud în birourile F.I.F.A. Atenție!... Să facem cauză comună cu Brazilia, Uruguay, Chile și Mexic...”

(Ca întotdeauna, însă, saltul de la vorbe la fapte e greu. Uruguay cere Argentinei să-i împrumute câțiva jucători care activează în cluburile argentinene — Silveira, Matosas, Pavoni și Cubilla — dar federația argentiniană refuză, cedând în fața cluburilor. „Saltul de la vorbe la fapte”...)

¹ Așa sunt numiți suporterii în Argentina.

Clarín nu se mulțumește, însă, doar cu semnalul de alarmă, ci caută să-i înarmeze pe jucătorii argentinieni cu sfaturi indispensabile „campaniei din Europa”. Autorul articolului: Justo Piernes. Iată și cel mai sugestiv dintre cele șase sfaturi:

«Se întâmplă uneori ca într-un meci să ai un moment greu. În această situație există un mijloc fotbalistic de a „îngheța” meciul și adversarii în așteptarea unor momente mai bune. Cum? Păstrând metodic mingea. Uneori, însă, acest mijloc nu poate fi utilizat, pentru că adversarul nu-ți permite. Ce-i de făcut? Trebuie să recurgi la simulări. Să cauți un jucător care să îndeplinească sarcina de a se arunca la pământ. Un accident care să provoace „întreruperea meciului”. Un exemplu: faimoasa echipă de la Lima (Argentina, victorioasă în campionatul Americii de Sud, 1957, disputat la Lima) a trecut prin momente grele, dar avea în rândurile sale un jucător care, în afara misiunii de a juca fotbal, o avea și pe aceea de a se arunca la pământ. Numărul de mare efect era compus din patru rostogoliri urmate de o încremenire pe spate. Puteai să crezi că e mort. Ce arbitru n-ar fi întrerupt meciul (fie el chiar englez?) Pentru a completa tabloul, medicul și masorul se precipitau spre el. Nu lipsea decât reprezentantul pompelor funebre. Numele mortului? Enrique Ornar Sivori. El nu abuza de acest mijloc, dar știa să-l folosească la momentul oportun, când era deosebit de eficace.

...Fair-play absolut nu există în nici o țară din lume. Iată de ce, cinismul și simulările trebuie să facă parte din bagajul tactic al oricărei echipe, care nu trebuie să lase nimic la voia întâmplării... A fi un om cinstit, un tată onest... un prieten fidel... cu asta nu câștigi un campionat mondial de fotbal.»

Copenhaga, 17 iunie, Danemarca — Argentina 0—2. Să fi greșit Dante Panzeri?

Torino, 22 iunie, Italia — Argentina 3—0. „Luptă de stradă”. Argentinianul Sainz și italianul Leoncini sunt eliminați. Bulgarelli e grav rănit. Sepp Herberger, prezent la meci, e dezgustat: „Prea multe neregularități”.

Viena, 29 iunie, Austria — Argentina 1—0.

Jucătorii argentinieni se revoltă. Vor să se întoarcă acasă. Juan Lorenzo a pierdut frânele. Rattin e de fapt cel care conduce. Acordul secret al jucătorilor îl elimină treptat pe Lorenzo. Rattin va impune formația. El va da și planul tactic, după intrarea pe teren.

Nimeni nu mai stie nimic. Lorenzo a anunțat un *battidore libero* — Varacka... A mai declarat că în Anglia „vă trebui să ne batem, nu să seducem”.

Dar apoi a făcut din nou o piruetă: «Nu pot să impun „betonul” unor fundași care privesc cu oroare marcajul individual și care sunt mereu în căutarea aventurii. Dar nici nu pot aplica un 4—2 —4 total, din lipsă de timp...»

Birmingham, 10 iulie, hotel Albany. Plouă mărunț de câteva ceasuri. Juan Lorenzo propune echipei sale un antrenament suplimentar, pe ploaie, pentru acomodarea la condițiile de loc veselei Angliei. Spre surprinderea tuturor *señor capitan* Rattin e de acord. Sau poate urzește ceva... „Nu se știe niciodată” — se gândește Juan Carlos Lorenzo.

...Ziarele anunță în fiecare zi cotele bookmakerilor. În ciuda „războiului civil” din sânul echipei, în ciuda pronosticurilor negre ale lui Dante Panzeri, în ciuda înfrângerii în fața Italiei, Argentina e pe locul 3 în clasamentul favoriților, mult înaintea Portugaliei și a Ungariei. Bookmakerii, care știu mai multe decât ziarele, se tem de argentinieni. Mai ales când compatrioții lui Di Stefano par să fie „în căutarea aventurii”.

„Zâmbetul este meseria mea”

Belgrad, 1 iunie 1966. Arbitrul cehoslovac Davidek fluieră sfârșitul meciului Bulgaria — Iugoslavia 2—0. Iugoslavia, cu Sorskici, Durkovici, Sekularaț, Hasanaghici și toți ceilalți.

Antrenorul Vytlačil îi îmbrățișează pe Asparuhov și Kolev. Pare să le spună: „V-am promis că veți juca în Anglia. Și veți juca. Astăzi v-am făcut un alt cadou. De 34 de ani nu reușiți să-i bateți pe sârbi acasă. S-a împlinit și asta”.

Asparuhov și Kolev cad pe gânduri. Vytlačil îi domină, într-adevăr. Își amintesc de seara jocului retur cu Belgia, de acel dezastruos 0—5 la Bruxelles, când nimeni nu izbutea să scoată un cuvânt în vestiar. Vytlačil a intrat zâmbind și a spus: „Vom fi cu toții împreună în Anglia, indiferent de locul unde se va fixa barajul cu Belgia”.

Apoi a venit Florența, orașul barajului cu Belgia. Și au venit golurile lui Asparuhov, și calificarea promisă de Vytlačil... Rudolf Vytlačil, cel care a condus Cehoslovacia în finală, la Santiago, și

a trăit chiar momentul deschiderii scorului, contra Braziliei, prin Masopust.

Bologna, 13 iunie 1966. Italia — Bulgaria 6—1. Asparuhov și Kolev cad frânți pe băncile vestiarului. Doar Vytlacil nu-și pierde cumpătul... „Jocul cu Iugoslavia a fost o revanșă. Acesta, cu Italia, e un simplu meci de pregătire, în care simpaticul și... generosul nostru Simeonov a primit 5 goluri pe gratis”.

Asparuhov și Kolev își amintesc acum unele lucruri. Dacă victoriile dezvoltă fantezia, în schimb înfrângerile dezvoltă memoria: de ce a trebuit să ne părăsim cluburile de atâta timp? 22 de oameni scoși din circuit, pentru un cantonament care se încheie cu șase goluri în fața Italiei.

Asparuhov și Kolev îl zăresc din nou pe Vytlacil, care stă de vorbă cu Naidenov. Nici înfrângerea asta în fața Italiei nu pare să-l afecteze. Are siguranța omului care duce la Londra o echipă care nu a izbutit să plece la Tokio... O echipă despre care se vorbește și care va lipi curând, pe valizele sale, etichetele hotelului Banastre din Chester. Și asta în timp ce vestiții Masopust, Van Himst, Sekularaț, Hamrin și mulți alții își verifică televizoarele, ca să poată vedea campionatul mondial în alb-negru...

Asparuhov și Kolev își dau seama că sunt nedrepti cu Vytlacil. În fond, nu e puțin lucru să știi să bravezi. Acum două luni, când s-au tras la sorți seriile, și când Bulgaria a căpătat un adevărat „loc de veci” într-o grupă cu Brazilia, Portugalia și Ungaria, Vytlacil a fost poate singurul care a primit vestea zâmbind:

„În ziua de 12 iulie vă rezerv o surpriză: vom face meci egal cu Brazilia”.

De ce zâmbești, Rudolf Vytlacil?

„Pentru că zâmbetul este meseria mea. Mai ales când îi antrenezi pe alții. Pe vremea când lucram cu Masopust și cu Popluhar, nu aveam nevoie: Cehoslovacia jucase finala de la Roma, în 1934, făcuse apoi un meci memorabil cu Brazilia, în 1938, și asemenea amintiri nu pier. O echipă mică, în schimb, care nu are un punct de reper în istoria sa, trebuie să creadă în ceva, iar oamenii se obișnuiesc să creadă când le vorbești zâmbind. Sunt sigur că David, înainte de a avansa spre Goliat, l-a văzut zâmbind pe managerul care i-a întins praștia.

Manchester, 12 iulie. Peste un sfert de oră începe meciul Brazilia — Bulgaria. În vestiarul bulgar au fost aduse câteva ziare. Vytlacil ia unul, deschide la pagina a 7-a și-l roagă pe

Naidenov să traducă două rânduri din avancronica la meciul lor. Naidenov se conformează: „Brazilienii privesc cu foarte multă seriozitate meciul cu bulgarii”... Vytlačil zâmbeste...

Asparuhov și coechipierii săi pot părăsi acum vestiarul. Jecev, omul care îl va marca pe Pelé, nu se mai simte cel mai inutil om din lume. „Brazilienii privesc cu foarte multă seriozitate meciul cu bulgarii”...

„Când lampioanele se sting”

Lausanne, 18 iunie 1966. Lume multă pe stadionul Pontaise, la meciul Elveția — Mexic. Sepp Herberger, Francois Guérin, 10 ziariști englezi și mult mai mulți francezi...

Motivul? Mexicanii sunt în premieră europeană 1966 și „spionii” grupei A și-au rezervat de mult locurile. Dar de ce Sepp Herberger? În fond, echipa lui e în grupa B. Iar pe elvețieni i-a mai văzut. Răspunsul e simplu: vest-germanii sunt siguri de primul loc în serie și acordă șanse echipei lui Carbajal pentru locul doi în grupa A. Iată un calcul cu bătaie lungă, care îl recomandă foarte bine pe „unchiul Sepp”.

Lume multă, deci, cu toate că Mexicul nu e o „mare necunoscută”. Cu patru ani în urmă, la Viña del Mar, mexicanii au învins Cehoslovacia cu 3—1, deși cehoslovacul Mašek deschisese scorul în primul minut, fără să țină seamă că portarul mexican Carbajal, îngenuncheat pe linia porții, implora bunăvoința Domnului întru apărarea porții sale.

Și iată că acum, în secunda 50 a meciului Elveția — Mexic, istoria se repetă. Calderon, succesorul lui Carbajal, urmează ritualul maestrului, dar elvețienii înscriu la capătul unei acțiuni păgâne.

După acest trăsnet din senin, Calderon redevine portar și prietenul său Padilla egalează după numai un sfert de oră.

La pauză, în vestiar, toți „spionii” încearcă să smulgă „o exclusivitate” antrenorului mexican Ignacio Trelles, dar nu e cu putință. Trelles stă de vorbă sau, mai bine-zis, ascultă monologul înflăcărat al unui bărbat foarte elegant... După meci se face lumină: era Carlos Dario Ojeda, ministrul Mexicului în Elveția, fost internațional de fotbal...

Seara, „spionii” discută... Mexicul. „Jucători de finețe... Disprețuiesc forța” „Sunt, totuși, departe de Brazilia sau

Argentina"... „Neutrii" îi felicită cu anticipație pe ziariștii francezi: „După jocul de astăzi, jucați, de fapt, doar cu Anglia și Uruguayul..." Părerile nu sunt, însă, împărțite. Englezii sunt impresionați, mai mult ca oricând, de suplețea gleznei latino-americane și de ușurința pasei cu exteriorul. E veșnicul complex al piciorului rigid, crescut în saboți și cizme, în fața „șarnierei" rodate prin nisip....

Ignacio Trelles poate răspunde, în sfârșit, întrebărilor. „N-am venit să ne plimbăm, deși scopul nostru principal este de a ne pregăti cât mai bine pentru Jocurile Olimpice din 1968 și Campionatul mondial din 1970, care se vor desfășura la noi acasă".

Nimeni nu mai crede, însă, în aceste semiplimbări... În schimb, toți „spionii" sunt impresionați de clasa „indienilor" Diaz, Cisneros, Fragoso... Și mai ales de Cisneros, care „prelucrează" toate mingile venite din apărare.

André Michel de la *Tribune de Lausanne* e totuși sceptic: „Ca majoritatea latinilor, băieții mexicani lansează și scânteii, dar, când serbarea se sfârșește și lampioanele se sting, nu mai găsești mare lucru ca să treci la activ... Mexicul și Elveția vor întâmpina mari greutăți când vor încerca să culeagă trandafiri de vară pe terenurile englezești..."

În grupul „spionilor", cel mai circumspect este francezul Jacques Ferran. La 13 iulie Franța intră în foc contra Mexicului:

„Mă pun pe gânduri tinerețea și ambiția acestei echipe... Să ne temem deci de acești mexicani, chiar dacă ar însemna să facem exces de prudență. Ambianța turneului și excitația firească le pot ascuți dinții, le pot aprinde energiile. Aici, la Lausanne, le-a lipsit deseori doar flacăra pentru a trece la un registru superior. Cine știe dacă nu sunt capabili să o facă în fața Franței?"...

De la Voltaire citire

Welwyn Garden City, 5 iulie 1966. Fotbaliștii francezi au sosit aseară, venind din Scoția, de la Peebles. În ciuda pronosticurilor, aseară a fost liniște. Recordmanul decenței: Lucien Müller, barcelonezul.

În schimb, astăzi e un zgomot infernal. Au sosit ziariștii francezi. Și iar a izbucnit „la grande querelle" (n.a. „marea ceartă").

„Apărarea în linie? Un bluf!” „Ce-ai spus?” „Exact ce-ai auzit... Budzinski — măturător e o sinucidere”... „Habar n-ai! Află de la mine că şansonetele de la Stockholm nu mai «ţin»”...

Vacarmul creşte... Doi ziarişti tineri, un uruguayan şi un mexican, privesc uimiţi. Mexicanul are în buzunar ultimul „Football Magazine”. Amândoi se îndreaptă spre verandă.

— Ce mai spun „cocoşii” în revistă?

— Un milion de lucruri... Dacă echipa Franţei ar avea un sfert din imaginaţia şi... încăpăţânarea ziariştilor săi, ar juca sigur finala...

— Şi ce pronosticuri dau?

— „L'Equipe” doreşte cu orice preţ calificarea în sferturi... În schimb „Miroir”-ul lui Thébaud tună şi fulgeră împotriva betonului lui Guérin, pe care e hotărât să-l distrugă chiar dacă Franţa câştigă Cupa...

— E o exagerare.

— Dar are farmec. Francezilor le place să exagereze. Şi ştiu să exagereze. Destul să le arunci un cârlig. Despre Napoleon au scris 200 000 de cărţi. Despre Kopa au şi adunat 200 000 de file. Acum a venit rândul lui Gondet.

— Nu se compară...

— N-are importanţă. Principalul e că e la modă: a bătut recordul golgeterilor...

— Cu cât?

— A dat 38 de goluri în campionat, pentru Nantes. Şi de aici totul... 38 = 42,8% din golurile echipei campioane, 13 din acţiuni personale, 6 din „un-doi”-uri, 22 cu dreptul, 8 cu stângul, 3 cu capul, 1 cu genunchiul, 1 cu spatele, atât şi atât în primul sfert de oră, atât şi atât în al doilea, cele mai multe între 8 şi 12 m, 22 la firul ierbii, 8 sub bară, 26 „en biais”, 20 violente, 5 foarte violente, 5 din centrări, 6 din reluarea loviturilor libere şi multe altele, pe 5 pagini...

— Şi de ce toate astea?

— Doping psihic. Ca să bată recordul lui Just Fontaine.

— E posibil?

— Carbajal susţine că nu...

Disputa dintre montagnarzii şi girondinii presei sportive franceze s-a terminat printr-un armistiţiu în cinstea whisky-ului. Pierre Courtois cere un *time-out*.

— Ați auzit bomba? Dacă punem mâna pe fetița lui Lafleur¹, Guérin se-nvârtește de un contract pe 10 ani, cu 50 000 de franci pe lună. Dacă pierdem în finală, 5 ani și 20 000 franci pe lună. Eliminați în semifinală? 3 ani și 10 000 franci. Intrăm în sferturile de finală? 2 ani și 5 000 franci. Pentru locul 3 în grupă — 1 an și 2 000 franci... Dacă venim pe ultimul, Guérin semnează un contract pe 6 luni, cu 1 000 franci pe lună. În schimb, pentru suma asta va trebui să măture camerele Federației, pe strada Londrei, o dată pe săptămână.

— Te ții de bancuri, Pierre.

— Guérin nu s-a „prins”.

— Și ce-a spus?

— Dacă mai face rost de un măturător, rămâne cel puțin doi ani.

...Tony Arbona mai aduce o sticlă. Încearcă să se împace cu François Thébaud, șeful „Miroir”-ului fotbalistic.

— François, dragul meu, am o găselniță supersonică. Batem Mexicul...

— Ce te face să crezi?

— Peste opt zile, pe 13, jucăm cu Mexicul. Acum 36 de ani, la Montevideo, la prima ediție, i-am bătut pe mexicani cu 4—1 și, culmea, tot pe 13 iulie. Ce zice de chestia asta?

— E tot ceea ce poate realiza mai profund trupa voastră de la l'Équipe”.

— N-ai umor, François.

— Când e vorba de Guérin, nu pot să am umor.

— Ce te faci, François, dacă ai noștri câștigă Cupa?

— Scot un număr special în care am să demonstrez că n-ar fi trebuit să o câștigăm.

— Asta-i de la Voltaire citire...

— E patronul nostru. Sper și al tău...

Și whisky-ul nu izbutește decât să urce tensiunea spiritului galic.

Stratagama Morozov

Moscova, 1965. *U.R.S.S. — Brazilia 0—3.*

¹ Aluzie la cupa Jules Rimet, care a fost realizată de sculptorul francez Abel Lafleur.

Și totuși, nimeni nu-i poate reproșa nimic antrenorului Morozov. A jucat ofensiv, Metreveli și Meshi și-au „croșetat” apărătorii, Manga a fost în pericol, dar golurile le-a dat Pelé, pentru că Pelé e Pelé, și pentru că „trebuie ținut altfel”.

„Îmi pare bine, tovarăși spectatori, reflectează Morozov, că v-ați dat și dumneavoastră seama... Da, da... Paza bună trece primejdia rea. Ați uitat că e un proverb valabil și în fotbal.

Rio de Janeiro, 1965. *Brazilia — U.R.S.S. 2—2*.

„Dragi tovarăși spectatori — își continuă gândul Morozov — vă mulțumesc pentru felicitări. Să știți, însă, că am făcut unele retușuri. Am vulcanizat câte ceva în apărare. Și, cu toate că m-am ocupat mai ales de apărare, am dat două goluri. Nu vi se pare ciudat?”

Viena 1966. — *Austria — U.R.S.S. 0—1*

Praga, 1966. — *Cehoslovacia — U.R.S.S. 1—2*

Bruxelles, 1966. *Belgia — U.R.S.S. 0—1*

În sfârșit, Moscova, 5 iunie 1966, U.R.S.S. — Franța... Înaintea meciului, antrenorul Morozov declară ziaristului francez Pierre Lameignère:

„Am fost în mod special defensivi în cursul diferitelor meciuri susținute în Europa, dar, la noi acasă, în fața publicului nostru, trebuie să atacăm... Credeți-mă, mâine, pe Stadionul din Lujniki, veți vedea o echipă eminentamente ofensivă”.

Rezultatul? 3—3!

„Stratagama Morozov” a lovit în plin. Fostul căpitan al lui Torpedo a izbutit să prezinte publicului său riscurile marcajului individual fără acoperire. Din acest moment, Șesternev începe să silabisească perseverent: „li-be-ro, li-be-ro”.

Se apropie plecarea în Anglia. Martin Merjanov, de la revista sovietică „Fotbol”, face pronosticuri:

„Se pune întrebarea dacă în eventualitatea calificării în sferturi vom putea merge mai departe. Aș răspunde da, fără ezitare, *dacă* echipa noastră ar fi mai tehnică. Mă tem că îi lipsesc unele trăsături de clasă pentru a-i învinge pe favoriții „Cupei mondiale”.

Nikolai Morozov cade din nou pe gânduri: „Ce simplu e să construiești scheme tactice cu *dacă*. Mai greu e să crezi că „vom putea merge mai departe”, chiar dacă echipa noastră nu are maeștri ai tehnicii”...

12 iulie 1966... În apropiere de Sunderland, la Grey College, Iașin, Voronin, Metreveli și toți ceilalți așteaptă jocul cu coreenii. Ziariștii nu-i dau pace lui Morozov și-i cer un pronostic. Morozov tace. Își amintește că fosta lui echipă, Torpedo, a pierdut cu 2—0 la Phenian. Tare mult ar vrea să fie mai bătrân cu 24 de ore.

Ziariștii insistă. Cer formația. Morozov se hotărăște greu:

— Ei bine, nu va juca Iașin. Îl mai supără genunchiul.

— Dar Metreveli?

— Urmează să mă decid între Metreveli și Cislenko. Mai am o noapte în fața mea...

— Dar Voronin?

— Cred că nu va juca. Are tot timpul...

Ziariștii părăsesc bosumflați Grey College-ul. Nu le plac răspunsurile cu „cred” și „probabil”. Iată, însă, că nu fac nici douăzeci de pași și chipurile lor se destind. Dinspre cabana cu clopoței urcă încetișor perechea Voronin. Soția lui Valeri, solistă la „Beriozka” este miss World Cup.

În camera sa de la Grey College, Morozov se oprește brusc, iluminat de un gând: „Ce-ar fi totuși să joc cu Husainov?”

Cineva îi bate în zid, cu pumnii:

— Deadea Kolea, dacă mă iubești, nu-l uita pe Slava Metreveli...

Iașin are reflexe telepatice.

Jurnalul lui Leonel Sanchez

...Santiago de Chile, 14 mai 1966. Lumea nu uită... Nu vrea să uite că acum patru ani, în *Mundialul* nostru, Chile a învins Elveția (2—1), Italia (2—0), U.R.S.S. (2—1) și Iugoslavia (1—0). Toți ne cer să repetăm victoriile în Anglia... Noroc cel puțin că Iugoslavia nu s-a calificat... Nu ne mai rămân decât Italia și U.R.S.S., care sunt în grupa noastră. Lăsați-mă să râd...

...2 iunie 1966. Poate că antrenorul nostru Alamos nu e chiar de talia lui Fernando Riera¹, dar nu admit ca Sepulveda să susțină că Alamos îl ține pe Marcos în echipa națională numai pentru că e de la Universidad.

Ce simplu e să-i pretinzi lui Alamos să facă în Anglia ceea ce a izbutit să facă Riera la noi acasă! Așa li s-a pretins și suedezilor, după celebrul lor loc doi din 1958. Și? Până la urmă, Hamrin și

¹ Antrenorul naționalei chiliene în 1962.

compania nu ne-au putut onora cu prezența pentru că i-a scos — cine? — Elveția... Noi, barem mergem în Anglia...

...6 iunie 1966. Ce curios e publicul nostru! Sau, mai bine zis, ce mult seamănă cu publicul de pretutindeni. După ce am bătut Țara Galilor cu 2—0, am redevenit pentru toți „eroii din 1962”. În schimb, după ce am pierdut cu Mexicul, de vină a fost *matrimonio de jugadores*, cu alte cuvinte faptul că Prieto, Foilloux și Yavar s-au căsătorit acum câteva săptămâni.

...17 iunie 1966. Asta e culmea! Prieto, Foilloux și Yavar au primit cadouri de nuntă — cu o mică întârziere — în urma victoriei asupra lui A. C. Milan. Eyzaguirre a dat golul victoriei. Unora nu le place. Spun că dacă fundașul dă gol, echipa joacă în general pe contraatac. Să mă slăbească!...

...28 iunie 1966, Dresda. E greu în Europa. Mai ales când vii tocmai de prin Țara Focului. Am pierdut cu Dynamo de-aici. Nu trag concluzii. Băieții încep să se acomodeze...

...2 iulie 1966. Am pierdut și cu naționala R.D. Germane... Totuși, parcă ne-am mișcat mai mult. Începem să dormim ceva mai bine.

...7 iulie 1966. Am sosit, în sfârșit, la Gateshead. Drum lung, cu trenul, tocmai de la Londra la Newcastle, și-apoi cu autobuzul până aici. Partea cea mai proastă e că n-avem teren de antrenament...

...8 iulie 1966. O veste bună. Avem și teren. După intervenții. Puștii noștri spun că mingea cade mai greu. Fac pe nebunii. Influența orelor de fizică. Povestea cu gravitația... Au început ghinioanele: Olivares, portarul de rezervă, e gripat și are febră.

Mă impresionează plăcut faptul că puștimea resimte de pe acum dorul de patrie... O credeam mai blazată... Gânduri de bătrân, îngrozit de spectacolul *beatnic*-ilor.

...10 iulie 1966. Am vorbit cu Alamos. Echipa se conturează. Godoy în poartă. Fundași: Valentini, Figueroa, Villanueva. În mijloc, sigur, Prieto. Pentru stânga afară se va alege între mine și Ramirez. Acum patru ani nu s-ar fi pus problema. Dar anii trec. Noroc de Rojas, care ne-a părăsit acum două luni, din proprie inițiativă. Ce zile frumoase am avut cu Rojas. Și ce meci a fost acela! Eu am dat primul gol, apoi el l-a dat pe cel al victoriei. Toată lumea își amintește de jocul cu U.R.S.S. Un gol de la 40 de metri, în poarta lui Iașin. Cu un asemenea gol rămâi cineva toată viața...

...12 iulie 1966. Necaz mare. Godoy și-a fracturat un deget de la mână. Nu avem portar. Și mâine jucăm cu Italia. Iar Italia ne așteaptă de patru ani ca să ne-o plătească pentru acel 2—0 de la Santiago, cu ciocniri multe, în care până la urmă, ca de obicei, sunt de vină doar gazdele. Oricum, a fost oribil. Și eu, care i-am dat palma aceea prostească lui David...

Totuși, au trecut patru ani. E atât de trist să poți ține minte patru ani. Nu că mi-ar fi frică. Dar puștii știu povestea și asta le leagă picioarele. Să sperăm că italienii sunt... domni. La urma urmei, ei merg aproape sigur în „sferturi”. Noi, în schimb, avem de urcat Anzii... Of, dacă n-ar fi ziariștii, care au parcă o plăcere sadică atunci când scriu că acest campionat mondial va fi o neîntreruptă luptă de stradă...

Baroti și ziariștii

Budapesta, iunie 1966.

„Să fie adus Csanady!” — cântă în cor ziariștii. „Echipa Ungariei, care a zdrobit Anglia pe Wembley, în 1953, n-are voie să se gândească la defensivă!”

Lajos Baroti tace. Se gândește: „Cât e de simplă ofensiva pe hârtie! Calul de bătaie al ziariștilor. În fond, ei nu pierd nimic. Ofensiva, indiferent de rezultat, permite flori de stil. Mai mult decât atât, la înfrângere poți fi și patetic. Cei mai mulți îi urmăresc doar pe înaintași. La Matrai nu se uită niciodată. Sau la Kaposzta. Nimeni nu vede că Szentmihalyi sau Gelei sunt umbra lui Grosics. Toți au nostalgia marii echipe din 1954. O am și eu. Dar atacurile nu pot fi purtate cu amintiri. Jucând 4 — 2 — 4 curat nu putem bate nici Brazilia și nici Portugalia. Dă-mi pe mijloc doi oameni ca Hidegkuti și Bozsik și-ți joc 4 — 2 — 4. Așa, însă, trebuie să țin seama de realități.

Ieri am citit într-o revistă niște vorbe „frumoase” despre noi: „Betonul” impune o risipă de energie inutilă în ochii jucătorilor care i-au văzut la lucru (aproape toți) pe glorioșii bătrâni ai anului 1954, fotbaliști obișnuiți să-și pună forțele în serviciul propriei lor inteligențe”. Frumos spus, nimic de zis. Numai că în 1954 aveai în față un singur stoper și-l răsuceai cum vroiai. Astăzi lucrurile s-au schimbat. Acum 12 ani aveam jucători de superclasă în atac și asta ne-a permis să-l retragem pe Zakarias. În fond, Lorant a fost strămoșul „măturătorului” meu de astăzi, Matrai.

Gusty Sebes și-a permis să-l retragă pe Zakarias când îi avea în mijloc pe Bozsik, cel mai bun jucător al campionatului mondial din Elveția, și pe Hidegkuti, care i-a speriat pe englezi pe Wembley. Și să nu uităm: avea în serie Coreea de Sud și Turcia. Dați-mi voie să fiu și eu prudent când înaintările adverse vor fi conduse de Pelé, Eusebio și Asparuhov. Dar asta nu înseamnă că renunț la atac. Echipa mea este anume făcută pentru a reuși contraatacuri rapide, la care vor participa cu regularitate cei doi fundași de margine”.

Corul ziariștilor nu se lasă intimidat de gândurile juristului Lajos Baroti:

„Turneul din America centrală a fost o catastrofă: trei înfrângeri și două jocuri egale. Golaveraj 20—23. Nici atac, nici apărare. Ca să nu mai vorbim de promenada nesfârșită a jucătorilor, care fac mereu navetă de la club la lot. Duminică, joc de campionat. Imediat după asta, direct în autobuzul lotului, până joi seara sau vineri dimineața, cu meci internațional miercuri sau joi. Iar duminica următoare, totul *da capo*. Nu cumva e prea mult?”

...Lajos Baroti tace și zâmbește cu subînțeles: „După Londra veți spune că a fost prea puțin”.

Southport, 12 iulie 1966. Mâine, echipa maghiară intră în foc, contra Portugaliei, pe Old Trafford, la Manchester. Southport e o frumoasă stațiune balneară, pajiștile sunt... englezești, dar jucătorii maghiari nu cunosc odihna. Atmosfera e încărcată. Lajos Baroti, obosit, are ezitări. Va juca, totuși, cu Bene. În locul lui Varga va intra Nagy. Totul trebuie calculat la centimă.

La câteva sute de metri — portughezii. Chiote tiroleze. Coluna îl poartă într-o roabă pe Torres. Picioarele „namilei” par aripile lui Don Quijote. Toate privirile îl caută pe Eusebio.

Nimeni nu se gândește însă, că mâine, Augusto va deschide scorul chiar în primul minut...

De la Hector Scarone la Pedro Rocha

Montevideo, 14 mai 1966. Penarol — River Plata. Prima manșă a finalei Cupei Campionilor Americii de Sud. Întregul Uruguay așteaptă victoria lui Penarol. Pentru că Penarol dă nouă jucători echipei naționale, iar la 11 iulie, Uruguay, „echipa celestă”, întâlnește Anglia pe Wembley.

...Penarol câștigă cu 2—0, dar nu strălucește. Londra se zărește ca prin ceață.

Buenos Aires, 18 mai 1966. Returul. Stadionul „Monumental” e arhiplin. Argentinienii vor să câștige cu orice preț. River Plata „uită” să trimită autobuzul la hotel. Uruguayenii sunt în pragul *forfait*-ului. Cu 20 de minute înainte de fluierul de începere, ei se aruncă în câteva taxiuri. Coboară din mașini, departe de stadion. Circulația e imposibilă. Încearcă să se strecoare prin mulțime. Mai sunt câteva minute. Renunță forțat la masaj. Își încheie șireturile pe gazon. River Plata câștigă cu 3—2. În drum spre hotel, „echipa celestă” se apără din greu. Furia mulțimii... Prețul victoriei de la Montevideo.

20 mai 1966. Santiago de Chile.

Al treilea meci, în prezența președintelui chilian Frei. La repriză, 2—0 pentru argentinieni: Onega și Solari. După pauză, argentinienii își permit o scurtă „chermesă”. Portarul Carizzo apără, în batjocură, cu pieptul, un șut al lui Spencer. Peste câteva minute, însă, același Spencer îl trimite în fundul porții, după ciuperci. Abbadie egalează. Urmează prelungirile. Spencer înscrie al treilea gol, iar Pedro Rocha — al patrulea.

Montevideo sărbătorește victoria. Senatul votează un proiect de lege care conferă jucătorilor medalia de aur a Republicii. Președintele Consiliului Național al guvernului oferă o recepție în cinstea unsprezecelui celest. Victoria de la Santiago reaprinde amintirile trecutului. Postul de radio Montevideo, menționând prezența președintelui Frei în tribuna de la Santiago, glumește cu substrat:

„Numeroși președinți au aflat de-a lungul anilor ce pot jucătorii noștri. Președintelui Frei i s-a oferit ieri această ocazie. În iulie, la Londra, va veni rândul reginei Angliei”.

Pe aeroporul din Montevideo, bătrânul Hector Scarone, unul din eroii *Copei del Mundo 1930*, vine să strângă mâna lui Rocha. Pare să spună: „Pedro, noi am atacat fără oprire”. Rocha zâmbește sceptic: «*Señor* Hector, vom încerca și noi, dar „vârtejul” lui Ramsey trebuie să aibă un baraj în față».

Un ziarist se apropie de antrenorul Ondino Viera. Îl întreabă dacă echipa e bine pregătită. Viera zâmbește: „Nu prea, dar ne vom pregăti în avion”.

Jucătorii urcă scara, în frunte cu Abbadie, omul de la Berna. Înainte de a intra în avion, portarul Taibo strigă mulțimii:

„Vom juca primul meci pe Wembley, pentru că așa au vrut sortii. Dar tot pe Wembley vom juca și ultimul, pentru că așa vrem noi”.

A doua zi, în ziare, profilul lui Taibo avea ceva din asprimea și dârzenia vechilor indieni.

Miun Rie Hiun crede în minuni

Middlesbrough: 12 iulie 1966. Până la meciul U.R.S.S. — R.P.D. Coreeană mai e o oră.... În tribună s-au adunat vreo 300 de oameni. Doi tineri, izolați la „galerie”, stau de vorbă:

- Ce-ai mai aflat de coreeni?
- Nu prea multe...
- Crezi că sunt mai buni decât cei din sud?
- Nu e prea greu să fii. La Berna, în 1954, cei din sud au pierdut cu 7—0 la turci și cu 9—0 la unguri.
- Ce spun ziariștii?
- Sunt înnebuniți. Coreenii tac. Pretind că în materie de fotbal e mai bine să se vorbească după...
- S-a scris ceva despre ei?
- Foarte puțin. Antrenorul Australiei, Jim Bahutti, care a pierdut calificarea contra lor, la Pnom Penh, spune că unii dintre ei sunt „artiști ai balonului”.
- Poate că e doar un compliment?
- Atunci nu e singurul. Un antrenor român, Dinca Schileru, declară că a jucat contra lor în aprilie, la Phenian, și că a rămas impresionat de atacurile lor rapide, care vor surprinde multă lume.
- Unde ai citit asta?
- În „France Foot-ball”.
- Dar presa lor ce spune?
- De unde vrei să știi? Am citit articolul unui ziarist australian, Lou Gauthier, din Sidney, care a însoțit echipa Australiei la Pnom Penh. Scria că a văzut un ziar nord-coreean din 18 mai. Unul din ziariștii coreeni făcea pronosticuri. Fixa și scorurile: 2—1 cu U.R.S.S., 0—2 cu Italia, iar pentru calificare, 3—2 cu Chile. Apoi anunța și rezultatele „sfertului”: 2—4, desigur cu Brazilia...
- Și ce mai scrie Lou ăsta?
- I-a întrebat pe coreeni dacă nu le e teamă de ce-o să se întâmple la Londra.
- Și?

— I-au răspuns foarte siguri de ei: „Dacă am ști că vom fi ridiculizați, nu ne-am duce”.

— Cu cine au jucat până acum?

— Numai în Asia.

— Asta înseamnă că sunt încă boboci.

— Antrenorul lor, Miun Rie Hiun, a fost la Moscova, la București și la Praga. Călătorii de studii.

— Teorie. Jucătorii tot nu știu nimic.

— Au cumpărat două filme. U.R.S.S. — Italia 2—0 la Moscova și Inter — Real Madrid 3—1 la Viena.

— Nu-nveți fotbal după filme.

— Le-au rulat de sute de ori.

— Aud că antrenorul lor e un tip tare.

— A jucat în '48, la Olimpiadă, la Londra. Apoi a avut un accident la genunchi, în timpul războiului...

— Și nu spune chiar nimic?

— S-a-ndurat abia ieri... I-au cerut câțiva echipa probabilă pentru U.R.S.S. A răspuns sibilic: „Cred că o cunoașteți. E echipa noastră obișnuită. Avem 12—13 oameni, care sunt obișnuiți să joace împreună. Poate că am să fac unele modificări de ultimă oră, ca să-mi derutez un pic adversarii.”

— Bună!

— Apoi l-au întrebat dacă e adevărat că joacă tare.

A răspuns că, după câte știe, nu e interzis, și că omul destinat să facă aprecieri în direcția asta e arbitrul.

— „Joacă”, într-adevăr, tare.

— Când au văzut că nu pot obține formația, au încercat altfel: cu „jucătorii mai buni”. A răspuns cu intenția vădită de a pune capăt interviului: „În echipa noastră nu există vreun jucător care să conteze mai mult decât altul. De asemenea, nu există un post fix. Jucătorii se mișcă fără oprire. Aleargă foarte rapid. Nimeni nu se menajează... Sunt sigur că dragostea de patrie ne va permite să facem minuni”.

...Megafonul anunță formațiile. Portar: Li Cian Miun, fundași: Pak Li Sub, Kan Bon Sil... Mijlocași...

Approape nici unul din cei 15 000 de spectatori de pe stadionul din Middlesbrough n-a auzit vreodată numele acestor jucători. Nici măcar celebrul fundaș vest-german Schnellinger, care apare în clipa asta pe stadionul din Sheffield, pentru jocul cu Elveția...

Karl-Heinz Schnellinger, cel care a declarat — acum două săptămâni — că *outsider*-ul lui este echipa coreeană.

Argument?... Îl fascinează încă din copilărie Extremul Orient...

Villalonga de la Mancha

Sancho Panza e nemulțumit.

— *Señor* Villalonga!... Te caut de mult. .. Țin să-ți spun, serenissime, că iluștrii noștri cavaleri Suarez, Del Sol, Ufarte, Peiro și așa mai departe nu prea se omoară pentru a cânta gloria fotbalului spaniol în insulă.

— Te rog, Sancho... Distinsul Luisito Suarez are încă dureri la genunchi de pe urma marilor bătălii duse cu uriașii inegalabilului Calcio...

— Da' de unde inegalabil, *señor*...?

— Sancho, să nu ne abatem de la subiect. Iluștrii mei cavaleri se aclimatizează... I-am adus aici, lângă Coruna, în cantonamentul Sfântului Iacob din Compostella, pentru că aici e punctul cel mai ploios din Spania, așa cum va fi, desigur, în Englitera.

— Care va să zică, îi înveți să stea în ploaie...

— Dragul meu scutier, nu apreciez această formă de ironie. Și nici scepticismul tău mult prea terestru.

— Păi, cu morile de vânt ați văzut ce s-a...

— Nu împărtășesc, repet, scepticismul tău. De altfel, am făcut declarații presei. Ascultă: „Alcătuirea listei celor 26 n-a fost pentru mine o problemă dificilă, pentru că majoritatea numelor se impuneau. Totul era atât de limpede. Acest cantonament de 53 de zile este o performanță unică în analele fotbalului spaniol. 53 de zile — iată o perioadă de timp suficientă pentru a căli un perfect instrument de luptă, pentru a face retușurile tehnice necesare înainte de a pleca spre Londra”.

— *Señor*! Instrumentul ăsta de luptă...

— Sancho! Te rog, nu mă întrerupe... „Nivelul fotbalului spaniol a progresat mult în ultimele luni. Noi posedăm o echipă cu calități tehnice suficiente pentru a merge foarte departe, chiar până în finală...”

— Ați spus asta?

— Da, am spus. Și am mai spus că rezultatele noastre vor fi strălucite și uimitoare...

— Nu știu dacă ați făcut bine, serenissime...

— De ce, Sancho?

— Pentru că o să vină vremea să ne întoarcem și acasă, și nimeni n-o să ne ierte, chiar dacă o să ne spovedim înaintea de asta la Sfântul Iacob din Compostella.

— Temeri inutile, Sancho. Uite, marele magistru Sepp Herberger îi avertizează pe toți: „Atenție la echipa Spaniei. Suarez, Peiro și Del Sol vor înarma pe tinerii lor coechipieri cu marea lor experiență.

— Ba eu cred că iluștrii cavaleri cisalpini nici nu se gândesc să-i ajute pe tinerii noștri. Unde ai mai pomenit, *señor* Villalonga, ca fotbaliștii bătrâni să-i ajute pe cei tineri?...

— N-ai vederi largi, Sancho.

— Ba le am. Dar am și memorie. Nu demult, o echipă modestă, Meiderich, ne-a bătut cu 1—0.

— Nu mă interesează rezultatele obținute înaintea de Sfântul Iacob.

— Ba pe mine mă interesează...

— Ce vrei, la urma urmei, Sancho?

— Ziceam că nu e bine să punem bază pe vrăjile preamăritului hidalgo Suarez.

— Să zicem că ai dreptate. Ce propui?

— Dacă ar fi după mine, eu aș băga în foc Real Madrid, așa tânăr cum e. L-aș scoate chiar pe Gento, că și el e cu genunchiul... Aș renunța la bătrâna Spanie a cavalerilor și aș da-o pe mâna scutierilor.

— Ți-am spus eu, Sancho... Nu ai vederi largi. Dar nu-i nimic... Parcă te văd, în tribună, la Sheffield, ascultând la megafon numele ilustre ale neîntrecuților noștri cavaleri Luisito Suarez, Joaquin Peiro, Luis del Sol, Francisco Gento... La auzul acestor nume vestite, argentinienii vor îngenunchea, orbiți de strălucirea mantiilor — pardon! tricourilor noastre...

— Dumnezeu cu mila, *señor* Villalonga...

La câteva zile după această convorbire, în seara meciului cu Ajax Amsterdam, pierdut de echipa Spaniei la Coruna cu 2—1, Sancho Panza nu și-a mai permis să-i vorbească lui Villalonga de la Mancha. Dar stăpânul său s-a simțit dator să-l bată pe umăr:

— Dragă Sancho, așa e când inviți ca *sparring partener* niște negustori ai fotbalului, care nu țin seama, măcar din politețe, de graficul formei tale...

...La 23 iunie, după 1—1 cu Uruguay, tot la Coruna, Sancho a încercat să fugă acasă, unde îl așteptau bărbierul și preotul, dar

preamăritul cavaler Luisito Suarez i-a promis că-l va duce să se distreze la Londra, în „Soho”, chiar dacă echipa Spaniei nu „va merge foarte departe”...

În fața acestui argument, Sancho a abandonat definitiv ideea de a reveni la Mancha...

Necazul lui Emile Holinger

Zürich, 26 iunie 1966. Emile Holinger se pregătește de drum. În curtea sa e agitație mare. Copiii, care mai de care, vor să-i dea o mână de ajutor. Pentru că unchiul Emile, care pleacă tocmai la Sheffield, în Anglia, la campionatul mondial, nu are nici bilet de avion, și nici de tren. De automobil, nici vorbă. Unchiul Emile e un om sărac, spală geamuri și n-are de unde. Dar la Sheffield trebuie să fie neapărat, și încă la primul joc, când Elveția va „trage” cu R.F.G.-ul.

— Câți kilometri sunt până acolo, unchiule Emile?

— 1 300.

— Păi... nu cred s-ajungi...

— Dacă fac 65 pe zi, ajung... Numai de m-ar ține căruciorul ăsta... Și mai ales cauciucurile...

— Și nu ți-e frică, unchiule Emile?

— Am experiență. Anul trecut am fost la Amsterdam, când cu Olanda. Dacă tai pe scurtătură, spre Paris, sunt la doi pași de Mâneacă, și-apoi într-un finiş... Dar ia spuneți-mi: are cineva curajul să vină cu mine?

— Nici n-ai loc...

— Pe lădița din față.

Copiii râd. Micul cărucior cu trei roți abia îl ține pe unchiul Emile.

— Atunci, noapte bună, că eu plec mâine la patru...

Unchiul Emile pedalează de zor spre... Sheffield. Se gândește: „Ce-ar fi, totuși, să-i ținem pe nemți cu un meci nul? Toți spun că noi, elvețienii, suntem „fazanii grupei”. Zău că nu-nțeleg de ce... La urma urmei, de ce nu i-am bate pe nemți? În '38, la Paris, tot la „mondiale”, le-am dat 4—2. Și-i băgaseră și pe austrieci în echipă: Hahnemann, Skoumal... atunci, când a fost cu Anschluss-ul... Eu tot nu cred să fim chiar „fazanii” grupei. În '50, la Sao Paulo, abia ne-au bătut brazilienii... 2—1. Și ce trupă aveau! Ademir, Baltazar, Juvenal, Bauer... Ca să nu mai vorbesc de '54,

când am „executat” Belgia cu 4—1 și am trimis acasă Italia... Da, da, Italia... Cu Viola, cu Giacomazzi, cu Pandolfini, și cu totii călîfarii... Ai să spui că toate astea au fost cândva... Atunci fii matale bun și amintește-ți de calificările pentru Chile. Ia spune-mi, pe cine a scos Elveția? Nu! Nu! Nu! În sfârșit! Ai ghicit! Suedia, domnule, finalista de la Stockholm! Așa e cu noi, elvețienii. Eh, desigur, ar fi fost mai bine să ne fi antrenat și astăzi moș Rappan. Că tare nu mă-mpac cu Foni. Auzi dumneata? Să mi-l scoată din lot pe Pottier pentru că și-a dus nevasta bolnavă la băi și a întârziat o zi la lot. De parcă am avea mulți ca Pottier. Asta nu mi-a plăcut, în schimb m-a uns pe inimă „doi-doi”-ul cu rușii... Știi, însă, cu ce nu-s de-acord? Îți spun și asta: nu-mi place că azi e albă, iar mâine-i neagră. Băieții, și mai ales cei din apărare, nici nu mai știu ce să facă. Azi joacă cu Schneyter *libero*, iar mâine, ia-l de unde nu-i! Îmi pare rău și de Eschmann. Mai ținea foarte bine și anul ăsta. Dar n-a vrut să vină la lot. Spune că Foni habar n-are și că el, Eschmann, nu vrea să asculte de ageamii. S-a apucat de gazetărie. Da e cam pătimaș! S-a dat cu ăia de la „Miroir Sprint” și le caută nod în papură la toți. Dă și în noi...

Ia ascultă, Eschmann, cine suntem noi la urma urmei? Niște amatori... Uite, să-l luăm, de pildă, pe Robert Hosp. Mare talent, nimic de zis. Dar n-ai ce-i face! Dimineața se ocupă de cafeneaua sa din Lausanne, după masă e contabil la o societate de asigurări, iar spre seară trage și el de vreo două ori la poartă. Iar tu te faci că plouă. Și nu te mulțumești decât cu Cupa Jules Rimet. Nici așa să n-o luăm... Hai, nu te supăra... Ce zici, îi putem ține pe nemți cu un meci nul?”

La 12 iulie, orele 11 dimineața, unchiul Emile Holinger a ajuns în centrul Sheffield-ului. Și-a scos imediat carnețelul, s-a uitat la adresă: Hallan Tower Hotel, Fulwood Road 10, și în câteva minute l-a și văzut pe portarul echipei sale, Elsener...

— *Hallo*, Charles! Ce mai faceți?

— *Good bye*, Emile! Bine-ai venit!

— Ce e nou?

— Nu prea bine. Leo (n.a. Eichmann), Werner (n.a. Leimgruber) și Kobi (n.a. Kuhn) au găsit aseară două fete tare drăguțe, cum nici nu visam că ar fi în Anglia, și s-au întors pe la miezul nopții...

— Și?

— Foni i-a scos din echipă. Nu joacă azi...

— Blestemate muieri. Am spus eu întotdeauna că ele sunt moartea fotbalului...

Lacrimi, sudoare și sânge...

DACĂ UN TROFEU SPORTIV SE CÂȘTIGĂ CU LACRIMI SUDOARE ȘI SÂNGE, ATUNCI NOI VOM FI CAMPIONI MONDIALI.

(DESMOND HACKET, ÎN „DAILY EXPRESS”)

Londra, iunie 1966. Acțiunile lui Alf Ramsey scad. Presa britanică nu face economie de adjective. Pesimismul crește. „Echipa Angliei își va da duhul în zilele turneului”

Se prezintă cifre: în nouă luni, jucătorii de la Chelsea au susținut 66 de meciuri. Plus cele ale internaționalilor.

Ziaristul Desmond Hacket, uluit de truda fără precedent a jucătorilor englezi la Lilleshall, exclamă: „Dacă un trofeu sportiv se câștigă cu lacrimi, sudoare și sânge, atunci noi vom fi campioni mondiali”...

Dar Ramsey respinge ironia prin tăcere și continuă. În schimb citește cu plăcere o declarație a fundașului dreapta Cohen: „Ceea ce se face aici cu noi e un asasinat, dar pentru nimic în lume nu m-aș eschiva de la această sinucidere”. El, Ramsey, știe ce înseamnă sudoarea. A îmbibat de sudoare 32 de tricouri în echipa națională și alte câteva sute la Tottenham Hotspur. Știe ce înseamnă și lacrimile: a jucat meciul acela halucinant, la Belo Horizonte, în 1950, când Anglia a pierdut cu 1—0 în fața americanilor.

Iată de ce, în aceste zile de iunie, Alf Ramsey își hăituește echipa cu asprimea dirijorului galerei.

La Lilleshall, „spectacolul Ramsey” continuă... Exercițiile de suplețe sunt dureroase. Alergările par interminabile. Slalomul printre jaloane a devenit o formă de tortură. Și nimeni nu face excepție: nici frații Charlton, nici Jimmy Greaves...

Presa engleză dă alarma. Îl acuză pe Ramsey: „Un dictator vanitos”. Cere cu insistență măcar contramandarea turneului scandinav și polonez care prevede patru jocuri în nouă zile, ultimul la 5 iulie, la Varșovia. Varșovia! 5 iulie!! Când Anglia trebuie să joace cu Uruguay, pe Wembley, pe ziua de 11, în fața reginei.

În „Sunday Times”, Alan Hoby scrie: „Cele 15 echipe care încep să sosească în Anglia, ca să se odihnească, se întreabă dacă nu cumva suntem atinși de nebunie”.

Ramsey tace. La bursa pariurilor, Anglia „scade” cu o jumătate de punct. Întrebat direct de soarta echipei sale, *team-manager*-ul răspunde în stilul său personal:

„Cupa mondială nu va reveni celor care cultivă arta pentru artă. Cupa mondială este o bătălie care trebuie câștigată cu arme de luptă. Și eu cred că noi posedăm aceste arme”.

...La 6 iulie, după jocul de la Varșovia, echipa Angliei ia avionul pentru Londra. În avion se comentează turneul: patru meciuri, patru victorii. Golaveraj: 12—1. Mai sunt doar cinci zile până la meciul cu Uruguay...

...A mai rămas un sfert de oră până la aterizare. Alf Ramsey solicită două minute de liniște, pentru a comunica programul până la 11 iulie. Bobby Moore, căpitanul, se execută. Are cuvântul *mister* Ramsey:

„Timp de 48 de ore aveți liber. Aparțineți familiilor voastre. După aceste 48 de ore ne reîntâlnim la Hendon, pentru a relua antrenamentele”.

Gordon Banks se întreabă dacă cel care a vorbit e chiar Alf Ramsey, și dacă azi e, într-adevăr, 6 iulie 1966...

La Hendon, 20 de kilometri de Londra, englezii așteaptă startul în „World Cup”. Sunt cantonați într-un fost castel, care a aparținut acum aproape patru secole unui actor al vremii: David Garrick, unul din marii interpreți ai lui Shakespeare.

Alf Ramsey e mereu solicitat de ziariști. Mai ales de cei din grupa sa: francezi, mexicani, uruguayeni. Tuturor le dă același răspuns: „Am spus întotdeauna că vom fi campioni mondiali”. Apoi se adresează în mod special ziariștilor francezi: „Am făcut o declarație asemănătoare acum trei ani, imediat după jocul Franța — Anglia, disputat pe *Parc des Princes* și încheiat cu 5—2 în favoarea Franței”...

Ziarele nu pregetă să ironizeze declarațiile monotone ale lui Alf Ramsey. Articolele critice continuă să apară. Brian Glanville de la „Sunday Times” reproșează lotului englez că n-are decât doi jucători de clasă: Bobby Charlton și Jimmy Greaves. „Unde-i Osgood? Ce caută Allan Ball?” I se atrage atenția lui Ramsey că n-are extreme de meserie. Impenetrabilul „Alf” răspunde sec: „Nu mă interesează extremele. Nu mă interesează doi oameni

care au dreptul să se sustragă în virtutea tradiției”. „Atunci, cum veți juca?”

Ramsey pune capăt tuturor interviurilor... E și timpul... Dar telefonul de la Hendon zbârnâie într-una. Ramsey solicită pentru telefon un ofițer de serviciu, căruia îi scrie formula de răspuns: „Mister Ramsey roagă pe toți ziariștii care se interesează de soarta sa să-l caute în seara zilei de 30 iulie”.

Uvertura festivă

Wembley, 11 iulie 1966, orele 18,00. Meridianul Greenwich anunță minutul 1 al mult așteptatei „World Cup”. În minutul 75 va veni regina.

Începe uvertura festivă. Tunicile colorate ale guarzilor din toate statele Marii Britanii dau tonuri persane formidabilului covor de pe Wembley. Urmează parada celor 16 steaguri, anunțând marele turnir. Brazilia — în frunte... *O Brasil ha de ganhar...*

Fanfarele guarzilor cântă fără întrerupere...

„O atmosferă copleșitoare. Întreg ritualul uverturii festive a avut un singur scop: să facă să tremure celelalte 15 steaguri... Pe Wembley, în catedrala fotbalului, trebuie să ai convingerea că nu reprezinți nimic. Că orice scandare în afară de „England-England” e ca zgomotul unui scaun căzut în timpul unei Passacagliei cântate la orgă... Toată această orgolioasă desfășurare de ceremonii, toată această heraldică a gesturilor, culorilor și sunetelor trebuie să-i apese pe Rocha, pe Overath, pe Voronin, pe Kolev, pe Onega și pe toți ceilalți, amintindu-le că până și Alfredo di Stefano s-a simțit onorat când a primit invitația de a juca pe Wembley, în Match-ul Centenarului...” (Nicolae Petrescu, antrenor federal, prezent la „Uvertura festivă”).

...În minutul 75 a sosit regina. Corul celor o sută de mii a cântat „*God save the Queen*”. Și a vorbit regina: „Suntem foarte fericiți că această țară a fost aleasă pentru organizarea Cupei Mondiale. Urăm bun venit tuturor și sperăm că vom avea prilejul să vedem un bun fotbal. Declarăm deschisă întrecerea”.

Bobby Moore și Horacio Troche, căpitani echipei Angliei și Uruguayului, sunt prezentați reginei, care strânge mâna tuturor celor „22”.

Bobby Moore și Horacio Troche. Comandanții apărărilor. E o simplă coincidență? Poate. Deși toți sunt convinși că *World Cup* va fi o victorie a apărării asupra atacului...

Arbitrul maghiar Zsolt dă startul în maratonul celor 33 de meciuri...

La București, în grădinile de vară și în cinematografe sunt locuri libere. Cu cinci minute înainte de fluierul lui Zsolt, automobilele circulau cu viteză ilegală. Acum e liniște... Balonul alb se învâртеște în toate casele...

Cinci englezi uită să-și salute regina

WEMBLEY, 11 iulie.

ANGLIA — URUGUAY 0—0

Anglia: Banks — Cohen, J. Charlton, Moore, Wilson — Ball, Stiles, B. Charlton — Greaves, Hunt, Connelly.

Uruguay: Mazurkiewicz — Ubinas, Troche, Manicera, Gaetano — Rocha, Goncalvez — Cortes, Viera, Silva, Perez.

A arbitrat: I. Zsolt (Ungaria).

Spectatori: 75 000.

Alf Ramsey și Helenio Herrera se întâlnesc din întâmplare după meci. Helenio Herrera i-l prezintă lui Ramsey pe băiatul său, Helenito, împreună cu care urmărește jocurile campionatului mondial¹.

Helenio: Îmi pare rău, dragă Alf, că ai pierdut un punct prețios.

Ramsey: Am pierdut datorită dumatăle. I-ai învățat pe uruguayeni să betoneze.

H.H.: Napoleon l-a acuzat pe Kutuzov că datorită lui a pierdut Europa. Dar atunci n-ați prea înjurat betonul lui Kutuzov până la Moscova. În cele din urmă, Wellington a avut prilej să contraatace, și din asta ați condus în clasament timp de un secol.

Ramsey: Ești un maestru al comparației, *don* Helenio, dar jocul a fost urât.

H.H.: De vină ați fost în primul rând voi. Pentru că nu vă puteți despărți de trecut. V-ați bătut ca să aveți superioritatea teritorială. Asta e o poveste veche, de pe vremea lui Chapman. V-ați bătut ca să trageți cât mai multe cornere. Ați venit cu fundașii în atac, ca să fiți cât mai mulți, și ați trimis „baloane” spre poarta lui Mazurkiewicz, care atât aștepta. Într-un cuvânt, n-ați avut imaginație. Ați studiat ultimele voastre jocuri cu Uruguay-ul, proiectând filme, și-ați venit cu o lecție care n-a mai

¹ Dialogul Herrera-Ramsey, ca și multe altele, e scris la sugestia Fanteziei.

fost bună de îndată ce Troche s-a retras în spatele celor patru fundași.

Ramsey: Ce-ai fi făcut în locul meu?

H.H.: I-aș fi desfăcut pe extreme. Să știi, Alf, ai avut o singură centrare înapoi în 90 de minute. Am notat-o: Greaves.

Ramsey: Și totuși, am fost peste ei în ultimele 25 de minute. Connelly, din pasa lui „Bobby”, putea să dea gol. A venit și Moore la atac...

H.H.: „Am fost peste ei”. Asta n-are nici o importanță. Inter e dominat și 75 de minute. Ei și? Uneori, a ști să te lași dominat e o artă. Atacul continuu, când nu e cu goluri, plictisește la fel ca și apărarea. Tu ai atacat mereu, dar Rocha a avut cea mai mare ocazie a meciului. Am notat-o și pe asta: minutul 62. Am notat-o ca să-ți amintesc că Rocha a primit aplauze pentru un singur contraatac...

Ramsey: Au jucat dur...

H.H.: Asta e o scuză pentru antrenorii italieni din liga a treia. Adevărul e că voi ați fost mai duri decât ei. Ai un băiat pe mijloc, Stiles, care nu se prea pierde cu firea. Și, mai ales, lucrează cu mâinile, ceea ce nu e bine. Pentru că se vede...

Ramsey: Sunt sigur că meciurile următoare le voi juca mai bine, dar nu-mi explic ce s-a întâmplat astăzi.

H.H.: E atât de simplu, Alf.. Uruguayenii au pus o frână puternică mereu, dar voi n-ați știut să rupeți măcar o dată ritmul. V-ați simțit obligați, din orgoliu, să atacați mereu, dar ați făcut-o la fel de monoton, încercând cu o încăpățănare... englezească să deschideți o potecă prin mijlocul unei „păduri virgine” în care pădurarul șef Troche, ascuns după copaci, vă dădea cu ciocanul în cap ca-n „Stan și Bran”.

Ramsey: În povestea cu jocul pe extreme nu cred. Nu mai suntem pe timpul lui Matthews.

H.H.: Nu crezi în extreme, nu vrei să te retragi deliberat, deși numai astfel poți să-ți momiești adversarii, nu vrei să rupi ritmul, în schimb vrei să pari în pas cu vremea, vorbind de „timpul lui Matthews”.

Astăzi, totul în fotbal e să înșeli vigilența apărării adverse. Tu vrei s-o macini. Și o macini, o macini, o macini, în speranța că, o dată și o dată, cineva o să greșească și ai să dai gol. Dacă meciul ar dura 180 de minute, sunt sigur că i-ai bate pe toți, pentru că ai scos untul din oameni și poți alerga mai mult ca orice altă echipă. Eu prefer să las impresia că defensiva e idealul meu, ca

să-i atrag pe apărătorii adverși. Și nu există om care să nu se „prindă”. Fie el și Troche... În fond, exploatez tendința omului de a merge înainte. Dar o fac pentru ca în clipa în care pornesc *eu* înainte, să nu mai am pe nimeni în față. Așa cum a făcut astăzi Rocha... Cu sistemul „măcinatului” o să cam trebuiască să aștepti un luft sau o pasă greșită... Crede-mă, ai să dai goluri numai pe greșelile grave ale unui apărător advers... Și dacă stau să număr, ai tare mulți jucători buni.

Ramsey: Am fost, oricum, mai buni. Numai Di Stefano susține că uruguayenii ar fi putut câștiga dacă ar fi jucat mai rapid. Crezi și dumneata asta?

H.H.: Nu. Alfredo e un visător. Uruguayenii au știut ce fac. Dacă ar fi jucat mai rapid, ar fi avut 5% șanse de a câștiga și 95% de a pierde.

Ramsey: Așa e, Helenio. Să știi, însă, că n-am să ți-o iert niciodată...

H.H.: Nu-nțeleg...

Ramsey: Datorită dumatăle și a „betonului”, cinci dintre jucătorii mei, uluiți de acest 0—0, au uitat să o salute pe regină după terminarea jocului.

H.H.: „Inter” n-ar face asta niciodată în fața președintelui său Moratti.

Ramsey: De ce?

H.H.: N-ar risca pentru nimic în lume un milion de lire amendă pe cap de om...

Ramsey: Sunteți dați dracului. Acum, însă, te las. Am refuzat să mă duc la televiziune și sunt dator să le scriu măcar câteva rânduri.

H.H.: Dreptul la refuz face parte din avantajul terenului?

Ramsey: Lasă ironiile...

H.H.: Ce le scrii?

Ramsey: Le-aș scrie că „am pierdut o bătălie, dar nu și războiul”. Mă abțin, însă, pentru că asta e vorba ta, iar eu nu copiez pe nimeni...

H.H.: Atunci?

Ramsey: Am să le scriu așa: „În acest campionat mondial, nimic nu e ușor. Eu, însă, cred în continuare că Anglia poate să câștige Cupa...”

H.H.: Sunt convins, Alf. Am spus-o de mult... Mă duc să joc o mie de lire. După acest 0—0, Anglia se oferă cu 6 la 1... Cred că bookmakerii sunt niște diletanți...

P.S.1. Toți ziariștii prezenți sunt de acord că meciul Anglia—Uruguay a fost, ca tempo, o veritabilă partidă de șah.

Willie Meisl, consultat și el, a răspuns... britanic:

— Sunt de acord, cu un singur amendament: șahul se joacă ceva mai repede...

P.S.2. 200 000 000 de oameni au mulțumit televiziunii pentru transmiterea primului meci al Cupei Jules Rimet. Cu o singură excepție: doamna Becker din Offenbach (R.F. Germană)... În timpul transmisiei, televizorul Becker-ilor s-a defectat. Soțul, Martin Becker, a intrat în baie și s-a spânzurat...

O victimă a... șahului.

Charlie, pisica și șoarecele

SHEFFIELD, 12 iulie.

R. F. GERMANĂ — ELVEȚIA 5—0 (3—0)

R. F. Germană: Tilkowski — Höttges, Weber, Schulz, Schnellinger — Beckenbauer, Haller — Overath, Seeler, Brülls, Held.

Elveția: Elsener — Grobety, Schneiter, Tacchella, Fuhrer — Baeni, Durr — Odermatt, Hosp, Schindelholz, Kunzli.

Au marcat: Held (min. 16), Haler (min. 20), Beckenbauer (min. 40 și 53), Haller (min. 78, din 11 m).

A arbitrat: Phillips (Scoția)

Spectatori: 36 000.

Așa cum a promis la plecare, Emile Holinger, cel care a făcut 1 300 de kilometri ca să vadă echipa Elveției în „World Cup”, i-a scris prietenului său Günther Dely, tatăl puștiului despre care v-am povestit la plecare. Iată această scrisoare:

„Dragă Günther,

Pe aici, pe la Sheffield, după jocul de azi, se spune că nemții au o echipă formidabilă... Că astă-seară au trezit din morți fotbalul, după ce englezii și uruguayenii l-ar fi îngropat ieri, în fața reginei... Vorbele astea frumoase despre nemți mă bucură și mă fac să înghit mai ușor cele cinci boabe care au intrat în partea bietului meu Charlie (n.a. Elsener).

Au nemții ăștia niște băieți că nici nu crezi că-s nemți, îți bagă mingea printre picioare, ți-o poartă pe cap și pasează unde nici nu te-aștepți... Printre ăi mai buni, Haller, Beckenbauer, Schnellinger și Uwe... Englezii sunt cam invidioși. Spunea unul că Haller și Schnellinger au învățat meserie în Italia... L-am contrazis imediat: Da' de Beckenbauer ce zici? Le dă *for* la amândoi... Dacă nu mă-nșală memoria, l-ați trimis și voi pe Greaves în Italia, acum vreo cinci ani, la... specializare. Ei și?... S-a-ntors acasă același. În schimb pe Beckenbauer aud că vrea să-l ia Milan și că dă o avere pe el. La urma urmei, cum să nu dai? La

golul patru a luat mingea cam pe la centru și a salutat din mers vreo trei de-ai noștri, cum îi salută mecanicii de accelerate pe șefii de halte.

Îmi pare rău că nu l-am întâlnit pe Eschmann. Aud că-i pe aici. Află de la mine, dragă Günther, că dacă una din aste două echipe a jucat „beton”, păi aceea a fost a nemților. Despre noi se spunea că suntem specialiști în „lacăte”. Până la urmă, „lacătul” nemțesc e mai tare. Iar cheia o are Schulz, cum a avut-o Troche aseară.

Ai noștri au încercat câte ceva, dar până la urmă nici ei n-au știut ce vor. Un timp au „măturat”, apoi au pierdut mătura... Între timp Schneiter a găsit-o din nou, dar n-ai ce-i face. Când cel din față e mai bun, poți să te dai și peste cap cu teoria, cu „blocul funcțional” — cum spunea un deștept — cu „un-doi”-urile, cu ofsaidul și așa mai departe. Am spus: n-ai ce-i face. La golul doi, Haller, când a luat mingea, ne-a lăsat „mască” pe toți și-apoi și-a bătut joc și de Charlie. În locul lui Charlie, eu ieșeam din poartă.

Așa-i cu echipa noastră: suntem niște amatori. Și așa e prea mult că am ajuns aici, la Londra. Suedezii, sârbii, cehii, stau acasă, iar noi — aici... Îmi pare bine că Fonî i-a scos din echipă pe Leimgruber și Kuhn pentru întârzierea aceea. Sunt sigur că la întoarcere o să-l frece pentru treaba asta, dar așa-i de când lumea în fotbal: dacă bați, ești bun de bal; dacă pierzi — doar de spital.

Sper că împotriva Argentinei și Spaniei să ne reparăm un pic firma. Refuz să cred că am făcut 1 300 de kilometri *per pedes* numai ca să-l văd pe Haller jucându-se cu Charlie ca pisica cu șoarecele.

Pe curând,
Emile

P.S.1. Spune puștimii să-i dea bătaie înainte cu fotbalul. Am auzit aici de niște prime ca-n povești...

P.S.2. Un ziarist francez spunea că nemții „ne-au luat dintr-o sorbire”. Mari miștocari! Dar las’ că le vine și lor rândul...

Simfonia aceea de Haydn...

LIVERPOOL, 12 iulie

BRAZILIA — BULGARIA 2—0 (1—0)

BRAZILIA: Gilmar — D. Santos, Bellini, Altair, P. Henrique — Lima, Denilson — Garrincha, Alcindo, Pelé, Jairzinho.

BULGARIA: Naidenov — Şalamanov, Penev, Vuţov, Gaganelov — Kitov, Jecev — Dermengiev, Asparuhov, Iakimov, Kolev.

Au marcat: Pelé (min. 14) şi Garrincha (min. 64).

A arbitrat: Tschenschner (R. F. Germană).

Spectatori: 47 308.

Bucureşti, 12 iulie 1966... E aproape 11 noaptea. Jocul Brazilia — Bulgaria s-a sfârşit. Ferestrele blocurilor se aprind treptat. Aşteptăm troleibuzul 85... E lume multă... Urcăm cu mare greutate, deşi troleibuzul e gol. În faţa mea, un bătrân şi un băiat de vreo 15 ani. Probabil bunic şi nepot. Dialogul le apropie mult vârstele.

Nepotul: Ce zici de golurile lui Pelé şi Garrincha, moşule?

Bunicul: Frumoase, nimic de zis. Să ştii, însă, că acum douăzeci şi ceva de ani Bazil Marian trăgea la fel de bine. Şi chiar de la distanţe mai mari...

Nepotul: Întotdeauna îmi vorbeşti de Marian, de Bindea, de Dobay...

Bunicul: Pentru ca tu să nu descoperi mereu America.

Nepotul: Nu-nţeleg...

Bunicul: Dacă în jocul de astă-seară ai văzut doar şuturile, înseamnă că pe afişele meciului de astăzi trebuia scris: „Interzis pentru copii”.

Nepotul: Lasă asta, moşule. Dar pe dumneata ce te-a impresionat mai mult?

Bunicul: Faptul că proletarul acestui campionat mondial, Bulgaria, a jucat de la egal la egal cu împăratul.

Nepotul: Crezi că bulgarii au crescut atât de mult?

Bunicul: Brazilienii au coborât tot atâta...

Nepotul: Într-adevăr, Pelé a jucat mai slab decât la Moscova, la 3—0.

Bunicul: Nici măcar n-aș putea spune. Bulgarii, însă, s-au apărat mult mai bine decât rușii. Jecev s-a ținut mereu de Pelé...

Nepotul: Și totuși, n-a putut evita „un-doi”-urile...

Bunicul: Din care au ieșit zero goluri. Noroc de cele două faulturi și de zidurile prost făcute de bulgari. „Un-doi”-urile nu mai pot fi singura armă a unei echipe. E greu să răzbești prin pădurea de picioare a unei apărări întărite numai cu „un-doi”-urile.

Nepotul: Greșeala Rapidului cu Ionescu și Dumitriu.

Bunicul: Greșeala celor care n-au extreme.

Nepotul: Și Garrincha?

Bunicul: Garrincha e o umbră a celor ce s-au scris despre el. În orice caz, Dermengiev mi-a plăcut mai mult.

Nepotul: Nici așa, moșule.

Bunicul: Exceptându-l pe Pelé, care m-a uimit și astă-seară, pentru că are o reacție teribilă, de parcă l-ar arde cineva, brazilienii n-au avut un jucător mai tehnic decât Iakimov. În general, pentru mine bulgarii sunt o surpriză. Au, în orice caz, cinci jucători de valoare internațională: Iakimov, Asparuhov, Naidenov, Dermengiev și Șalamanov. Asta-i foarte mult pentru o echipă care acum 30 și ceva de ani lua de la noi 7 goluri ca pe nimica.

Nepotul: Moșule, crezi că Brazilia câștigă campionatul?

Bunicul: Nu. Brazilia de astăzi e ca simfonia aceea de Haydn în care instrumentiștii părăsesc unul după altul scena. Brazilia cântă de opt ani împreună. Unii au plecat: Zito, Orlando, Didi, Zagallo, Vava, Nilton Santos. Alții au rămas, dar cântă în surdină:

Djalma, Bellini. Lui Garrincha i s-au rupt cel puțin două corzi.

Mai e Pelé. Unii spun că el continuă să fie omul-orchestra. Mă tem că și Feola crede asta. Dar nu e așa. Singur nu poți face nimic. Și nu știu de ce, am simțit astăzi că și Pelé e obosit un pic.

Nepotul: La 26 de ani?

Bunicul: Nimic nu uzează mai mult decât succesul.

Nepotul: Ce părere ai de Feola?

Bunicul: Nu prea bună.

Nepotul: De ce?

Bunicul: Nu cred că e antrenor. Mai repede antreprenor.

Nepotul: Adică?

Bunicul: A vrut să fac o superproducție. Și a uitat legile fotbalului, urmându-le pe cele ale cinematografiei. Nume mari, montare, prospecțiuni de climă în Anglia, poziția hotelului față de soare, psiholog, campanie de presă, astrolog și câte și mai câte...

Nepotul: Moșule, vorbești de parcă Brazilia nu mai este...

Bunicul: Aș fi fericit să mă-nșel, Victore...

Leslie șoferul merge pe mâna lui „Di Stefano”

MIDDLESBROUGH, 12 iulie.

U.R.S.S — R.P.D. COREEANĂ 3—0 (2—0)

U.R.S.S.: Kavazașvili — Ponomarev, Șesternev, Sicinava, Ostrovski — Hurțilava, Sabo — Cislenko, Banișevski, Malofeev, Husainov.

R. P. D. COREEANĂ: Li Cian Miun — Pak Li Șub, Kan Bon Șil, Lim Zon Sun, Șin Iun Kio — Pak Do Ik, Im Șun Hvi — Han Bon In, Pak Seun In, Kan Rion Vun, Kim Seun Il.

Au marcat: Malofeev (min. 31 și 59), Banișevski (min. 32).

A arbitrat: M. Gardeazabal (Spania).

Spectatori: 23 006.

Leslie e șoferul autobuzului rezervat echipei coreene. E un om vesel. S-a împrietenit cu toți băieții lui Miun Rie Hiun, deși îi înțelege mai mult prin semne. Acum, însă, e posomorât „și-i dă bătaie” spre Middleton, la cantonament. Sunt destui kilometri...

— Vino mai aproape, Tommy!

Tommy e nepotul lui, căruia el, Leslie, i-a luat un abonament pentru, toate jocurile grupei a patra... Dar asta nu înseamnă că Tommy trebuie să fie de acord cu unchiul Leslie.

— Unchiule, tare mi-e că surlele care vesteau echipa dumitale s-au cam stins...

— Se vede că nu le „vezi”. Cu un pic de noroc, îi „întorceau” pe ruși.

— Vorbești de noroc la 3—0?...

— Da. La 0—0, dacă Li, portarul, nu se ciocnește cu stoperul, așa, aiurea, Malofeev nu dă gol o mie de ani. Al treilea a fost din

ofsaïd, a văzut toată lumea, iar al doilea... ce mai... la al doilea, e adevărat, s-au pierdut... Imediat după primul... A bătut Sabo o lovitură liberă, careu, cap, Banișevski... gol! Nu cădea primul, nu cădea nici al doilea...

— Cădeau altele, unchiule Leslie. Rușii-s mult mai buni.

— Or fi, dar coreenii mei joacă pe viață și pe moarte și, când zici că gata-gata își dau duhul, pornesc din nou la atac. Asta-mi place.

— N-au ce pierde. Sunt cea mai slabă echipă a campionatului...

— Cine ți-a mai spus și asta?...

— Nimeni. Dar se vede după pariuri.

— Dragă Tommy... Nu te lua după pariuri, ci după public... Iar publicul i-a aplaudat...

— Pentru că era supărat pe ruși. Că nu l-au băgat pe lașin în reprezentație.

— Ce lașin? Au aplaudat „un-doi”-urile, viteza și... atacul.

— Unchiule, într-o grupă ca asta, a patra, în care locurile sunt stabilite încă de la tragerea la sorți, nu-ți rămâne decât să încerci să te dai peste cap, ca să mori frumos.

— Mă Tommy, asta nu-i de la tine. Ai auzit-o de la cineva.

— N-am auzit-o de la nimeni...

— Măi băiete, dacă noi am avea aici, la Middlesbrough, un half ca Pak Do Ik, am merge sus de tot. Ca să nu mai vorbesc de celălalt... Am uitat cum îl cheamă, dar toți spun că e un Di Stefano al Asiei... Zi-i pe nume...

— Nu știu...

— Vezi, Tommy... aici e toată chestia... Băieții ăștia joacă cum nici n-am fi visat noi că ar putea să joace cineva din Asia, dar n-au nume... E drept că e și greu să le ții minte numele... Dar fii atent, Tommy... Dintre toate numele acelea, parcă Pak Do Ik a și început să iasă la lumină și să fie mai ușor de pronunțat. La urma urmei, nu e mai greu de scris și de pronunțat decât, să zicem, numele chilianului Eyzaguirre sau al italianului Burgnich... Dă-ți seama: nume de italian cu șase consoane! Dar pe aste două nume le-au săltat și ziarele. În schimb Pak Do Ik trebuie să se zbată singur... Că ziarele lui sunt departe, și nici nu vin. Dacă stai să te gândești, numele lui Pelé nu e de loc formidabil. Dar, când îl rostești, literele pier și-ți apar în față picioarele lui Pelé... Asta pentru că aici n-au lucrat doar ziarele...

— E adevărat... Pak Do Ik e un jucător bun — admite Tommy.

— Nu-ncapă vorbă, iar celălalt half, zi-i pe nume...

- Nu mai știu.
- Ăla de-i zice...
- Di Stefano al Asiei...
- Da, Di Stefano...
- Ce-i cu Di Stefano?
- E mai bun decât Pak Do Ik. Și pentru că e mai bun, iar toți ceilalți sunt gata să fie mai curând scoși cu targa decât să se predea, eu merg pe mâna...
- Lui Di Stefano...
- Tommy, numele nu are nici o importanță...

Autobuzul a intrat în Middleton. Nici un coreean n-a scos vreun cuvânt. Leslie către Tommy:

- Măi băiete, dacă știi să taci la înfrângere, ca ăștia, înseamnă că esti foarte tare...

Wembley, ora închiderii, vă rog!

WEMBLEY, 13 iulie.

FRANȚA — MEXIC 1—1 (0—0)

FRANȚA: Aubour — Djorkaeff, Artelesa, Budzinski, De Michele — Bonnel, Bosquier — Combin, Herbin, Gondet, Hausser.

MEXIC: Calderon — Chaires, Hernandez, Nunez, Pena — Mercado, Diaz — Reyes, Fragoso, Borja, Padilla.

Au marcat: Borja (min. 48) și Hausser (min. 61).

A arbitrat: M. A. Askenazi (Israel).

Spectatori: 55 000.

Arbitrul Askenazi a fluierat de vreo cinci minute sfârșitul jocului, dar parlamentul suporterilor francezi nu părăsește tribunele și continuă să vocifereze. Am impresia că suntem la „Târgul din Limoges”. S-au speriat până și cei 13 cocoși albi pe care francezii, grijulii, îi apără de ploaia mărunță, învelindu-i în banderolele cu *Allez France!*... Dar ia mai bine să lăsăm cocoșii și să stenografiem această vie dezbatere parlamentară *post bellum*:

Pierre: Asta-i valoarea noastră, măi băieți. Ca tehnică, mexicanii ne-au avut în buzunarul de la ceas!...

Jean: Vorbești să n-adormi. Bestia de Guérin e de vină. Unde s-a mai pomenit să-l pui pe Budzinski *libero*, când el n-a jucat niciodată așa ceva în echipa sa de club, la Nantes?

Paul: Sau De Michele. Alt jucător pus să joace pe dos. Alerga după Reyes ca după vrăbii. Și lua mereu plasă. Că nu știe să joace „om la om”...

Anne-Marie: Dar Combin, ce-a căutat pe extrema dreaptă? Ne facem de râs. Selecționăm un om care duce lanterna la Varese

și-l ținem pe tușă pe Lucien Müller, care e cel mai bun jucător la Barcelona. Are dreptate Jean. Bestia de Guérin e de vină...

Pierre: Degeaba te agiți, fetițo! În '54, la Geneva, abia am bătut Mexicul cu 3—2, și juca și Kopa, și Jonquet, și Vincent, și Kaelbel, și toată trupa. În schimb Guérin are la dispoziție un lot de murături, în care, ce mi-e Herbin, ce mi-e Herbert, ce mi-e Hausser?... Ascultă-mă pe mine, fetițo! La noi fotbalul moare. Îl omoară în primul rând televizorul, iar în al doilea rând îi dau la cap și ziariștii...

Michel: Cum adică ziariștii?

Pierre: Foarte simplu: amintindu-i mereu că e pe moarte. Și când 1, 2, 3 sau 4 îți spun că ești pe moarte, îți iei lumea-n cap și te arunci singur în groapă...

Anne-Marie: Lasă glumele macabre, Pierre.

Pierre: Nu glumesc de loc.

Michel: Crezi că Guérin nu e vinovat?

Pierre: La fel de vinovat ca și următorii zece selecționeri liniei care-i vor urma în... următorii 40 de ani...

Jean: De ce 40?

Pierre: Pentru că se vor schimba o dată la 4 ani, după fiecare nouă ediție a Cupei Jules Rimet.

Anne-Marie: Și dacă vine Kopa?

Pierre: Tot n-o să facă nimic. O să-i oblige pe jucători să joace *à la Kopa*, că așa suntăștia marii, și jucătorii n-o să poată, firește, și-atunci Kopa o să înceapă să le povestească despre vremurile sale de glorie, despre „campania din Suedia”, și așa o să mai treacă patru ani, și o să vedem că nu plecăm în Mexic, și o să începem să-l regretăm pe Guérin, care, de bine, de rău, ne-a adus aici, la Londra, cu *Allez-France!* și cu cocoșiiăștia nenorociți care tremură ca vai de capul lor.

Anne-Marie: Vrei să spui că Kopa...

Pierre: Lasă, Anette! Am mai văzut eu sergent de noapte murind ziua. Cunosc eu povestea asta cu selecționerul unic genial provenit din jucătorul genial. Și nu admit această rotire a vulturilor deasupra cadavrului lui Guerin.

Paul: Guérin trebuie dat afară...

Pierre: Și pe cine propui?...

Paul: Pe oricine.

Pierre: Nu-l cunosc.

Anne-Marie: Terminați o dată! Și hai să mergem...

Pierre: Dragă Annie, ordinea de zi n-a fost epuizată. Vreau să recunoașteți că în jocul de astăzi mexicanii au fost mai buni, că meciul egal, în fond, ne avantajează și că am început jocul de parcă ne-ar fi așteptat ghilotina...

Jean: L-am început așa pentru că am zăcut 10 zile la Peebles, în timp ce alții jucau din plin meciuri internaționale.

Pierre: Dragă Jean, te duci prea departe și pierzi simțul realității. Știi ce-a spus Domergue¹ ieri, înainte de meci?

Jean: Ce-a spus?

Pierre: Că „totul a fost pus la punct. Și că acum e necesară confruntarea cu realitatea”.

Jean: Și care a fost realitatea?

Pierre: 1—1 cu Mexicul

Jean: Asta-nseamnă...

Pierre: Înseamnă că în materie de fotbal noi ne ducem, iar mexicanii vin...

Jean: Ce te face să crezi?

Pierre: La noi crește enorm numărul permiselor de pescuit...

Anne-Marie: Ești un nesuferit, Pierre. Ești un... existențialist...

...În acel moment, unul dintre cei 160 măturători din tribunele stadionului Wembley s-a apropiat de „parlamentul” francez și a intonat cu voce scăzută: „Ora închiderii, vă rog!”...

Anne-Marie: De ce sunteți așa grăbit, domnule?

Măturătorul: Pentru că stadionul trebuie să fie lună. Poimâine, aici, pe Wembley, se dispută mari curse de câini...

Anne-Marie: Deci, ăsta e motivul pentru care meciul Franța — Uruguay se joacă pe White-City?...

Măturătorul: Doamnă, la noi cursele de câini se bucură de o mare tradiție...

Pierre: Ai auzit, Anette? Nu sunt existențialist!...

¹ Antrenor adjunct, colaborator al lui Guérin.

Calul lui Juan Carlos Lorenzo

BIRMINGHAM, 13 iulie.

ARGENTINA — SPANIA 2—1 (0—0)

ARGENTINA: Roma — Ferreiro, Perfumo, Albrecht, Marzolini — Solari, Rattin, Gonzales — Onega, Artime, Mas.

SPANIA: Iribar — Sanchis, Gallego, Eladio — Pirri, Zocco — Ufarte, Del Sol, Peiro, Suarez, Gento.

Au marcat: Artime (min. 65 și 78), respectiv Pirri (min. 71).

A arbitrat: Rumianțev (Bulgaria).

Spectatori: 42 738.

Toată săptămâna, Gerald Harris, funcționar la agenția de pariuri Hawkree & Sons, s-a certat cu patronul său. Cu Gordon Hawkree, marele bookmaker... Motivul? Puncte de vedere deosebite. Hawkree ar fi vrut să dea Argentina cu 16 la 1, dar mucosul de Gerald *nu* și *nu*: „Pentru nimic în lume 16 la 1. Cel mult 8!”

Acum, Gerald își savurează succesul. Mister Hawkree închide televizorul. Aprinde lumina. Apoi se apropie de Gerald și-i întinde 25 de lire: „Gerry, un mic premiu de perspicacitate. Pentru victoria Argentinei. Ai avut dreptate. Astă-seară ești liber. Harry și Oscar vor onora martingalele”. „Mulțumesc, mister Hawkree”.

Barul „Tivoli”. Miezul nopții. A venit și Oscar. Gerald face cinste. E seara celor 25 de lire...

Oscar: Ce i-a venit bătrânului de te-a atins cu lirele?

Gerald: Dacă nu eram eu, ținea 1 000 de lire pe mâna Argentinei la „mutual”, în jocul de azi cu Spania. Abia am izbutit să-l opresc. Se curăța!

Oscar: Si cum de ți-a venit?

Gerald: E o poveste întreagă. Știi bine că acum o lună am fost două săptămâni în concediu la Viareggio. Când să mă-ntorc, citesc în „Gazzetta dello Sport” că pe 22 (n.a. iunie) Italia trage cu

Argentina la Torino. Bineînțeles că o virez spre Torino. Mă duc la meci, mă plictisesc, aproape să adorm. Argentinienii? La pământ. 3—0 pentru Fabbri. În gândul meu: „Mister Lorenzo (n.a. antrenorul Argentinei) sunteți liberi. Nu vă pricepeți decât la fitiluri, la „capace” și la vocalize din gură de șarpe când vă atinge cineva.”

Oscar: Nu-nțeleg nimic...

Gerald: Stai o clipă... Seara, la restaurant, când mă uit spre ușă, echipa Argentinei, în cap cu huiduma de Rattin... Se așază la o masă lungă, chiar lângă mine. Mă uit la ei: veseli, de parcă ar fi bătut. Lorenzo râde. Îmi zic: „niște plezirishti veniți în plimbare peste ocean”.

Oscar: Tot nu-nțeleg...

Gerald: Stai o clipă... Încep să trag cu urechea. Îl aud pe Lorenzo: „Băieți, totul a fost în regulă. Jucăm așa și de-acum încolo. Europa trebuie să știe că jucăm „beton”. Țsta e calul nostru troian. Toți trebuie să se pregătească împotriva noastră ca împotriva „betonului”. Iar în Anglia, le dăm la cap cu mijlocul. Cu Alberto, Jorge, Antonio și chiar Ermindo (n. a. în ordine: Gonzales, Solari, Rattin și Onega) îi „anesteziem” în mijloc și-i facem vânt în față lui Artime și lui Mas. Până atunci, însă, jucăm mereu „în fals”. Un singur scop: țaca-țaca, țaca-țaca... Nu dați drumul la joc. Europeanii trebuie să știe mereu că jucăm lent și monoton. Nici n-o să fie greu: pe-aici toți au idei fixe.

Oscar: Putea să fie o simplă gargară de antrenor.

Gerald: Da, dar peste două zile, la Paris, l-am întâlnit pe Di Stefano, care mi-a spus doar două vorbe: „Ferește-te de Argentina. Frige, ține minte: e o echipă mare”. Așa că am avut și viza bătrânului...

Oscar: Cum s-ar spune, ai făcut spionaj...

Gerald: Face parte din meseria noastră. Pe vremea lui Napoleon, Rotschild avea câte un om sau doi la Wagram, la Jena, la Austerlitz. În clipa în care soarta bătăliei era decisă, omul pleca în viteză la măicuța bursă și Rotschild afla primul, cu o zi sau două înaintea ziarelor. În aste două zile își băga toți banii în acțiuni. Fraierii, care habar n-aveau ce s-a-ntâmplat la Austerlitz, se prindeau și vindeau exact pe dos.

Oscar: Tragi tare, Gerry.

Gerald: Nu știu. Astăzi, însă, a ieșit frumos. Ai văzut și tu că a decis „mijlocul”, așa cum spunea Lorenzo la Torino. Rattin a pus stăpânire pe centru, Gonzales și Solari l-au apărat, vorba nu știu

cui, ca doi câini ciobănești, iar Onega a împărțit tichete de drum lui Artime și Mas spre poarta lui Iribar. „Mijlocul”, însă, nu a fost singura noutate. Ți-ai dat seama, cred, că argentinienii i-au împachetat pe spanioli cu ce n-au avut niciodată: cu viteza. Cât privește tehnica, aici sunt tabù.

Oscar: Au renunțat și ei, în sfârșit, la tango. Cu tangourile lor lente au luat șase goluri în '58, în Suedia, de la cehi... Dar ia spune-mi, cum ai putut bănuî că spaniolii o să joace atât de slab?

Gerald: Am dedus. Știam că în fața lui Suarez nu mișcă nimeni când se vorbește de tactică. Știam că Suarez o să paseze lung, ca la Inter, dar mai știam că acolo, în față, nu mai e Jair, care e cheia lui Inter când e vorba de bătaie. Astăzi ai văzut foarte bine că Gento a îmbătrânit și că Peiro abia își trage duhul. După mine, Suarez sau Peiro, Gento sau Del Sol sunt mai mult bookmakeri decât fotbaliști. Când au venit în Anglia și-au spus: „N-avem ce pierde. Dar dacă iese bine, putem să-l mai ușurăm pe signor Moratti de ceva lire la contract”.

Oscar: Nu cred să iasă bine.

Gerald: Nici eu.

Oscar: Cum vezi Argentina mai departe?

Gerald: Nu știu încă. Trebuie să mă reped până la Birmingham. Aud că Rattin îl sapă pe Juan Carlos Lorenzo. Iar dacă începe să li se urce sângele la cap, adio cal troian, adio Argentina...

Otto Gloria riscă o mie de lire

MANCHESTER, 13 iulie.

PORTUGALIA — UNGARIA 3—1 (1—0)

PORTUGALIA: Carvalho — Morais, Baptista, Vicente, Hilario — Graca, Coluna — Augusto, Eusebio, Torres, Simoes.

UNGARIA: Szentmihalyi — Kaposzta, Matrai, Sipos, Sovari — Meszöly, Nagy — Bene, Albert, Varga, Rakosi.

Au marcat: Augusto (min. 1 și 67), Torres (min. 90), Bene (min. 61) A arbitrat: Callaghan (Țara Galilor).

Spectatori: 29 886.

Otto Gloria, abia scăpat de televiziune, e luat cu asalt de ziaristii care îl așteaptă în holul hotelului...Iată-l.

Ziaristii (în cor): Felicitări, *señor* Gloria!

Gloria: Mulțumesc, a fost într-adevăr un meci frumos.

Ziaristul 1: Ați avut și puțin noroc.

Gloria: Herrera spune că norocul îi ajută pe cei puternici.

Ziaristul 2: Szentmihalyi a greșit grav la primul gol al lui Augusto.

Gloria: Nu cunosc greșeală mai gravă decât cea a lui Carvalho, la golul lui Bene.

Ziaristul 3: Dacă scoatem minutele 1 și 90, rezultatul e 1—1. Ar fi fost mai normal.

Gloria: Ce-ar fi să scoatem mai bine minutul 61, când a înscris Bene?

Ziaristul 4: Ungurii au avut ocazii mai multe.

Gloria: Ocaziile se scriu în ziarul de a doua zi. Golurile rămân în anuare. Peste 100 de ani, un milion de copii o să știe că Augusto a deschis astăzi scorul. Nimeni n-o să știe, însă, că în minutul 29 Albert a tras în bară.

Ziaristul 5: Ați jucat mai dur în apărare...

Gloria: În schimb Eusebio are copci la arcadă.

Ziaristul 6: Fundașii voștri au fost nesiguri...

Gloria: Aici sunt de acord. Fără această nesiguranță am fi bătut cu 3—0.

Ziaristul 7: Ungurii au atacat mai mult.

Gloria: Nimic mai firesc. Pentru primul gol noi am muncit 60 de secunde. În schimb ei, pentru egalare, au „tras” 60 de minute. Apoi noi am luat conducerea în 6 minute. În fotbal, însă, numai maniacii calculează perioadele de dominare. Ba nu! Rectific: maniacii, antrenorii învinși și cronicarii fără talent.

Ziaristul 8: Simoes, Augusto și chiar Eusebio au jucat cam dezordonat.

Gloria: Am muncit mult pentru ca dumneavoastră să aveți impresia că asta e dezordine. Văd că eforturile mele n-au fost zadarnice.

Ziaristul 9: Coluna a părut obosit.

Gloria: Coluna a fost cheia jocului de astăzi. La 30 de ani mi s-a părut formidabil în rolul său de măturător în fața apărării.

Ziaristul 10: Nu ți-e teamă, *señor Gloria*, că-ți dezvălui planurile tactice?

Gloria: E foarte plăcut să poți înlocui un plan tactic cu altul. Înseamnă că n-ai obosit.

Ziaristul 2: Ați prevăzut această victorie împotriva Ungariei?

Gloria: Nu obișnuiesc. Prezicerea unei victorii e oarecum o formă de dispreț față de adversar. În schimb am prevăzut că „criza Benfica” a luat sfârșit acum două săptămâni. Adică exact când trebuia.

Ziaristul 5: Ce jucător portughez v-a plăcut mai mult?

Gloria: Torres.

Ziaristul 6: De ce?

Gloria: Pentru că deși are 1,92 înălțime, aleargă ca Eusebio, fentează ca Simoes și se bate ca Vicente...

Ziaristul 4: Știam că Eusebio este superstițios. Cum de a acceptat să poarte „13” pe spate?

Gloria: Mai întâi trebuie să spun că acest „13” pe spatele lui n-a fost ceva premeditat. Numerele s-au dat în ordine alfabetică. A încercat să refuze. În cele din urmă l-am convins. Dacă va pierde titlul de golgeter al campionatului, am să fiu nevoit să-i dau eu mia de lire a premiului. Dacă nu, înseamnă că statisticile UNESCO vor înregistra un superstitios în minus.

Ziaristul 9: Deocamdată n-a înscris nimic.

Gloria: Are tot timpul.

Ziaristul 6: Cu atacul vostru rupt de apărare va fi cam greu.

Gloria: Iertați-mă, dar fraza asta am citit-o, cred, într-o carte cu scheme, grafice și săgeți colorate. Fotbalul, însă, e viață. Și nu admite rețete. Dă-mi voie mie, Otto Gloria, să nu mă supăr când Coluna încearcă o pasă de 50 de metri spre capul lui Torres sau când Simoes „arestează” mingea, driblând șase adversari de-a latul terenului. Dumneata, de pe margine, ai să spui că e o greșeală. Eu, însă, poate că ar trebui să-l sărut pe Simoes pentru că a simțit atât de bine că apărarea e hărțuită și are nevoie de un moment de respirație.

Ziaristul 3: În felul ăsta se poate explica orice.

Gloria: Nu chiar orice. De pildă, eu nu-mi pot explica de ce un meci de 90 de minute trebuie comentat într-o conferință de presă care a depășit de mult „suta”...

Ziařiștii se uită intrigați unul la altul, dar Otto Gloria nu și-a terminat fraza:

...când de fapt, în salonul de alături, Eusebio vă invită, prin mine, să ciocniți un pahar de Porto în cinstea echipei noastre, debutantă într-un turneu final al campionatului mondial...

Ziařiștii (în cor): Ești, într-adevăr, incorigibil, *señor* Gloria.

Gloria: Să bem pentru Lajos Baroti, care ne-a oferit prilejul de a învinge o mare echipă...

Dacă Rivera ar visa urât...

SUNDERLAND, 13 iulie.

ITALIA — CHILE 2—0 (1—0)

ITALIA: Albertosi — Burgnich, Salvatore, Facchetti — Rosato, Lodetti — Perani, Bulgarelli, Mazzola, Rivera, Barison.

CHILE: Olivares — Eyzaguirre, Cruz, Figueroa, Vilanueva, Prieto — Marcos, Araya — Tobar, Fouilloux, Sanchez.

Au marcat: Mazzola (min. 10), Barison (min. 88).

A arbitrat: Dienst (Elveția).

Spectatori: 27 199.

Au trecut 20 de minute din meciul Portugalia — Ungaria. E 1—0 pentru portughezi. Imaginea de pe Old Trafford e neobișnuit de clară. Ungurii atacă, atacă mereu... E un joc frumos, dar parcă ar fi mai bine să ni se dea și minutele promise de la Sunderland: Italia — Chile.

Gând la gând... Pe ecran: Sunderland. „Uite-l pe Mazzola... Îl vezi pe Leonel Sanchez? Uite-l pe lunganul de Facchetti... Iată-l și pe... „piticul” de Eyzaguirre”... Ce curios, însă... Se joacă mult mai lent decât pe Old Trafford. Albertosi se sprijină de bară. Olivares — la fel. Rivera doarme ca Dumitriu în zi de *spleen*. Salvatore stă la o parolă cu Albertosi. Nu se desparte de punctul său fix: *libero*. Și Fabbri, care vorbea de betonul fluid, cu intercalarea „măturătorului” în atac... Basme! Totul lânțește. Lipsesc șezlongurile... E adevărat, micul fundaș chilian Eyzaguirre pornește cu mingea la atac, dar nu-l acroșează nimeni. Am impresia că Facchetti caută o fată frumoasă în tribună... Bulgarelli, conducătorul de joc al *Squadrei*, s-a retras bătrânește lângă Burgnich... Și asta când? La 1—0... În timp ce miile de *tifosi* din tribune strigă: „Forza, Italia”.

...Din nou la Manchester. Impresia devine certitudine: se joacă mult mai repede. Aci, pe Old Trafford, se bat două echipe. La Sunderland, *squadra* afișează o oboseală aristocratică de tip Lampedusa, iar chilienii par cuprinși de un fatalism inexplicabil.

Prima oară am așteptat Sunderlandul. Acum nu-l mai așteptăm de loc, dar vine...

E tot 1—0. Același *dolce farniente*. Mazzola s-a exilat undeva între apărătorii adversi, Bulgarelli își pipăie mereu genunchiul lovit, iar Facchetti rupe câte un fir de gazon, încercând să cânte din... frunză. Singur Eyzaguirre își continuă cursele de 60 de metri plat, dar renunță în preajma careului, pentru că acolo picioarele „betonului” *squadrei* sunt mai multe decât coloanele de la Sfântul Petru din Roma.

...Și iarăși la Manchester... Eusebio e bandajat la cap, dar joacă mai bine decât toată *squadra azzura* la un loc. E 2—1 pentru Portugalia.

În ultima „repriză” de trei minute de la Sunderland mi s-a părut că chilenii erau mai mulți. Începuseră să atace, conduși de Leonel Sanchez. A doua zi aveam să aflu că Tobar fusese scos pe targă în minutul 58 și că, de fapt, iluzia de cantitate se datora faptului că italienii se ascundeau în spatele adversarilor, ca să-și bată joc de operatorii televiziunii, care refuzau să le spună anecdote...

Am revenit la Manchester pentru final. Torres a marcat, surprinzător, în ultimul minut, pentru simetrie, dar marea surpriză a venit — în sfârșit — de la Sunderland. În minutul 88, Barison, extremul stânga al *Squadrei*, a mai trimis o minge în poarta lui Olivares, după ce primise o pasă de la Rivera, care visase urât și se trezise brusc din somn...

Post scriptum

Se spune că:

1. În autobuzul care i-a transportat până la Școala de agricultură din Durham — unde erau cantonați — italienii au epuizat repertoriul lui Robertino Loretti. Au fost excluse doar tarantelele. Motivul? Ritm mult prea trepidant. Rivera continua să doarmă...

2. Sala de clasă în care își ținea Fabbri conferințele de presă avea, bineînțeles, și o tablă. După meciul cu Chile, Fabbri a renunțat să mai demonstreze grafic. Motivul? Epuizase toată creta pentru pregătirea tactică a jocului.

3. În noaptea de 13 spre 14 iulie, *squadra azzura* a primit mai multe scrisori de felicitare decât toate celelalte trei echipe ale grupei a patra. „Ultima noapte de dragoste”...

4. Fabbri, după meci: „Mă surprinde jocul slab al lui Rivera. Trebuie să-l văd. Vom încerca să descoperim împreună cauzele. Nu cred că există motive omenеști” (?).

Se spune că, într-adevăr, după revenirea la Durham, Fabbri a bătut la ușa lui Gianni Rivera. Dar, nici un răspuns: „băiatul de aur” dormea.

Gurile rele au pretins a doua zi dimineața că Mario Corso, rivalul său care a rămas acasă, surghiunit, nu chiar ca Ovidiu, la Capri, are un infailibil sistem de telepatie somniferă.

Parisul a și uitat totul

LONDRA, 15 iulie.

URUGUAY — FRANȚA 2—1 (2—1)

URUGUAY: Mazurkiewicz — Ubinas, Troche, Manicera, Caetano — Cortes, Goncalvez, Rocha — Viera, Sasia, Perez.

FRANȚA: Aubour — Djorkaeff, Artelesa, Budzinski, Bosquier — Bonnel, Simon — Herbet, Gondet, De Bourgoing, Hausser.

Au marcat: Rocha (min. 27), Cortes (min. 32), respectiv De Bourgoing (min. 16 din 11 m).

A arbitrat: Galba (Cehoslovacia).

Spectatori: 40 000.

Papa Gérard e tipograf de aproape 40 de ani. Și a lucrat numai sport. „L'Équipe”, „France Foot-ball”... Cu ani în urmă a cules și pentru „Miroir Sprint”, dar parcă-i mai frumos la hârtia care sugerează un pic, dar își ia zborul în fiecare dimineață, până-n Madagascar...

Acum e unu noaptea. „L'Équipe”-ul și „France Foot-ball”-ul au intrat în mașină. Papa Gérard, care e starostele linotipiștilor, fumează în liniște. În schimb cei tineri sunt tare nervoși. Franța a fost învinsă astă-seară în meciul cu Uruguay, iar „l'Equipe” a scris pe toată pagina: „Totul e pierdut, afară de onoare”...

Cel mai necăjit e Simon. N-are decât 19 ani, dar și-a terminat de mult pachetul de gauloises... Acum se apropie de papa Gérard și-i cere o gitane... Papa îi întinde pachetul:

- Așa eram și eu la 19 ani...
- N-ar fi trebuit să pierdem, papa...
- Vorbe. Vorbe frumoase, fără de care ziarele și revistele noastre n-ar mai apărea.
- Si dacă Hausser dădea mai jos de bară?
- Atunci uruguayenii ne-ar fi dat încă un gol.
- Artelesa spune că toți băieții au avut trac.
- Uite-așa o barbă-avea! Asta e scuza șmecherilor. Povestea cu tracul o cunosc de la Verdun. La unii se prinde.

- Guérin spune că am primit două goluri stupide.
- Toate golurile în poarta proprie sunt stupide.
- Mulți susțin că trebuia băgat Müller.
- Când iei bătaie, jucătorul de rezervă e întotdeauna mai bun decât cel de pe teren.
- Budzinski recunoaște că s-a înșelat când s-a crezut capabil să joace „măturător”.
- Îngerașul de el... Așa, deodată. Dacă Rocha nu egala așa de repede, micuțul meu Budzinski ar fi spus că s-a născut cu mătura în mână... Sunt curios, însă, ce declară Gondet...
- Pretinde că a jucat doar cu 50% din valoarea sa.
- Și ce zic cronicarii?
- Jacques Thibert spune că Phillipe (n. a. Gondet) a adus pe teren „sănătatea și robustețea sa”.
- Când tabloul nu-i de soi, te lauzi cu rama. Și apărătorii?
- Jacques Ferran susține că au comis multe greșeli.
- Nu mă miră. Stăm foarte prost cu tehnica. Să ne-nțelegem. Stăm prost cu tehnica atunci când jucăm cu Uruguayul. Probabil că într-un joc cu Senegalul asta nu s-ar vedea, deși, cine știe...
- Papa, eu cred că prea le vezi în negru, când, de fapt, singurul vinovat e sistemul lui Guérin, un sistem încuiat, cum numai un breton ar fi putut pune la cale.
- Dragă băiete, sistemul are, să zicem, un rol de 20%. Din păcate, în cronicile noastre ocupă un spațiu de 90% și asta îi face pe toți băieții de 19 ani să creadă că dacă Herbet ar fi stat cu un metru mai aproape de Bonnel, Franța ar fi bătut Uruguayul.
- Poate că l-ar fi bătut.
- Pe umăr, Simon...
- Atunci, cine-i de vină?
- De vină suntem noi, linotipiștii, care culegem avancronici mirobolante, în care considerăm că e normal ca Franța să bată o dublă campioană mondială și că e absolut anormal să se întâmple invers.
- Bun. Să zicem că ai noștri au cam fost urcați în slăvi. Mai ales după „3—3”-ul de la Moscova. Dar asta nu explică totul.
- Dragă Simon, astăzi am luat bătaie în fața unor băieți care știu mai multă carte. Ai noștri se descurcă mai bine în interviuri, ei, în schimb, știu să lovească mingea mai curat... Au mai multă tehnică. Iar tehnica e ca scrisul. Știi să scrii? Ai șansa să scrii și

poezii. Nu știi? Le spui cuiva, și omul ți le scrie el. Numai că fotbalul nu se joacă prin procură.

— Papa, am impresia că vrei să-l scutești de toate pe Guérin.

— Aproape că da. Și știi de ce? Îți arăt imediat. Până atunci, însă, fii bun și adu-mi o „corectură” din „France Foot-ball”-ul de mâine, pagina a șasea.

Simon aduce „corectura” uscată. Bătrânul îl roagă să-i citească un pasaj din interviul lui Guérin, acordat imediat după meciul Uruguay — Franța. Simon se supune:

„Echipa Franței are, după cum se știe, limitele sale... Uruguay, de pildă, are un fond tehnic pe care noi nu-l posedăm... Ați remarcat, probabil, că mingile jucătorilor francezi sunt mai puțin nete. Suntem, evident, mult în urmă...”

...Asta e o problemă de sport în general, o problemă de educație sportivă, o chestiune de gust față de joc. La ora actuală, tinerii francezi nu mai iubesc fotbalul cum l-am iubit noi, pe vremuri. E adevărat că și spațiile verzi sunt din ce în ce mai rare în Franța. În schimb, aici, în Anglia, la Welwyn Garden City, există peluze imense, unde copiii pot juca fotbal de dimineață până seara. În sport, în general, și în fotbal, în special, nu există minuni”...

— Ce zici, Simon?

— Că bretonul știe să se apere.

— Nu, Simon. Guérin are o singură vină. Că n-a izbutit să facă minunea care ar fi ascuns unele treburile nu prea bune de scos la lumină...

Și papa Gérard și-a luat pălăria, nu însă înainte de a-i fi oferit încă o *gitane* neconsolatului său tovarăș mai tânăr...

Afară ploua mărunț, dar străzile erau pline.

— Și mai e ceva, Simon...

— ?

— Parisul a și uitat că Franța a pierdut în fața Uruguayului. În schimb, la Rio, chiar în clipa asta, lumea plânge pe stradă¹...

— Asta n-o mai înțeleg, totuși.

— Atunci hai să intrăm să bem un *calvados*...

¹ În aceeași seară, Brazilia pierdea cu 3—1 în fața Ungariei, iar agențiile de presă primeau prin telefoto imagini în care oamenii de toate vârstele plângeau pe străzile marelui oraș.

Ce frumos e la British Museum!

SHEFFIELD, 15 iulie.

SPANIA — ELVEȚIA 2—1 (0—1)

SPANIA: Iribar — Sanchis, Gallego, Zocco, Reija — Pirri, Del Sol, Suarez — Amancio, Peiro, Gento.

ELVEȚIA: Elsener — Fuhrer, Brodmann, Leimgruber, Stierli — Baeni, Armbruster — Kuhn, Gottardi, Hosp, Quentin.

Au marcat: Quentin (min. 29), Sanchis (min. 58) și Amancio (min. 75).

A arbitrat: M. Bahramov (U.R.S.S.).

Spectatori: 32 000.

A doua scrisoare a lui Emile Holinger, datată 16 iulie 1966.

„Dragă Gunther,

După jocul de aseară, comerțul nostru a săltat binișor. Am condus Spania! „Rene” (n. a. Quentin) a dat un gol frumos în poarta lui Iribar, despre care Zamora spunea că o să fie mai bun ca el...

Dragă „Günthi”, mă unge la inimă când văd ziarele vorbind de băieții noștri. Toți spun că a fost o altă echipă. Și să știi că a fost. După ce nemții ne-au pus la zid cu 5—0, Foni a băgat șapte oameni noi... Până la urmă a procedat bine: „lau apărarea și „mijlocul” lui „Zurich”, iar în față am mutări forțate: n-am ce alege”. Și află de la mine Günthi, că spaniolii n-au putut să lege de loc, pentru că Brodmann a dublat foarte bine, nu ca Schneiter, care, așa cum îți scriam, ba lua mătura, ba o lăsa...

Cu ocazia asta, însă, Foni a trebuit să-i ierte pe Kuhn și pe Leimgruber. A fost tevatură mare. Ziarele au scris că băieții s-au plimbat cu englezoaicele, seara târziu, și că au lipsit peste program. Așa au aflat nevestele, care au făcut circ, nu glumă. Noroc că erau la 1 300 de kilometri. Până la urmă, însă, domnul Thomenn, văzând că telefoanele de la Zürich sună până după miezul nopții și că vocile din receptor se aud tocmai pe culoar, s-

a hotărât să aducă nevestele la Sheffield. De ce? Să le explice că englezoaicele erau urâte și că i-au dus pe băieți până la British Museum, ca să le arate capodoperele picturii bizantine. În definitiv, dragă Günthi, cred că Foni a exagerat puțin. Ce poți face într-o oră? Și încă la British Museum...

Dar să revin la meci. De fapt nici nu știu dacă am jucat mult mai bine. Că tare slabi au fost spaniolii. Ți-aduci aminte, Günther? Când citeam în Tribune de Gênevê echipa Spaniei, cu Del Sol, Suarez, Amancio, Peiro, Gento, ni se făcea pielea de găină. Aici, în schimb, apă de ploaie! O echipă obișnuită. Sau, ca să fiu mai precis, niște nume puse în căciulă...

Află de la mine, Günther, că Armbruster l-a ținut pe Suarez atât de bine, încât marele Luis I, căutând să scape de Kurt (n.a. prenumele lui Armbruster) al nostru, ajungea în corner fără mingea. Dar asta n-a fost totul. Peiro n-a suflat pe lângă Leimgruber. Iar Kuhn a lucrat frumos, pe tot terenul, arătând că dacă ai valoare, poți să te duci și la British Museum. Cam asta a fost schema în prima repriză. Îmi pare rău că în ultimul minut Hosp a avut al doilea gol în gheată, dar a ratat. La 2—0 nu se știe ca pământul...

După pauză, ai noștri au slăbit mult. Ți-am spus-o de atâtea ori: nu se poate și cafenea, și contabilitate, și fotbal... Totuși spaniolii n-au venit peste noi. Nu-s echipă, asta e... Au dat două goluri pe valoarea jucătorilor. La primul, fundașul Sanchis a trecut de toți, a „ieșit” din plonjonul lui Charlie și a egalat. Când mai erau 17 minute, Gento și-a adus aminte și el de tinerețe, a făcut o cursă lungă și a întors mingea spre Amancio. Ai noștri, nebânduind că bătrânul mai e în stare de așa ceva, au rămas cu gurile căscate și Amancio a dat golul... Am uitat să-ți spun că la 1—1 „Rene” mai dăduse un gol, dar arbitrul a fluierat fault la Gottardi. În sfârșit... Mi-ar fi ușor să spun că n-a fost, dar nu pot pune mâna-n foc. Și-atunci?

Astă-noapte m-am gândit la ceva. E destul de greu să facem o echipă națională bună. Știi de ce? Pentru că la noi se joacă în trei feluri: nemțește, franțuzește și italienește, într-un fel joacă Brodmann sau Kuhn, într-altul Quentin sau Hosp, și în cu totul altul — Grobetti sau Tacchella, de pildă... Și, crede-mă, trebuie făcut ceva. De fapt, o echipă națională de fotbal reprezintă în primul rând — nu râde! — acea țară. Iar un campionat mondial e mai popular decât congresul doctorilor de inimă. Academicienii o să se supere, sunt siguri, dar dacă eu intru mâine într-o clasă cu

copii de 12 ani, unde vrei tu, la Lausanne, la Berna, la Zürich, și-i întreb de numele unui scriitor brazilian, o să aud și musca-n clasă; în schimb dacă o să le cer numele a trei fotbaliști brazilieni, pun rămășag că o să fie cu scandare și îți spun și ordinea: Pe-lé, Ga-rrin-cha, Djal-ma San-tos... Asta-i situația. Eu n-am nici o vină, pentru că nu am nici un amestec în treaba asta. Poate doar atât: că în loc să plec cu căruciorul într-un pelerinaj la mormântul lui Wilhelm Tell, am preferat să fac 1 300 de kilometri ca să-l văd pe Charlie luând goluri.

...Încă două vorbe despre echipa Spaniei. Niște obosiți și plictisiți. Aud că i-a ținut 53 de zile în cantonament, într-un oraș ploios din Spania. Științific! Ca să se potrivească cu Anglia. Eu, unul, mi-aș fi luat lumea-n cap. Și-apoi a fost povestea cu bătrânii. Bătrânii cu nume sonore. Dacă pierzi pe mâna lor, tu, ca antrenor, mai ai o șansă. Te mai ajută ei. Când vor. Dacă, însă, pierzi cu tinerii, ești curățat. Așa s-o fi gândit și Villalonga.

Dragă Günther, ceea ce mă scoate din fire e că toate astea se știu de când lumea, și toți fac la fel, chiar dacă-i cheamă Villalonga sau Feola...

Pe curând,
Emile"

De ce a fugit Istvan Marosi...

LIVERPOOL, 15 iulie.

UNGARIA — BRAZILIA 3—1 (1—1)

UNGARIA: Gelei — Kaposzta, Matrai Szepesi — Meszoly, Sipos — Bene, Matesz, Albert, Farkaș, Rakosi.

BRAZILIA: Gilmar — Djalma Santos, Bellini, Altair, P. Henrique — Gerson, Lima — Garrincha, Alcindo, Tostao, Jairzinho.

Au marcat: Bene (min. 3), Tostao (min. 15), Farkaș (min. 64), Meszoly (min. 74, din 11 m).

A arbitrat: Dagnall (Anglia).

Spectatori: 51 387.

În Anglia se spune că publicul cel mai obiectiv e pe Wembley, cel mai competent — la Birmingham, iar cel mai înflăcărat — la Liverpool.

„Așa e!” — se gândește Istvan Marosi — auzind uralele celor aproape 60 000 de englezi care însoțesc echipa maghiară, victorioasă, în drumul ei spre vestiarul arenei Goodison Park din Liverpool.

...Istvan e la capătul puterilor. Au fost cele mai teribile 90 de minute din viața lui. Acum o lună nici nu voia să vină în Anglia. Echipa lui Baroti se chinuia la Zagreb, la Viena, la București... Nu mai departe decât alaltăieri, Szentmihalyi a luat trei goluri de la portughezi...

Și deodată, astă-seară, toți vorbesc despre Albert, și-l compară cu Pelé, cu Di Stefano, cu Puskas.

Istvan tremură de emoție... Nici nu mai știe unde e prietenul său Ernő... Tot degeaba... Nimeni nu poate intra în vestiar... Au încercat ei și alaltăieri, pe Old Trafford... Imposibil...

Istvan grăbește pasul spre Chantra Street. Îl stăpânește tot mai mult un gând ciudat: „Trebuie să mă-ntorc la Budapesta. Chiar în noaptea asta. Am un tren spre Londra, la 11,50... Trebuie... Dar unde-o fi Ernő?

Istvan urcă în salturi scara hotelului. Ernő n-a sosit încă... Nu-i nimic. O să-l aștepte. Trebuie să vină.

...A trecut o oră. Valiza e gata. Istvan mai are doar 50 de minute până la tren. „Trebuie să-i scriu câteva rânduri”... Se apropie de noptieră. Scrie...

...Mai sunt doar 25 de minute. Coboară. Portarul se uită uimit la valiza lui Istvan. „Mister Keith, te rog să-i spui domnului Ernő Molnar că eu am plecat la Budapesta. Îmi pare rău că nu l-am găsit acasă. I-am scris câteva rânduri”...

Erno a venit în zori. Afumat. Cânta pe texte proprii: „*Magyar harom, Brasil egy!*...”¹ S-a culcat îmbrăcat... S-a trezit pe la 11. S-a uitat la patul nedesfăcut al lui Istvan. Apoi a găsit scrisoarea pe noptieră:

„Dragă Ernő,

Știu, ai să spui că sunt nebun. Da. Am plecat la Budapesta. M-a cuprins deodată teama. Am impresia că am fost drogat timp de 90 de minute. N-am văzut niciodată echipa noastră jucând atât de bine. Și Albert!...

Ai văzut, cred, că doi din cei 16 fotografi acreditați și-au dat cu blitz-urile-n cap pentru că s-au jenat reciproc atunci când ieșea Albert... Alaltăieri, pe Old Trafford, când Augusto a dat golul acela stupid, în primul minut, am plâns de necaz. De unde să fi știut că golul acela o să nască meciul de astăzi? Fără golul acela n-am fi știut, în fond, de ce suntem în stare. Brazilia, Ernő! Brazilia! Neînvinsă de 12 ani în campionatul mondial!

Cu bine,
Istvan“

P.S. Da' unde umbli, omule?... Ce gol splendid a dat Bene în primele minute. Paulo Henrique era să-și rupă meniscul. Dă-ți seama cine au asistat neputincioși la golul ăsta: Gilmar, Djalma Santos, Bellini! S-a jucat formidabil, Ernő. S-a renunțat la toate schemele din lume. S-a jucat ca pe „Ujpest”, când eram copii. Albert a fost, spuneau englezii la ieșire, un fel de Hidegkuti, jucând mai retras. De acord. Dar nu pentru că l-ar fi copiat pe bătrânul Nandor, ci pur și simplu pentru că jucătorii mari își măresc zona cu de la sine putere, orice le-ar spune antrenorul. Eu cred că Mészöly s-a ridicat azi la valoarea lui Bozsik.

¹ Ungaria 3 — Brazilia 1 (în limba maghiară).

...A fost pe la mine băiatul de lift... Toți puștii ăștia din Liverpool se pricep la fotbal. Și sunt răi. Mi-a spus *boy*-ul că am jucat frumos, dar că am bătut o echipă de bătrâni, fără Pelé. Când i-am amintit de faza în care Albert și Bene au purtat mingea pe cap, ca la antrenament, a avut tupeul să-mi spună că brazilienii, deși au jucători cum n-are nimeni, sunt — cu „4—2—4” al lor — mai îmbâcsiți chiar decât englezii cu WM-ul și că între Bellini și Altair e o spărtură prin care ar intra ușor și elvețienii. Aproape că l-am dat afară.

Sunt convins că în forma de azi am fi bătut Brazilia chiar cu Pelé. A fost o zi de mare inspirație. Mi s-a ntâmplat și mie o dată, la teatru. Jucam „Visul unei nopți de vară”. Eu eram Puck. Cu o oră înainte de spectacol, m-am certat cu Olga... M-am enervat teribil. Eram sigur că o să fie o cădere. Și totuși, am jucat ca niciodată. Pentru noi, Portugalia a fost Olga.

Știi de ce plec? Pentru că astăzi, pe Goodison Park, am văzut totul. Ai noștri n-o să poată juca niciodată la fel. Am avut o zi mare, cum se întâmplă o dată la 10 ani, și atât. Acasă nici n-am să deschid televizorul... Vreau să rămân cu ziua de astăzi...

Servus,
/.

P.S. Nu te mai aștept decât trei minute. Să nu mă-njuri, Ernö. Încearcă să-mi dai dreptate. Dacă *pater* Lorenzo n-ar fi avut ideea cu somniferul pe care l-a dat Juliettei, Romeo s-ar fi plictisit, după câțiva ani, mai rău ca Marcello Mastroiani. E ceea ce vreau să evit în jocurile următoare ale echipei noastre.

Îți las 10 lire din banii care mi-au rămas. Îți urez să ai prilejul să-i topești într-un chef mai mare decât cel de astă-seară. Deși, nu cred... Și-acum, fug...

După ce a citit, Ernö a aruncat scrisoarea, rostind ca pentru sine: „Ești un cabotin, Istvan. Ca toți actorii fără talent. Și dă-mi voie să cred că ai fugit pentru Olga, și nu de frica echipa noastră. Banii ți-i păstrez. Dacă batem Anglia în finală, n-o să-mi rămână decât să-ți cumpăr un „Browning”, ca să te poți sinucide”.

...Un ciocănit ușor, și „băiatul cel rău” a apărut cu «ziarele de dimineață. Pe prima pagină, Albert râdea cu gura până la urechi. Și Ernö a început să soarbă cronica „meciului cel mare”, deși nu știa nici o vorbă englezească...

Atlanticul nu e Tamisa..

MIDDLESBROUGH, 15 iulie.

CHILE — R.P.D. COREEANĂ 1—1 (1—0)

CHILE: Olivares — Valentini, Cruz, Figueroa, Villanueva — Prieto, Marcos — Araya, Landa, Foilloux, Sanchez.

R. P. D. COREEANĂ: Li Cian Miun—Pak Li Sub, Șin Îun Kio, Lim Zon Sun, Ho Ion Kiun — Pak Seun In, Im Seun Hvi — Han Bon In, Pak Do Ik, Li Don Von, Kim Seun Il.

Au marcat: Marcos (min. 25, din 11 m) și Pak Seun In (min. 88).

A arbitrat: Kandil (R.A.U.).

Spectatori: 13 792.

În tribunele stadionului din Middlesbrough mai sunt multe locuri goale. Meciul nu interesează. „Probabil că astăzi coreenii ne vor spune la revedere”. Iată de ce Leslie, șoferul coreenilor, și nepotul său Tommy au loc chiar în tribuna centrală...

La apariția arbitrilor, rumoare în tribune. Motivul? Pasul apăsător al arbitrilor de centru. Și explicația din program: „Mr. Ali Kandil este general de brigadă în armata egipteană”. Jucătorii au fost avertizați.

A început jocul. Tommy deschide focul:

— Unchiule, ai spus că vrei să-ți potrivești ceasul. Vezi, grăbește-te, că n-ai șă știi în ce secundă a deschis Sanchez scorul.

— N-ai tu grijă, Tommy. Mai bine uită-te la domnul Araya că e un pic „la mijloc” și că flăcăii mei îl cam salută din mers pe *señor* Eyzaguirre.

— Eyzaguirre nici nu joacă.

— Dar cine-i fundașul dreapta?

— Valentini. L-am lăsat pe tușă pe Eyzaguirre. Avem valoare.

— Valoare, nevaloare, când începi să schimbi, nu-i a bună.

— Împotriva unei echipe care a venit doar să viziteze Anglia, poți să-și permiți orice.

— „Să viziteze Anglia?”

— Da. N-am spus eu. A spus-o marele nostru arbitru Ellis.

— La bătrânețe spui vrute și nevrute. Dacă i-ar vedea toată ziua, cum îi văd eu, n-ar mai vorbi de pomană. Băieții ăștia au un

program de lucru cum nici n-a visat Ellis. Cât privește vizitele, știu o chestie care... dar, ce să mai vorbim...

— Spune-o, unchiule Leslie!

— Află de la mine că antrenorul Miun Rie Hiun le-a promis ieri că o să-i ducă să vadă „Richard al III-lea”, dar numai dacă se califică în sferturi.

— Șmecher căpitanul... Știe să promită... Dacă ei merg la „Richard”, eu trec Atlanticul înot.

— Nu te grăbi, Tommy, fii mai...

În clipa în care unchiul Leslie a spus „mai”, generalul de brigadă Ali Kandil a dictat penalti împotriva coreenilor, iar Marcos a deschis scorul...

— Adio, „Richard”! izbucni Tommy.

— Râzi ca un prost! strigă enervat, pentru prima oară, unchiul Leslie. Nu-nțeleg de ce te bucuri...

— Pentru că Foilloux și Prieto mi-au dat autografe...

— Mai bine ai fi luat unul de la Pak Do Ik. După „sferturi” l-ai fi putut trânti cu 10 lire.

— Tot mai crezi, unchiule Leslie?

— Nu cred. Văd. Văd că oamenii tăi își cam dau duhul...

...La pauză Tommy a trebuit să admită că băieții cu autografele au scăpat de câteva ori basma curată numai pentru că au venit cu toții în careu. La reluare, după alte câteva minute, văzând că jucătorii coreeni aleargă din ce în ce mai tare și se bagă cu „un-doi”-urile printre picioarele oamenilor, Tommy a început să-și pregătească apărarea, pentru orice eventualitate:

— Am avut și ghinion, unchiule Leslie. Donoso s-a rănit înainte de meciul cu rușii... Portarul Godoy și-a fracturat degetul la antrenament... Tobar s-a accidentat grav în meciul cu Italia...

— Lasă astea, Tommy. Mai bine recunoaște că ai mei ajung de la o poartă la alta în 5 secunde, iar ai tăi în 15. Păcat că n-am un cronometru.

— Dacă nu dai gol, poți să ajungi și-n două...

...În minutul 73 Tommy a trecut prin mari emoții, dar apoi s-a liniștit deodată: mai erau 15 minute, iar coreenilor nu le ieșea nimic, deși alergau ca armăsarii, când arde preeria...

Cu cinci minute înainte de sfârșit, Tommy a redevenit sigur de sine:

— Hai, unchiule, să-ncălzim motorul.

Unchiul Leslie nu mai răspundea de mult.

Când mai rămăseseră două minute, Tommy și-a pierdut graiul...

- Dragă Tommy, dacă ești băiat deștept, spune-mi și mie cine a dat golul?...
- Nu știu. Nu știe nimeni.
- Ba eu știu.
- Cine?
- Pak Seun In, Di Stefano al Asiei.

Autobuzul unchiului Leslie s-a oprit în fața scării cantonamentului. Coreenii coboară tăcuți. Unchiul Leslie se apropie de Pak Seun In și-l roagă să-i dea un autograf. „Pak” zâmbește stânjenit. E primul său autograf.

- Ține, Tommy...
- Mulțumesc, unchiule, nu era cazul.
- După meciul cu Italia o să fie mai greu. O să se-mbulzească cu sutele. Mai ales în fața cinematografului.
- Care cinematograf?
- Unde joacă „Richard al III-lea”.
- Ha, ha, ha!
- Nu râde. Mai bine du-te la bazin și înoată vreo două ore. Atlanticul nu e Tamisa...

Sistemul de tortură „Bobby“

WEMBLEY, 16 iulie.

ANGLIA — MEXIC 2—0 (1—0)

ANGLIA: Banks — Cohen, J. Charlton, Moore, Wilson — Stiles Paine, B. Charlton — Greaves, Hunt, Peters.

MEXIC: Calderon — Pena, Nunez, Hernandez, Chaires — Diaz, Mercado — Padilla, Borja, Fragoso, Reyes.

Au marcat: Bobby Charlton (min. 37) și Hunt (min. 75).

A arbitrat: Lo Bello (Italia).

Spectatori: 85 000.

În Anglia „Bobby” e polițistul... Unii spun că autorul poreclei e David Copperfield. Dar asta nu are nici o importanță. Important e că peste câteva minute începe meciul Anglia — Mexic și că cei 100 de „Bobby” care asigură serviciul de ordine pe Wembley sunt obligați să stea cu spatele la teren, urmărind doar mișcările publicului din tribune. Acesta este sistemul de tortură „Bobby”. Un sistem *nec plus ultra*, mai ales că 98 din cei 100 de „Bobby” sunt îndrăgostiți de fotbal, în următoarele proporții: 33 — Arsenal, 32 — Chelsea și 33 — Tottenham Hotspur, echipa în care a jucat Alf Ramsey.

Peste un minut începe, deci, tortura celor 98 de „Bobby”.

Și totuși, unul din ei, Norbert Thompson, a găsit o soluție de mare fantezie, pentru a o îndulci. În acest moment, în fața lui Norbert Thompson, chiar în primul rând al tribunei, se află băiatul lui, Nick. Nick Thompson va privi și pentru tatăl său și va fi crainicul lui reporter. De fapt Nick ar fi vrut să aducă de-acasă și oglinda triplă de pe toaleta mamei, dar Norbert Thompson a găsit că „tot ce e mult, strică”.

- Tată, au apărut echipele...
- Nick, îmi dau seama.
- Dar nu știi de ce râde lumea...
- Asta, într-adevăr, nu.
- Căpitanul echipei Mexicului...
- Care se numește Gustavo Pena...
- De unde știi?
- Am studiat programul în noaptea asta.

- Pena l-a condus pe Bobby Moore până la tușă, și aici, o tânără mexicană i-a dăruit lui Bobby...
- Lui Robert Moore...
- Da, lui Robert Moore, un sombrero, și Bobby nu știe ce să facă cu pălăria.
- Nick, lasă copilăriile...
- Iartă-mă, tată. Începe meciul...
- Spune-mi unde s-au plasat Jackie Charlton și Moore?
- Aproape de centru.
- Câți oameni păstrează în atac mexicanii?
- Un singur om.
- Ce număr are?
- 19.
- E Enrique Borja. Jackie ar face bine să se ducă la atac. Ce se mai întâmplă, Nick?
- Cohen bate o lovitură liberă.
- Fii atent, Nick. Și strigă tare!
- A tras Hunt!! Afară, cu capul... Aproape gol, tată...
- Păcat, Nick.
- Nu e bine că jucăm cu mingi pe sus, tată.
- Prostii europene, Nick. Pe jos știu să joace și cârțițele. Mingea trebuie să zboare. Și când zboară mingea, tribunele își țin respirația. Și e bine pentru plămâni. Ce fac mexicanii, Nick?
- Sunt aproape toți în careul lor.
- Si ai noștri?
- Jackie se duce mereu la atac.
- Cine vine în locul lui?
- Paine... Și Peters...
- Foarte bine. „Girafa”¹ o să-i desfacă puțin... Uită-te spre ceas, Nick.
- Au trecut 35 de minute.
- Până la ora asta era normal ca Greaves să fi marcat un gol.
- Greaves nu se prea bagă...
- Am spus întotdeauna că e un jucător de tip continental. Mai bine jucam cu Ball. Ball știe să arunce mânușile. Ce e, Nick?!
- Stai, tată!
- Spune. Nick!
- Stai!!
- Mai tare, Nick!
- Staaaaai!!!

¹ Porecla dată în Anglia lui Jackie Charlton (1,88 m înălțime).

— Cine, Nick??!

— Bobby Charlton. De la 25 de metri. După o cursă pe tot terenul. A driblat patru oameni.

— *All right!* Bobby a știut să răspundă ironiilor franțuzești.

— Ce-au spus francezii, tată?

— După meciul nostru cu Uruguay, au scris cu venin: „Anglia fără clasă, Bobby Charlton fără strălucire”. Chiar și peste o mie de ani o să-și aducă aminte că l-am dus pe Napoleon la Sfânta Elena.

...În pauză Nick ar fi vrut să-și cumpere un „chewing-gum”, dar Norbert Thompson i-a atras atenția că nu e lucrul cel mai indicat pentru un crainic reporter... Nick și-a reluat docil locul, pentru un mic comentariu.

— Am avut multe ocazii, tată.

— Dacă lui Bobby nu i-ar fi reușit cursa, am fi avut una în plus.

— Nu știm să străpungem apărările supraaglomerate.

— Nu știe nimeni. Noi, cel puțin, putem fi mândri că încercăm s-o facem cu vechile noastre mijloace...

— Brazilienii folosesc „un-doi”-urile.

— Drept care au învins Bulgaria cu două lovituri libere.

— De ce nu le-am folosi și noi?

— Cursa lui Bobby a fost o suită de „un-doi”-uri, la care au participat doi jucători: Bobby Charlton și Charlton Bobby.

...După pauză misiunea lui Nick a fost mai ușoară.

— Nick, mă interesează mai puțin ocaziile. Spune-mi cum joacă Jackie?

— E foarte sigur, dar pe lângă fratele său pare din topor...

— Vai, Nick! Cu acest „topor” și cu Moore o să ajungem în finală...

În acea clipă Roger Hunt a mărit scorul la 2—0, iar Thompson și-a continuat fraza...

— ...Și vom câștiga Cupa. Trebuie să câștigăm Cupa. Dacă nu vom învinge în finală, Cupa o va înmâna *Sir Stanley Rous*. Frații Charlton nu au dreptul să refuze această plăcere reginei...

Jucătorii intră în vestiar. Arena Wembley cântă... Norbert Thompson și-a recăpătat libertatea de mișcare.

— Cum ți-a plăcut meciul, tată?

— S-a jucat mai bine decât cu Uruguay-ul.

- Bine, dar la meciul cu Uruguay eu am lipsit. De unde știi cum s-a jucat cu Uruguay-ul?
- În locul tău a stat un orb, iar soția lui i-a povestit meciul.
- Ai avut mare noroc, tată...
- Da, am avut. Dar abia aștept să se termine acest campionat mondial.
- De ce?
- Nimic nu e mai frumos decât un *match* Arsenal — Chelsea, pe „Highbury”...

Monologul lui Uwe Seeler

SUNDERLAND, 16 iulie.

R. F. GERMANĂ — ARGENTINA 0—0

R. F. GERMANĂ: Tilkowski — Höttges, Weber, Schulz, Schnellinger — Beckenbauer, Haller — Brülls, Seeler, Overath, Held.

ARGENTINA: Roma — Ferreiro, Perfumo, Albrecht, Marzolini — Solari, Rattin, Gonzales — Onega, Artime, Mas.

A arbitrat: Zecevic (Iugoslavia).

Spectatori: 46 587.

E aproape miezul nopții, dar Uwe Seeler nu doarme. E tare necăjit. Pentru că n-a dat măcar un gol în poarta lui Roma. Și cât de mult ar fi vrut să dea gol astăzi!

Înainte de meci a primit o plachetă de aur din partea federației de fotbal vest-germane: „Al 50-lea joc în echipa națională”. Apoi s-a dus la atac, cu un singur gând: golul. Dar golul n-a venit, cu toate că cei 5 000 de compatrioți din tribună au strigat mai tare ca oricând „U-we! U-we!”...

„Uwe-Uwe... Astăzi, însă, mi-a fost mult mai greu... Și totuși, după pauză, cât p-aci să intru-n poartă, când a centrat Albert (n.a. Brülls). Ca să nu mai vorbesc de mingea pe care a scos-o Perfumo de pe linia porții. Din păcate, asta a fost tot. Nici n-aș fi putut mai mult. M-au lăsat singur în față. Acum trei zile, cu elvețienii, Haller era mereu lângă mine, „Franzi” (n.a. Beckenbauer) venea să ne-ajute din minut în minut, iar Held mă vizita deseori în careul lui Elsener. Astăzi, însă, ne-am speriat și am intrat la cutie. Și cred că am greșit. Mai ales cu „Franzi”.

...Mă gândesc că e și o chestie de mândrie. De ce să accepți că Beckenbauer trebuie să-l țină pe Onega, și nu invers?

A fost frica la mijloc. Și nu înțeleg de ce. Pun mâna-n foc că „Willi” (n.a. Schulz, „măturătorul”) și băieții săi s-ar fi descurcat foarte bine și singuri. Argentinienii au lăsat în față doar doi oameni: Mas și Artime. La ce bun, atunci, să-l lipești pe „Franzi” de Onega? Nu sunt de acord. Repet: chiar și numai din mândrie.

...*Herr Schön* spunea astă-seară la masă că datorită lui Beckenbauer argentinienii n-au avut propriu-zis nici o ocazie de gol, în timp ce noi... Poate că are dreptate. De fapt, noi doi privim lucrurile din puncte de vedere diferite: eu — pentru că aș fi vrut să dau un gol, iar el — pentru că n-a vrut să-l primească.

Mă uimește însă reproșul pe care l-a făcut astă-seară lui „Franzi”, spunându-i că spre sfârșit, el, „Franzi”, s-ar fi putut duce la atac, mai ales după ce arbitrul l-a dat afară pe Albrecht¹. Te rog să mă ierți, *Herr Schön*, dar cum rămâne cu disciplina? Dumneata ești convins că noi, ca echipă, trăim în primul rând din disciplină. Toată lumea știe asta: „dacă avem instrucțiuni, bine; dacă nu, le așteptăm”. Ai să spui, sunt sigur, că geniul are voie uneori să se abată de la disciplină, dar noi n-am stabilit încă dacă avem genii în echipă... Așa că, las-o încurcată, că e mai bine. Dacă „Franzi” află că e geniu, îl și văd plecând în Italia, unde, deși lira-i mică, se dă cu sutele de milioane...

Aseară am auzit că River Plata îl pierde pe Artime: a pus mâna pe el Torino. E bun Artime. Ca toți argentinienii, de-altfel. Au o ușurință care mă face să plâng de ciudă. Deuser² susține că asta vine de la glezne. Că ale lor sunt mai elastice. Și că e o treabă pe care o poți corecta în vreo 500 de ani...

Acum 500 de ani, când noi umblam în cizme și ne odihneam picioarele înțepenite doar câteva ore, între două războaie, ei umblau pe plajă, prin nisip, și-și gresau gleznele cu soare și cu apă de mare. Când te uiți la Onega, ești gata să-i dai dreptate lui Deuser. Aud că Onega are un frate mai mic, Daniel, care le știe și el pe toate.

Partea cea mai curioasă e că și argentinienii, deși au niște jucători cum noi n-o să avem în vecii vecilor, au jucat tot în apărare. Ne-a unit, cum s-ar spune, frica de a primi gol. Și tot din cauza fricii a fost un meci urât. Dar aici vina e în primul rând a argentinienilor. Cu ani în urmă, când eram copil și mergeam la meciuri, ori de câte ori se juca brutal, tata avea o vorbă: „Uwe, așa se joacă la Santa Fe”. Mult mai târziu am aflat că Santa Fe e un oraș argentinian. Culmea e că frații Ermino și Daniel Onega sunt chiar din Santa Fe.

Argentinienii, deși ar putea prezenta numere de jonglerii cu mingea în orice mare circ din lume, știu, în același timp, să te radă ca nimeni altul, să-ți bage pumnul în burtă la cornere, să-ți rupă tricoul când ai reușit să scapi. N-aș putea spune că noi suntem niște mielușei, dar parcă nu avem cinismul lor. Și, în orice caz, nu tragem de timp... E posibil ca toate astea să vină dintr-o mare nemulțumire. Ei n-au avut niciodată succese în

¹ În min. 68, apărătorul argentinian Albrecht a fost eliminat de pe teren pentru brutalități.

² Masorul echipei R. F. Germane.

campionatul mondial și s-au gândit probabil că noi, europenii, n-am inventat degeaba maxima „scopul scuză mijloacele”.

...Ne mai rămâne meciul cu Spania. Herrera spunea acum două săptămâni că noi o să jucăm finala cu Anglia. După meciul cu Elveția mi-am zis că „magul” a „văzut” bine. Punctul pierdut astăzi, însă, mă cam pune pe gânduri. Deși am bătut Elveția la scor și am făcut joc egal cu Argentina, suntem la discreția meciului cu Spania. Din cauza unui singur punct pierdut... Nu există tortură mai mare decât calculul probabilităților într-o serie a campionatului mondial.

...Ce-ar fi, totuși, să câștigăm finala? Oh!!! Atunci, Cupa Jules Rimet ar fi definitiv a noastră, în '74, la München. Numai că eu am să fiu de mult în tribună... În schimb, „Franzi” Beckenbauer va putea duce „zeița de aur” acasă, pentru totdeauna.

A doua zi am să-l rog pe Fritz Walter să propună ca viitoarea Cupă să poarte numele lui Pelé...

Herr Schön, nu te supăra că visez fără să dorm. La vârsta mea visurile sunt mai bune decât somnul”...

Împreună cu Brazilia

MANCHESTER, 16 iulie.

PORTUGALIA — BULGARIA 3—0 (2—0)

PORTUGALIA: J. Pereira — Festa, Germano, Vicente, Hilario — Graca, Coluna — Augusto, Eusebio, Torres, Simoes.

BULGARIA: Naidenov — Şalamanov, Penev, Vuţov, Gaganelov — Jecev, Iakimov — Dermengiev, Asparuhov, Jekov, Kostov.

Au marcat: Vuţov (min. 3, în propria poartă), Eusebio (min. 39), Torres (min. 82).

A arbitrat: Codesal (Uruguay).

Spectatori: 25 438.

Târnovo, 16 iulie, anul 2000...

Tabără de pionieri la marginea străvechiului oraş bulgar. Conducătorul taberei a anunţat încă de ieri că le pregăteşte două surprize celor 800 de copii. Prima: un foc de tabără adevărat, din vreascuri, ca în 1966, şi nu prin gura conductei de gaz metan. A doua... Dar mai bine să-l ascultăm ce spune:

„Copii, în mijlocul nostru se află maestrul emerit al sportului Gheorghe Asparuhov, cel mai mare jucător de fotbal din istoria Bulgariei... Gheorghe Asparuhov ne va povesti câte ceva din istoria Campionatului mondial 1966...

Au izbucnit aplauze şi a luat cuvântul bătrânul Gheorghe Asparuhov:

„Copii, anul 1966 a fost pentru mine un an cu multe bucurii şi cu tot atâtea tristeţi. Aşa cum e de când lumea la fotbal.

Izbutisem să ne calificăm pentru campionatul mondial, eliminând Belgia, la Florenţa. Eu am avut şansa să dau ambele goluri. La primul am trecut de Plaskie, îmi aduc aminte ca acum, iar la al doilea am izbutit să scap de un mare jucător, Verbiest, care avea să moară peste câteva luni într-un accident de automobil.

Apoi s-au tras la sorţi grupele. Aţi învăţat, bineînţeles, despre Destin. Ştiţi, probabil, că Destinul s-a născut la vecinii noştri, grecii, acum 3 000 de ani. Şi aşa cum scrie în cartea de istorie, din lupta omului cu Destinul a apărut tragedia. La fel s-a întâmplat şi cu noi. Am pornit pe drumul tragediei pentru că Destinul ni s-a înfăţişat sub forma a trei zeităţi: Pelé, Eusebio şi Albert.

Aşa a început lupta noastră cu Destinul. În prima bătălie, cu Brazilia, când am încercat să înfrângem pentru prima oară Destinul, ne-am izbit de reprezentantul său cel mai de seamă: Pelé. Şi cutezanţa ne-a fost pedepsită: Pelé a trimis un fulger spre poarta lui Naidenov şi a deschis scorul. A fost primul gol al

campionatului mondial. Apoi a venit, după cum știți, al doilea fulger: golul lui Garrincha, și înfrângerea...

Astăzi, fiind 16 iulie, se împlinesc 34 de ani de la meciul cu Portugalia. Despre acest meci am să încerc să vă povestesc acum...

Portugalia învinsese Ungaria cu 3—1, dar noi n-aveam de gând să ne dăm bătăuți. Din păcate, în minutul trei, Ivan Vuțov a înscris în proprie poartă. Peste câteva minute eu am reușit să arunc mingea peste Vicente — asta am învățat-o de la Pelé, din filmul finalei Brazilia — Suedia, 1958 — dar am tras în bară. Peste alte câteva minute, însă, Eusebio a plecat ca din tun, și mingea s-a oprit în plasa lui Naidenov. Spre sfârșitul meciului, *Don Quijote* Torres ne-a mai dat un gol. Acest ultim gol a fost un fel de izbăvire. Eram, i într-adevăr, sleiți... Și nu întâmplător. Jucasem cu două zile înainte împotriva Braziliei. Ce echipă mare a fost Brazilia! Chiar atunci, în 1966, când mulți spuneau că era doar umbra echipei din 1958. Toate echipele care au jucat împotriva Braziliei au fost, într-adevăr, propria lor umbră în meciul următor. Noi, după ce am pățimit luptând împotriva acestor artiști, am cedat aproape fără luptă în meciul următor, cu Portugalia. Nu autogolul lui Vuțov a fost de vină, ci picioarele noastre grele, sucite și răsucite de fentele echipei lui Pelé. Ungaria, la rândul ei, după ce a jucat cu Brazilia, a fost, de asemenea, o umbră în jocul următor, cu noi. Eu am dat un gol în primul sfert de oră, și „marea echipă maghiară” — cum scriau ziarele — a egalat prin autogolul lui Davidov. Ungurii plăteau și ei truda din meciul cu Brazilia. În sfârșit, portughezii, după jocul cu Brazilia, au fost conduși cu 3—0 de coreeni. Brazilia le măcinase nervii, deși jucase cu Pelé într-un picior

Copii! Au trecut 34 de ani de atunci. Au fost zile grele. Mulți ne-au reproșat că am fi putut face mai mult. Cred că a fost o glumă. Așa cum am glumit și eu când v-am vorbit de rolul... Destinului... Am fost eliminați din seria cea mai grea a campionatului mondial. Am fost eliminați ÎMPREUNĂ CU BRAZILIA. În orice caz, cred că nu ne-am făcut de râs. În minutul 29, împotriva ungurilor, când conduceam cu 1—0, „Mitea” Iakimov a fost singur în fața portarului Gelei. Și a ratat. La 2—0 ar fi fost cu totul altceva. Cu patru ani în urmă, la Rancagua, în Chile, tot ungurii ne bătuseră cu 6—1.

Am părăsit campionatul mondial împreună cu Brazilia, Italia, Spania și Franța. Eram, orice s-ar spune, într-o societate aleasă.

Așa e fotbalul. Ziarele au făcut zarvă mare în jurul acestor dispariții. Despre noi s-a scris mai puțin. Despre Alexander Şalamanov, însă, s-a spus că a fost unul dintre cei mai buni fundași ofensivi ai turneului. „Mitea” Iakimov a fost socotit un tehnician de tip Copacabana. Mie mi s-au oferit 100 000 de lire sterline ca să joc la A. C. Milan. N-am primit. Abia împlinisem 23 de ani. Peste 4 ani aveam să am 27 de ani și speram că la turneul final din Mexic al campionatului mondial să nu cădem cu Brazilia, Ungaria și Portugalia”.

...Cu aceste cuvinte, Gheorghi Asparuhov și-a încheiat povestirea. Apoi conducătorul taberei a spus copiilor că pot pune întrebări. Unul din pionieri s-a ridicat în picioare și s-a adresat fostei vedete a fotbalului bulgar:

— Cine credeți că va fi campioană mondială anul acesta?

Gheorghi Asparuhov a răspuns zâmbind:

— Favorita mea este Angola. Are o echipă cu jucători tehnici, foarte iuți, și un mare antrenor: Eusebio da Silva Ferreira, fosta perlă din Mozambic...

Ești foarte amabil, signor Leone...

MIDDLESBROUGH, 16 iulie.

U.R.S.S. — ITALIA 1—0 (0—0)

U.R.S.S.: Iașin — Ponomarev, Șesternev, Hurțilava, Danilov — Voronin, Sabo — Cislenco, Banișevski, Malofeev, Husainov.

ITALIA: Albertosi — Burgnich, Salvatore, Facchetti — Rosatto, Leoncini — Meroni, Lodetti, Mazzola, Bulgarelli, Pascutti.

A marcat: Cislenco (min. 58).

A arbitrat: Kreitlein (R. F. Germană).

Spectatori: 27 793.

După meci, îl întâlnesc pe Gianni Rivera, marele absent al derbiului. Ce mult seamănă Rivera cu „Nichi” Dumitriu! La fel de slab, la fel de retras, la fel de flegmatic... Încerc câteva vorbe de compasiune, dar Gianni îmi face semn că nu e cazul.

— Oricum am întoarce-o, nu e o surpriză. Cam de mult n-am câștigat un meci important în afara Italiei. Acasă totul e de partea noastră. Pentru echipele străine, San Siro a ajuns să fie un fel de Purgatoriu. În străinătate ne simțim izolați și slabi. Chiar dacă pe ici pe colo se aude câte o goarnă electrică de proveniență napolitană.

— Totuși, în minutul 25, Pascutti a tras alături, numai cu Iașin în față.

— Ai spus „numai cu Iașin în față”. Dar aș vrea să știu ce înaintaș nu tremură un pic când îl are pe Iașin în față?

— Am impresia că i-au mai slăbit reflexele.

— Eu nu văd decât un uriaș cu mâini puternice și cu o formidabilă priză la public. Asta compensează din plin slăbirea reflexelor. De altfel, cred că antrenorul Morozov i-a păstrat pe Iașin și pe Voronin anume pentru meciul cu noi. E destul să vezi apărând pe teren, în stânga sau în dreapta ta, doi jucători de clasă, de care ai avut impresia că ai scăpat, pentru ca reflexele tale să nu mai funcționeze ca de obicei.

— Cum ți-a plăcut „betonul” sovietic?

— Mi s-a părut foarte firesc. Aș spune chiar că rușii au jucători mai potriviți decât noi pentru *cattenaccio*. Noi nu avem sau, în orice caz, nu am avut astăzi înaintași-„spărgători” ca Banișevski sau „schiori” ca Cislenco. La noi, în Italia, „betonul” e bun numai

în măsura în care jucătorii străini ca Jair, Altafini, Amarildo, Sivori, Peiro și alții știu să se bată în față. Cu Mazzola sau cu Meroni, care sunt aproape la fel de firavi ca mine, nu poți să ataci în inferioritate numerică.

— Deci, aviz favorabil...

— Morozov a gândit bine. El și-a dat seama că nu are un lot omogen. Jocul combinativ, de pase scurte, presupune, după părerea mea, valori omogene. Dar cum între modestul Hurțilava, pe de o parte, și Voronin sau Sabo pe de altă parte, nu se poate face nici o apropiere, Morozov a renunțat la strângerea liniilor. Având apărători rudimentari, le-a dat un tutore: „măturătorul” Șesternev. În mijloc a mizat pe zona întinsă a celor mai mari tehnicieni ai săi: Voronin și Sabo. În sfârșit, în față a contat pe Cislenco, pe Banișevski — această adevărată forță a naturii — și pe Husainov, care a fost, e drept, mai slab, „remarcându-l”, cum se întâmplă întotdeauna, pe adversarul său direct: Burgnich. Revenind la Iașin, aş spune că sovieticii au jucat de fapt cu doi măturători — Șesternev și... Iașin.

— Te referi la acțiunile lui în careu?

— Nu. Mă gândesc la sprijinul lui moral. Mă gândesc că aş fi vrut să am în poartă un bărbat ca Iașin, care să-mi strige în gura mare: „Mișcă-te, Rivera!”...

— Sau Facchetti. Astăzi m-a uimit jocul slab al lui Facchetti.

— Pe mine, nu. Facchetti nu e un fundaș. „Inter” are doi privilegiați: Corso și Facchetti. Nici unul, nici celălalt nu au om de ținut. Pentru Corso muncește Bedin, iar pentru Facchetti, oricât ți s-ar părea de ciudat, Suarez. În schimb, Facchetti e surpriza în atac. Anul acesta, „France-Foot-ball” i-a dat locul doi, după Eusebio, tocmai pentru aparițiile-surpriză din atac. În schimb toți neglijează faptul că Giacinto (n.a. Facchetti) nu se omoară cu marcarea propriului său om. În fața lui Facchetti, Cislenco a făcut ce-a vrut, pentru că domnul Facchetti nu făcea decât să se mire că nu vine cineva să-l atace pe extremul rus. Pe o situație din asta a venit și golul.

— Ce zici de Fabbri?

— L-au înjurat prea mulți ca să fi putut rezista până la urmă cu mintea clară. De vreo doi ani primește numai bobârnace. I s-a făcut o atmosferă proastă. Și e destul ca *Don* Helenio Herrera să arunce o vorbă, pentru ca Fabbri să nu doarmă o noapte. Iar după o noapte albă ca asta, se pierde cu firea și îl bagă pe Bulgarelli în echipă, deși Giacomo e lovit. Toată cheia jocului de

astăzi a fost în duelul oamenilor din mijloc: Voronin—Sabo de o parte, Lodetti—Bulgarelli de cealaltă. Primii au câștigat detașat.

— Arbitrul Lo Bello pretinde că nu Fabbri, ci tu faci echipa.

— O spune ca să-l anuleze definitiv pe Fabbri. Dar nu asta e problema. Crede-mă, Italia nu va câștiga niciodată o mare competiție în iulie. Noi, în iulie, ne „descompunem” pe terase și ne scaldăm în Mediterana. Acum ni s-a luat concediul și am fost băgați aici, în școala de agricultură din Durham, unde plouă, și plouă, și plouă, iar dacă cineva se apucă să cânte la gitară, parcă lovește cu o furculiță într-o căldare goală.

— Ce zici de meciul cu coreenii?

— Mi-e frică. După jocul cu sovieticii, nimeni nu le mai acorda vreo șansă. În minutul 87 al meciului cu Chile, păreau definitiv condamnați. Dar, în minutul următor, au făcut 1—1. În sfârșit, astăzi, dacă Cislenco nu dă gol, sunt iarăși la discreția noastră. Dar a trebuit să vină din nou golul, pentru ca meciul să se termine exact cum le trebuia coreenilor. Acum ne desparte un punct... Un singur punct... Și mă mai scot din sărite declarațiile antrenorului lor. A promis că o să ne bată cu viteza. Nemaivorbind că și-a îngăduit să spună că noi suntem prea bine plătiți pentru fotbalul pe care-l oferim...

Din vestiarul sovietic apare Lev Iașin. Fumează. E singurul care fumează în fața antrenorului Morozov. Se apropie de noi. Îl ia pe după umăr pe Rivera:

— Îmi pare rău, *dorogoi* Rivera, că n-ai jucat astăzi. *Squadra azzura* are astfel o scuză.

— Ești foarte amabil, *signor Leone*¹...

¹ Lev, în limba rusă = leu.

Antonio Carbajal se retrage

WEMBLEY, 19 iulie.

MEXIC — URUGUAY 0—0

MEXIC: Carbajal — Chaires, Pena, Nunez, Hernández — Diaz, Mercado — Reyes, Cisneros, Borja, Padilla.

URUGUAY: Mazurkiewicz — Troche, Ubinas, Goncalvez, Manicera Caetano — Viera, Rocha — Cortes, Silva, Perez.

A arbitrat: Bertil Loew (Suedia).

Spectatori: 35 000.

Mai sunt cinci minute de joc. Cisneros, Borja, Padilla continuă să atace poarta lui Mazurkiewicz. Cine-ar fi crezut? În poarta mexicană, „bătrânul” Antonio Carbajal¹ privește avid tribunele marii catedrale Wembley:

«Mai am cinci minute. Și sunt pe Wembley. Nici n-aș fi visat să sfârșesc aici. Ce frumoasă a fost această aventură a mea. Sunt 16 ani de atunci. Eram un copil. Mă împresura din toate părțile, imens, stadionul Maracana. Jucam împotriva Braziliei. Nici nu-mi vine să cred: am început pe Maracana și sfârșesc pe Wembley. Probabil că sunt singurul...

În 1950, pe Maracana, am luat patru goluri. Dar cine se putea bate cu Ademir, cu Baltazar, cu Juvenal?

Peste patru ani, la Geneva, am avut în față Franța... Cum pot uita penaltiul tras de Kopa?... 3—2 pentru ei...

Și iar au trecut patru ani... Am pierdut cu Suedia: 2—0... Și din nou... penalti: Liedholm. Peste două zile am făcut 1—1 cu Țara Galilor... Ce gol frumos a dat Belmonte al nostru!... Da, da... Țara Galilor... Care i-a ținut pe brazilieni în „sferturi”, cu 0—0, până în ultimele minute, când a spart gheața Pelé. Primul gol al lui Pelé în campionatul mondial...

Și totuși, cel mai frumos a fost în Chile... E greu să uiți victoria asupra Cehoslovaciei...²

Acum mai am trei minute. Și sunt tare mândru de copiiiăștia ai noștri. Un singur gol dacă ar fi dat, mergeam în sferturi... Dar nu-i nimic... Peste patru ani, acasă, Diaz, Fragoso, Cisneros, Padilla și mai ales Borja or să fie mai tari ca Troche, de care văd că nu

¹ Antonio Carbajal — 37 ani — a apărat poarta Mexicului la ultimele cinci (!) ediții ale Campionatului mondial. Prima: Rio, 1950.

² Mexic — Cehoslovacia 3—1, în serii (C.M. din Chile, 1962).

trece nimeni... Și am mare încredere în antrenorul nostru Trelles...

La 37 de ani îl poți judeca altfel pe antrenor. Când ai 15 ani, te pune jos cu o „foglia secca”, pe la 20 te uluiește cu un pronostic bine plasat înaintea unui meci „imposibil” de câștigat, la 25 de ani te „adoarme” cu un costum bine tăiat, dar abia după 30 de ani, din păcate, înveți să descoperi omul din el. Și e aproape întotdeauna prea târziu.

Astăzi, după părerea mea, Ignacio Trelles a trecut un mare examen. De ce? Pentru că m-a pus în echipă. E poate caraghios să-l admir și să mă gândesc la „examenul lui Trelles” când omul mi-a făcut, de fapt, un mare serviciu... Stau și mă-ntreb, însă, câți dintre antrenorii adunați aici ar fi făcut același lucru, înaintea unui meci decisiv, care ar fi putut califica sau nu Mexicul în sferturi? Da... Stau și mă-ntreb... În fond, sunt mult prea bătrân ca să-mi ascund că astăzi Calderon e mai bun decât mine. Și totuși, Ignacio Trelles a riscat. A riscat pentru ca Antonio Carbajal să aibă un final frumos. Găsesc că e un lucru imens. Faptul că eu sunt la mijloc, nu contează. Dar Ignacio Trelles a știut să dea de la el. Astăzi, când 90% din antrenori te bagă sau nu te bagă în echipă ca să nu supere pe logodnica nepotului soției patronului, gestul lui Ignacio Trelles îmi spune că echipa noastră e în mâini bune...

...Ce frumos au jucat azi băieții! Patruzeci de mii de englezi strigând *ole-ole!* Asta mi se pare formidabil. Le-a plăcut Diaz, îmi dau seama... E din familia lui Bobby Charlton... *Ole-Ole!* Le-a plăcut că am atacat. Englezii atacă întotdeauna. Ca să fiu drept, însă, ne-au aplaudat un pic și pentru că i-am chinuit pe uruguayeni, care și ei îi pisaseră în „deschidere” pe Bobby Moore și pe Jackie Charlton. În sfârșit, așa-i tribuna. Nu știi când te iubește cu adevărat...

Pe uruguayeni nu-i înțeleg de loc! N-au făcut nimic. S-au rugat să treacă timpul. S-au rugat pentru 0—0. Și dacă stai să te gândești, toată această schemă de mică ciupeală ar fi putut să cadă cu un singur gol de al nostru... E cel puțin ciudat. E cel puțin ciudat să fii de două ori campioană mondială și să te temi de o echipă de puști, care, de când e ea, n-a izbutit să intre în „sferturi”. E cel puțin ciudat să ai un Rocha, și să-l pui să dea... restul. E ca și cum ai retrograda un dirijor de orchestră la cabina unui post de control pe șosea, lângă Montevideo, și asta numai și numai pentru că mișcăările lui — vorba bine — se aseamănă.

Da... Noi am jucat la atac. Cei de pe aici spun că ne putem întoarce acasă cu fruntea sus. Deci, am atacat. Ceea ce mă doare, însă, e că am atacat mai ales când nu mai aveam ce pierde. Adică astăzi. Și n-am fost singurii care au făcut așa. Ungurii au atacat și ei numai când au simțit cuțitul la os. Asta înseamnă că atacul nu e în noi, ci în frica din noi.

Ce-i de făcut? E ușor să spui: „Atacă!” La cursele de melci, când vrei să „cravașezi” melcul, îl împungi cu un ac. Cu oamenii e mai greu... Mă gândesc totuși la uruguayeni. S-au apărut mereu. Au venit să joace pe Wembley și n-au dat nici un gol. Cele două goluri din meciul cu Franța le-au dat pe White City. Asta-i culmea!

Dar să las asta... De-acum încolo am să am timp pentru tăiat firul în patru. E păcat, însă, că abia la 37 de ani îți dai seama că totul e mult mai simplu decât ți se spune. Că fotbalul râde pe sub mustăți, ori de câte ori vin flecarii și-ți demonstrează pe tablă niște chestii care suferă întotdeauna „defecțiuni tehnice” pe gazon. Flecarii ce umblă cu lumânarea după un gol care să se potrivească cu schema lor și le „uită” pe cele 99 ce se potrivesc invers».

În clipa aceea, arbitrul suedez Bertil Loew a fluierat sfârșitul meciului.

Antonio Carbajal a răsuflat ușurat:

„Noroc de acest fluier. Nici n-am apucat să părăsesc gazonul și am și început să mă simt bine în împărăția vorbelor de clacă...”

A treia scrisoare a lui Emile Holinger

SHEFFIELD 19 iulie.

ARGENTINA — ELVEȚIA 2—0 (0—0)

ARGENTINA: Roma — Ferreiro, Perfumo, Calics, Marzolini — Solari, Rattin, Gonzales — Onega, Artime, Mas.

ELVEȚIA: Eichmann — Fuhrer, Brodmann, Baeni, Stierli — Armbruster, Kuhn — Gottardi, Hosp, Kunzli, Quentin.

Au marcat: Artime (min. 52) și Onega (min. 80).

A arbitrat: Campos (Portugalia).

Spectatori: 32 127.

A treia și ultima scrisoare a lui Emile Holinger a plecat din Sheffield în dimineața zilei de 20 iulie:

„Dragă Günther,

Din fericire, „nimic nu mai cade”. Nouă goluri ne-ajung. Îmi pare rău că s-a-ntâmplat așa. Băieții, în schimb, nici că le pasă. A fost veselie mare aseară! Am fost invitat și eu. Deși recepția s-a dat în cinstea ziariștilor noștri. Ca să-i mai înmoaie.

Kuhn a oferit niște sticle de vin din pivnițele proprii, îți cam dai seama cum e cu fotbalul nostru. Suntem niște excursioniști, Günthi! Am venit aici, ne-am adus și nevestatele — unii! — am pus mâna și pe câte un tricou celebru: aseară, după meci, Fritz (n.a. Kunzli) a făcut schimb cu Onega. În sfârșit, ca să n-o mai lungesc, azi dimineață, toată lumea — „valea” spre Deauville, la plajă. Toți știau, Günthi, dragă, că la 20 iulie o să fie la Deauville. Planificare, nu glumă! Ai să spui, desigur, că oamenii și-au cunoscut lungul nasului, dar eu am să-ți răspund că n-ai voie să faci asta — măcar așa, de formă, sau din respect pentru căruciorul lui Emile Holinger.

Dragă Günther, eu am să mă întorc acasă ceva mai devreme. Vin cu trenul. Am și un comision de făcut. Trebuie să fac o mică escală la Karlsruhe. Fii atent ce baftă are Charlie Elsener, bunul meu prieten. În timpul jocului cu nemții, ai noștri pleacă pe contraatac, și — ce să vezi? — ca din senin, Overath rămâne lat în careul lui Charlie... Jocul, însă, continuă. Charlie se duce la el, să-l ajute, încearcă să-l ridice, dar, nimic! Overath avea un cârcel. Atunci Charlie îl masează un pic. Un blănar din Karlsruhe

vede figura la televizor și — ce crezi? — face o criză de... mână spartă și-i oferă „soției portarului elvețian” o blană de vizon, pe care eu, prietenul „portarului elvețian”, am s-o aduc acasă.

...Despre jocul cu argentinienii n-am prea multe de spus. Uneori cred că sunt nebuni de-a binelea. Toți pot să-ți facă o sută de pase pe minut și pe metru pătrat. Ca Rolf brutarul, când prinde bilele într-un colț și face o sută de caramboale ca nimica. Eu cred, Günthi, că argentinienii ăștia, dacă ar pune mâna pe un campionat mondial la ei acasă, le-ar da la toți câte 3—4 goluri. Dar absolut la toți. Poate să fie ea și Brazilia. Aud de-altfel că pe brazilieni îi ciocănesc mereu pe la ei pe-acolo.

...În prima repriză ne-au luat încet și ne-au cădelnițat până ne-au adormit: 0—0. După pauză au început să vină în valuri, cu ăia trei de pe mijloc. Dar timpul curgea frumușel. Când să zic și eu că e rost de-un punct — nici ei n-aveau nevoie mai mult de un punct — o dată îl văd pe Artime că ia o minge din picioarele lui Kuhn și se cară, și intră unde-i grămada mai deasă, și iese ca din undiță și, gol! În poarta iui Leo (n.a. Eichmann), ca să nu se supere Charlie, care, de când cu blana de vizon, face nu știu de ce, tușa.

După acest gol, argentinienii au luat din nou... tacurile de biliard și s-au apucat de *retrouri*, *maseuri* și *bricole* pe tot... postavul. Începusem să mă obișnuiesc cu gândul că 1—0 cu Argentina nu e chiar atât de rău, când, am luat iarăși o plasă mare, pentru că argentinienii au vrut să ne arate că știu și pasa lungă. Gonzales a „arestat” mingea, s-a oprit, a pus palma cozoroc pe frunte — mare pișicher! — și când a văzut că Onega a-ntins-o spre poarta noastră, a bătut lung, la întâlnire. Onega a preluat din aer, și-a potrivit-o cât ai zice Mas, și, în loc să i-o dea lui Mas, care era pe-acolo, s-a dus singur, pentru că l-a văzut pe Eichmann jos și, după cum știi, argentinienii, când te văd jos, mor dacă nu te trec de două-trei ori prin pesmet.

Cu două minute înainte de sfârșit, gata-gata să mai luăm un gol. Cine crezi? Marzolini. Fundașul. Și ăsta știe tot. L-am văzut odată între Karl și Fritz. Avea mingea. Băieții îl presau să nu le scape. Știi ce-a făcut? Un „optar” de patinaj. Amândoi au căzut din „optar”. Atunci l-a atacat Baeni. Marzolini era lângă tușă. Și ce face? Se bagă între Baeni și tușă! Avea cel mult 30 de centimetri. A recurs la tehnica lui Rolf brutarul. Cu un efect ce nu s-a pomenit... ăsta e Marzolini, dragă Günther. Foni spunea că e mai mare decât bătrânul nostru Minelli. Poate că e. Când cu

meciul Centenarului, pe Wembley, acum trei ani, Marzolini a fost băgat la „Restul Lumii”... O dată cu Iașin, cu Pelé, cu Di Stefano și cu toată trupa. Dar n-a putut veni. Nu i-a dat voie Boca Juniors. Ca Santos, care nu i-a dat voie lui Pelé.

Și-acum te las, Günther! A fost, într-adevăr, foarte obositor... Dar dacă mâine dimineată mi-ar spune cineva că începe un campionat mondial în Turcia, aș pleca imediat. De ce? Să-ți spun și ție care e secretul. Noi,ăștia micii, trebuie să jucăm mereu. La urma urmei, Portugalia a lipsit de șase ori la rând în turneele finale, pentru ca acum să le ia caimacul la toți. Și mai e ceva, Günthi. Dacă vrei să salți și tu într-o bună zi, nu încerca să minți. „Chibiții” noștri au și început să adune ocaziile pe care le-am avut în aste trei jocuri. Ocazii! Nu, domnule! Astea nu-s ocazii. Sunt idei fixe!

Dragă Günther, aseară am făcut o descoperire. La jocurile noastre au fost 100 000 de oameni. Mie mi se pare extraordinar. 100 000 de oameni! La cine? La elvețieni. La „fazanii” campionatului mondial.

Și totuși, sunt foarte necăjit. Ai noștri au dat un singur gol. Quentin. Un singur gol! Sunt tare necăjit. Și mai cunosc un om necăjit pe-aici. Just Fontaine, ăl de-a dat 13 goluri în 1958, în Suedia. Atunci, pentru cele 13 goluri, n-a luat o centimă. Anul acesta, însă golgeterul va umfla 1 000 de lire. Spune puștimii să-i dea bătaie. E rost de gologani.

Știi, Günthi, aseară la televizor, când l-am văzut pe Pelé trântit la pământ, cu portughezii, mi s-a făcut milă de el. Azi, însă, mila mi-a trecut ca prin farmec. Am citit că o fabrică de lame din Rio i-a oferit lui Pelé 100 000 de dolari ca să-și pună fața pe hârtiuța în care stă lama. Și ce crezi! Pelé a refuzat. De ce? Vrea atât la sută. E uns și ăsta cu toate alifiile.

Mi-e dor de voi,
Emile

P.S. Spune-i lui Rolf să vină și el miercuri seara la Hosp, la cafenea. Am un milion de chestii să vă povestesc.

E.

Regele era, într-adevăr, gol...

LIVERPOOL, 19 iulie.

PORTUGALIA — BRAZILIA 3—1 (2—0)

PORTUGALIA: Jose Pereira — Moráis, Baptista, Vicente, Hilario — Graca, Coluna — Augusto, Eusebio, Torres, Simoes.

BRAZILIA: Manga — Fidelis, Brito, Orlando, Rildo — Denilson, Lima — Jairzinho, Silva, Pelé, Parana.

Au marcat: Simoes (min. 15), Eusebio (min. 26 și 85), respectiv Rildo (min. 64).

A arbitrat: Mc Cabe (Anglia).

Spectatori: 58 479.

Brazilia, 18 iulie 1966... Castelo Branco, președintele Braziliei, a suspendat toate întrevederile politice. Mâine, la Liverpool, Brazilia își joacă ultima carte, împotriva Portugaliei...

Liverpool, 19 iulie, orele 10... Pelé răsfoiește ziarele de dimineață. Își citește propria declarație: „Contra Portugaliei mă voi bate pe viață și pe moarte, pentru a califica Brazilia”.

Edu, micul extrem de ciocolată, își privește, hipnotizat, maestrul...

Rio, Sao Paulo, 19 iulie, orele 12,30 (ora locală). Peste două ore începe meciul cel mare. Automobilele s-au împuținat pe străzi... Autobuzele sunt goale. Cafenelele sunt pline... Grupuri de oameni s-au adunat în jurul megafoanelor. Crainicul brazilian de la Liverpool a început să vorbească Braziliei. Va vorbi fără întrerupere, timp de două ore, până în clipa în care arbitrul McCabe va fluiera începutul. E cea mai lungă avancronică radiofonică din istoria fotbalului...

Orele 13,50... Transmisia de la Liverpool este întreruptă pentru 2 minute. Cardiologul Silva Carmo recomandă sedative ascultătorilor sănătoși și propune celor bolnavi de inimă să se retragă din fața aparatelor de radio...

În tribuna suporterilor Braziliei, o lungă fâșie albă, cu litere negre: „PELÉ, 85 DE MILIOANE DE OAMENI SUNT ALĂTURI DE TINE!”

Liverpool, orele 19,30, Greenwich... A început jocul. Brazilia trebuie să învingă cu o diferență de 3 goluri. „Cu Pelé, orice e posibil”.

Liverpool. H 19,30... Eusebio și Simoes atacă pe stânga, cu „un-doi”-uri. Simoes „intră” spre poartă. Eusebio îl duce în tușă pe Fidelis, îl aruncă spre fotografi și centrează... Simoes plonjează... Gol! 1—0 pentru Portugalia.

H 19,46... 19,48... 19,51... Pelé încearcă drumul spre poarta lui Jose Pereira, dar Vicente coboară bariera cu o ușurință neobișnuită.

H 19,56... Coluna bate o lovitură liberă, Torres deviază cu capul... Eusebio... Gol! 2—0 pentru Portugalia. *Finis Brasiliae!!*

H 20,00 Morais îl scoate din luptă pe Pelé...

H 20,44. Tânărul fundaș Rildo reduce scorul: 2—1. E primul gol brazilian din acțiune în acest campionat mondial. ...Tânărul Rildo... *Brazilia care ar fi putut să fie...*

H 21,05 Eusebio: 3—1. Totul s-a sfârșit...

H 21,10... Pelé, șchiopătând, strânge mâinile învingătorilor... Morais se furișează spre vestiar...

Brazilia nu crede încă. Abia după câteva minute, la Rio sau la Sao Paulo, lumea izbucnește în hohote de plâns...

...În piața Teatrului din Rio se înalță o spânzurătoare, pe care scrie: „Îi așteptăm pe Feola și pe toți ceilalți care au răspuns de selecție. Ei au umilit fotbalul brazilian”.

...Ex-ministrul Barcellos cere pentru Vicente Feola! retragerea drepturilor civile.

...La o jumătate de oră după meci, comentatorul postului de radio brazilian „Globe” îi compară pe membrii comisiei de selecție cu Hitler și Mussolini...

Liverpool... Ziariștii brazilieni sunt luați cu asalt. Se cer explicații...

Pe neașteptate, totul e limpede:

„...Comisia tehnică a făcut greșeli grave”...

„...Am folosit 20 (!) de jucători în trei meciuri”.

„...Cultul personalității... Garrincha”.

„...Pelé ar fi putut juca împotriva Ungariei”.

„...Ce-a căutat Denilson în echipă?”

„...Dacă Pelé...”

Joao Havelange, președintele federației braziliene de fotbal, acordă interviuri... Acuză sistemul de disputare al Cupei Jules Rimet. „Aspectul sportiv este falsificat de un regulament care, repet, permite unei echipe să păstreze speranța de a se califica mai departe cu de trei ori 0—0...”

De acord, *señor* Havelange, dar regulamentul a fost identic în Suedia, 1958, și în Chile, 1962, când Brazilia a câștigat de două ori titlul suprem...

Au sosit ziarele braziliene...

Jornal do Brasil:

„...Comisia noastră tehnică s-a ținut de distracții... Au rămas în urmă trei luni de antrenamente, trei luni de avertismente, trei luni de greșeli absurde: promovări greșite în lot, eliminări stupide, antrenamente prost conduse și meciuri amicale organizate mai mult pentru a obține bani decât pentru a „roda” jucătorii... O sută de zile de minciună, de distracții, de greșeli, de păcate și de rușine...”

A trecut o noapte. Apele s-au mai liniștit... Pelé răspunde calm întrebărilor:

...Cred că noi am fost victima unei încrederi exagerate, a unei lipse de modestie...

...Astăzi, când revăd cu încetinitorul toate fazele jocului, îmi dau seama că șansele noastre erau minime...

...La clubul meu, Santos, există automatismul unei omogenități aproape perfecte, care îmi permite să știu întotdeauna unde se află coechipierii mei. În schimb, aici, în Anglia, n-a fost așa. Coechipierii mei au fost schimbați prea des și nimeni nu s-a înțelea cu nimeni...”

Răspunde Orlando:

„În 1958, fiecare jucător, în fiecare post, era superior celor de astăzi. Eu, de pildă, eram mult mai tânăr și îmi dau seama că viteza mea a scăzut mult. În afară de asta, atunci, noi am avut o bogată experiență, cu oameni ca Zito, Didi, Vava, care se aflau în plină maturitate. Să nu uităm că în 1958 Pelé și Mazzola erau niște copii”.

Antrenorul Portugaliei, Otto Gloria, brazilian de origină, face o declarație care pune sare pe rănilor suporterilor din Brazilia:

„În Anglia, în momentul de față, nu se află cei mai buni jucători ai Braziliei”.

Un ziarist francez, Jacques Ferran, face sinteza plastică a dramei braziliene. Își amintește povestea daneză cu regele și demnitarii săi. Toți aceștia lăudau frumoasele veșminte ale regelui. Și pledoaria pentru frumusețea veșmintelor era atât de perfectă, încât lumea îl privea vrăjită pe rege.

Până când s-a auzit în mulțime: „Bine, dar regele e gol!” Era vocea unui copil care văzuse, în sfârșit, „veșmintele” monarhului.

În Anglia, regele fotbalului mondial, Brazilia, a fost, într-adevăr, gol...

...Am plecat în Brazilia, în căutarea astrologului Joao Vicente Hilton, pe care vi l-am prezentat în primele pagini ale acestei cărți. L-am căutat pretutindeni. Nu l-am găsit.

În cele din urmă i-am aflat adresa. Am intrat. M-a întâmpinat o bătrână...

— Îl caut pe astrologul Joao Vicente Hilton.

— Nu-l cunosc.

— Mi s-a spus că locuiește aici.

— Aici nu locuiește nici un astrolog. Au mai întrebat și alții. Erau furioși.

— Dar unde locuiește?

— Nu există un astrolog cu acest nume. E o născocire a unui reporter. O fantomă...

Am plecat. Foarte târziu mi-am dat seama că povestirea *O Brasil ha de ganhar* o visasem... Iar numele astrologului era o combinație de pronume: Joao (Havelange) Vicente (Feola) Hilton (Gosling)... Adică trinitatea care a creat mitul invincibilității Braziliei...

Am revenit în Anglia. Suporterii Braziliei părăseau Liverpool și Manchester, „orașele pătimirii lor”... Unii erau încă triști: „Dumnezeu s-a plictisit să fie brazilian”... Alții, în schimb, știau că timpul vindecă toate rănilile...

În timpul meciului Anglia — Argentina, când crainicul a anunțat că portughezii, „călăii Braziliei”, sunt conduși de coreeni cu 3—0, sectorul brazilian a început să danseze *samba*... Niciodată, însă, o bucurie nu a fost mai tristă.

O dată la 100 de ani...

MIDDLESBROUGH, 19 iulie.

R.P.D.COREEANĂ — ITALIA 1—0 (1—0)

R. P. D. COREEANĂ: Li Cian Miun — Lim Zon Sun, Șin Iun K, Ha Hun Von, Ho Ioon Miun — Pak Do Ik, Iin Seun Hvi — Ha Bon In, Pak Seun In, Kim Bon Hvan, Ian Șun Kok.

ITALIA: Albertosi — Landini, Ianich, Facchetti — Guarneri, Fogli — Perani, Bulgarelli, Mazzola, Rivera, Barison.

A marcat: Pak Do Ik (min. 41).

A arbitrat: Schwinte (Franța).

Spectatori: 17 829.

Luigi Benvenuti e unul dintre turiștii italieni care a câștigat „călătoria în Anglia” oferită de o fabrică de televizoare. La fiecare 10 televizoare vândute, s-a tras la sorți un câștigător „bun pentru călătoria în Anglia”. Iată ce spunea și prospectul: „Veți avea posibilitatea de a încuraja echipa Italiei până la Wembley”. Din păcate, jocul Italia — R.P.D. Coreeană a ratat „pelerinajul la Wembley”, astfel că italienii, după ce au urmărit la televizor „tragicomedia de la Middlesbrough”, au debarcat la Sunderland, pentru a începe cu... Ungaria — U.R.S.S.

Întâmplarea a făcut, însă, ca Luigi Benvenuti să sosească în Anglia chiar în ziua jocului de la Middlesbrough, plătind diferența... Iată de ce n-am scăpat prilejul de a-i lua un scurt interviu amicului Luigi, care e un amestec de umor și furie disimulată cu destul rafinament.

Rep.: Ce părere aveți de înfrângerea *squadrei azzura*?

L.B.: O părere foarte bună. E singura noastră posibilitate de a ieși din anonim în străinătate...

Rep.: Cine credeți că e vinovat de acest dezastru?

L.B.: Un singur om: Pak Do Ik, cel care a dat golul...

Rep.: Credeți că dacă Bulgarelli nu s-ar fi rănit în minutul 33...

L.B.: Nu cred nimic. E 1—0 pentru coreeni. Restul sunt silogisme.

Rep.: Ce părere aveți de coreeni?

L.B.: Au devenit piperul acestui campionat mondial.

Rep.: Cine v-au plăcut mai mult?

L.B.: Cei trei din mijloc (n.a. Pak Do Ik, Pak Seun In și Im Seun Hvi) ar putea să concureze în orice cursă de maraton... La Kosice, de pildă,... sau la Boston.

Rep.: Ce părere aveți de jocul lui Mazzola?

L.B.: E cel puțin ciudat să arunci o „pană” de 60 și ceva de kilograme în gura unei apărări aglomerate. La Herrera, Sandrino vine din linia a doua. Fabbri nu știa probabil, chestia asta...

Rep.: Care e surpriza mai mare: eliminarea Braziliei sau a Italiei?

L.B.: Nu caut consolări. Nu stabilesc ierarhii. Dar nu pot uita că Brazilia și Italia reprezintă împreună patru finale câștigate.

Rep.: Ce părere aveți de faptul că Johnny Haynes a „văzut” Italia câștigând Cupa Jules Rimet la Londra?

L.B.: Probabil că are o logodnică în Italia.

Rep.: Unii spun că înfrângerea de astăzi se datorează „betonului”.

L.B.: Ar fi prea frumos. Mă tem că se datorează plictiselii și lipsei primelor.

Rep.: Coreenii n-au avut nici ei prime.

L.B.: Adevărata victorie aici începe.

Rep.: Credeți că Herrera ar fi reușit mai bine?

L.B.: Nu știu. Sunt sigur, însă, că *squadra* ar fi avut o altă stare de spirit. Și-apoi Herrera nu l-ar fi adus pe Rivera. Ceea ce ar fi însemnat o „mână moartă” în minus.

Rep.: A jucat foarte bine Perani.

L.B.: Când pierzi un joc ca ăsta, nimeni n-a jucat bine.

Rep.: Italia nu strălucește afară.

L.B.: Trebuie să-ți amintesc că astăzi, în tribună, un bătrân avea lacrimi în ochi.

Rep.: Cine? De ce?

L.B.: Vittorio Pozzo, conducătorul tehnic al *squadrei azzura*, campioană mondială în 1938, la Paris.

Rep.: Și în 1934, la Roma.

L.B.: Mă interesează mai puțin victoriile pe teren propriu.

Rep.: Într-adevăr, față de acum 30 de ani, sunteți în declin. Credeți că Fabbri are un rol în treaba asta?

L.B.: Un rol foarte mare. E un om nehotărât, fricos, cu complexe. Toate astea s-au transmis echipei. O echipă este în mare măsură, oglinda antrenorului ei. Anglia joacă ca Ramsey. Cu încăpățănare, cu ambiție, așa zice, chiar, cu îngâmfare. Portugalia e oglinda lui Otto Gloria: fantezie, risc, „luna și doi bani jumate”. Vestgermanii îl reprezintă de minune pe Schön: masivitate, disciplină și, așa mai adăuga, o vădită intenție de a colora ceea ce nu prea e colorat... Noi am jucat exact ca Fabbri.

Și ca să te convingi că Fabbri a fost un om slab, îți mai spun că după înfrângerea de ieri a încercat să trimită echipa acasă în mai multe grupuri, ca să poată evita primirea pe care ne-o pregătesc cei din țară.

Rep.: Și ce-i cu asta?

L.B.: O nouă confirmare a fricii, a șovăielii... Așa nu se poate. Ai pierdut? Da. Am pierdut. Atunci, fii demn și coboară pe scara avionului. Ți-e teamă că roșiile pătează? Atâta pagubă, *signor* Fabbri. E mai important ca eu, Luigi Benvenuti, să mai am un motiv, unul singur, ca să te stimez.

Rep.: Și-acum, ce gânduri ai, *signor* Luigi?

L.B.: O să mă duc să văd Ungaria—U.R.S.S.

Rep.: De ce tocmai acest meci?

L.B.: M-am gândit o clipă să mă reped sâmbătă până la Liverpool, să-i văd pe coreeni contra portughezilor, dar am preferat să mă duc la Sunderland, pentru U.R.S.S. — Ungaria.

Rep.: E un joc mai tare.

L.B.: Nu de asta. Dar vreau să bată rușii, ca lumea să vadă că Italia a pierdut în fața unei echipe puternice.

Rep.: Păreai supărat, totuși, pe *squadra azzura*.

L.B.: Păream. Țsta e cuvântul. Dar dacă ești om, nu poți fi supărat pe echipa țării tale.

Rep.: Erai supărat pe Rivera, pe Facchetti.

L.B.: Mi-a și trecut. Fii sigur că peste 20 de ani am să uit că Giacinto (n.a. Facchetti) a jucat ca un începător contra lui Cislenco. Și am să-i povestesc nepoțelului meu Teddy că umblă degeaba la fotbal: fundași ca Facchetti nu se nasc decât o dată la 100 de ani.

„Utopia” sau „Scopul scuză mijloacele”

WEMBLEY, 20 iulie.

ANGLIA — FRANȚA 2—0 (1—0)

ANGLIA: Banks — Cohen, J. Charlton, Moore, Wilson — Callaghan, Stiles, B. Charlton — Greaves, Hunt, Peters.

FRANȚA: Aubour — Bosquier, Budzinski, Artelesa, Djorkaeff — Herbin, Simon, Bonnel — Hausser, Gondet, Herbet.

A marcat: Hunt (min. 25, 76).

A arbitrat: Yamasaki (Peru).

Spectatori: 92 500.

Meciul s-a terminat. Anglia merge mai departe, în „sferturi”. Franța e pe ultimul loc în grupă. Încerc să urmăresc echipele în vestiare, dar „cerberul” îmi taie calea: „Interzis pentru reporteri”. Din fericire, îl întâlnesc pe Argus, patronul reporterilor, care îmi suflă la ureche: „Grăbește-te spre culoarul din dreapta. N-o să-ți pară rău”.

Am ajuns. Și iată despre ce e vorba. Imediat după joc, „linia” s-a certat cu „betonul”. Și cum cearta nu mi s-a părut vulgară, ci a angajat principii, îmi permit să o reproduc, ca să satisfac curiozitatea cititorilor.

*Linia*¹: E cazul să te recunoști învins, „betonule” Francezii, după ce ți-au acordat credit în jocurile cu Mexicul și cu Franța, te-au aruncat în lada de gunoi a istoriei fotbalului.

Betonul: Ești, ca întotdeauna, categorică și definitivă. De-altfel, așa se explică succesele pe care le ai în rândul adolescenților.

L: Ironiile sunt de prisos. Totul e foarte clar: francezii au apelat pentru prima oară la mine în acest campionat mondial și au reușit cel mai bun joc al lor.

B: Sunt nevoit să-ți decern titlul de maestră a sofismului.

L: De ce?

B: Foarte simplu. Vrei să mă convingi că 0—2 cu Anglia e un rezultat mai valoros decât 1—1 cu Mexicul sau 1—2 cu Uruguay.

L: Nu e vorba de rezultatul propriu-zis.

¹ Linia = citește „apărarea în linie”.

B: Performanțele tale sunt strălucite doar când se face abstracție de rezultat.

L: Francezii au fost mult mai buni astăzi, când s-au eliberat din strânsoarea ta...

B: „Mult mai buni”, dar n-au dat nici un gol. Ce-nseamnă, atunci, „mult mai buni”?

L: I-au dominat pe englezi în mijlocul terenului.

B: Cu „strânsoarea” mea au dat câte un gol Mexicului și Uruguay-ului. Cu libertatea ta de mișcare și de acțiune n-au izbutit nici un gol în poarta lui Banks.

L: Au avut ocazii...

B: În schimb englezii au mai dat două goluri, neacordate de arbitru pe motiv de ofsaid.

L: Apropo!! I-am lăsat pe englezi de 17 ori în ofsaid.

B: Iată, într-adevăr, un succes mare, la care, mărturisesc, nu m-am gândit prea bine.

L: Jucătorii francezi s-au integrat mult mai bine în jocul colectiv.

B: Frumos. Foarte frumos. Întotdeauna, dragă „linie”, ai la îndemână cuvinte alese „*pour épater les bourgeois*”¹.

L: Am susținători mulți: Kopa... Just Fontaine...

B: Nu mă miră. Kopa — pentru că nu-l poate suferi pe Guerin. Fontaine — pentru că e un sentimental, și nu poate uita Suedia...

L: Dacă l-aș fi avut astăzi pe Fontaine...

B: N-ai fi făcut nimic. Marile personalități ale fotbalului nu pot juca la milimetru, ca la farmacie, ca la Nantes. Adică, îngrămădind jocul la centru, ca pe maidanele copilăriei noastre.

L: Toți francezii au regretat că nu m-au jucat în primele două meciuri.

B: Sunt sigur. „Linia” e mai ușor de învățat. „Betonul” are nevoie de cinci sau șase structuri de jucători. Pentru „linie”, în schimb, toți pot fi o apă și-un pământ, cu o singură condiție: fiecare să poată da o pasă de 4—5 metri. Tu, dragă „linie”, îi înveți pe fotbaliști să joace în mijlocul terenului. Eu, în schimb, îi fac să fie mai decizi în apărare și mai aprigi în atac...

L: Îmi pare rău că n-am avut puțină șansă astăzi.

B: N-ar trebui să fii supărată. Francezii, nemaiaivând ce pierde, au recurs la tine... Ai avut astfel posibilitatea să ieși din sipetul cu naftalină în care te-au lăsat toate celelalte 15 echipe venite aici, în Anglia.

L: Nu dai soluții, „betonule”.

¹ Pentru a-i epata pe burghezi (în limba franceză).

B: Nici tu! Eu, cel puțin, am făcut gloria lui Inter și sunt mai în pas cu vremea. Eu îi deprind pe jucători cu munca, nu cu joaca. Înaintașii mei trebuie să știe să sfideze apărarea, chiar dacă sunt mai puțini, fundașii mei nu se pot acoperi cu ofsaidul, care e, la urma urmelor, o invitație la lipsa de răspundere, iar mijlocașii trebuie să fie oricând gata de sacrificiu.

L: Eu nu oblig penimeni la sacrificii.

B: Și te lauzi cu asta?

L: Fotbalul e un joc.

B: A fost odată. Ai auzit ce-a spus Havelange? „Fotbalul a devenit un lucru atât de important, încât depășește noțiunea de sport. Intervin probleme financiare și chiar politice. Aceasta e marea lecție pe care o trag astăzi...”

L: E o exagerare.

B: Dacă ar fi fost o exagerare, Feola nu și-ar fi amânat cu mai mult de o lună revenirea în țară.

L: Exagerezi și tu, ca să-ți justifici armele deluptă.

B: Atâta vreme cât o victorie palidă va fi mai prețuită decât o înfrângere strălucitoare, nimic nu mă va împiedica să gândesc altfel.

L: Pe mine mă admiră toți, pentru că încurajez atacul cu orice preț.

B: Uneori e bine să ții seama de preț. Altfel dai faliment. Iată ce spune Pelé după meciul Ungaria — Brazilia: „Eroarea grosolană de a voi să-i atacăm pe unguri după pauză, când scorul era 1—1, ne-a fost fatală. De-altfel, eu am spus coechipierilor mei: jucați în apărare și totul va merge bine. Din păcate, vechiul nostru gust pentru atac ne-a costat scump. Am fi putut foarte bine să-i lăsăm pe unguri să „vină” spre noi, pentru a-i surprinde apoi prin contraatacuri rapide”.

L: Cauți cu lumânarea o frază care să ți se potrivească.

B: Așa facem amândoi. Jasseron a spus foarte bine că toate poveștile astea cu „linia” și cu „betonul” sunt dezvoltate cu lux de amănunte de ziariști, pentru că e tema care se pretează cel mai bine la scris.

L: Vrei să pierim?

B: În mod fatal sfârșitul nostru se apropie.

L: Crezi?

B: Sunt sigur. Peste 20 de ani, într-un muzeu al fotbalului, sub „schemele” noastre va fi scris: „Iată două așezări tactice din perioada deceniului șapte. În stânga: „Apărarea în linie” sau

„Utopia”... În dreapta: „Betonul” sau „Scopul scuză mijloacele”. Amândouă au avut iluzia de a fi fixat două momente în dezvoltarea fotbalului. În realitate, au obținut victorii totale doar pe tabla de demonstrație, cu jucători de plumb”.

L: Și ce va veni în locul nostru?

B: Fotbalul fără etichete.

L: N-o să aibă nici un haz...

Tu nu poți să înțelegi, Sancho!

BIRMINGHAM, 20 iulie.

R.F. GERMANIA — SPANIA 2—I (1—1)

R. F. GERMANĂ: Tilkowski — Höttges, Schulz, Weber, Schnellinger — Beckenbauer, Overath — Krämer, Seeler, Held, Emmerich.

SPANIA: Iribar — Sanchis, Gallego, Reija — Glaria, Zocco — Amancio, Adelardo, Marcelino, Fuste, Lapetra.

Au marcat: Fuste (min. 24), Emmerich (min. 39) și Seeler (min. 84).

A arbitrat: Marques (Brazilia).

Spectatori: 45 187.

Tânăra echipă a Spaniei, „La Esperanza”, părăsește cu capul sus stadionul Villa Parc din Birmingham. Cei șapte mii de germani, care scandaseră tot meciul „U-we! U-we!”, aplaudă acum cohorta învinsă a lui Villalonga de la Mancha.

Pe culoarul care duce spre vestiar, deodată, ca din pământ apare Sancho Panza.. .

— M-ai părăsit, Sancho. Unde-ai fost?

— Am stat la galerie.

— De ce, Sancho?

— De frică, *señor*.

— Cum de frică? Tu însuți mi-ai spus să-i dau la o parte pe cavaleri și să las Spania pe mâna scutierilor.

— Asta așa e, *señor*.

— Și-atunci de ce ți-a fost frică?

— Nici eu nu știu, *señor*.

— Oh, Sancho. Așa sunteți voi, cei de pe margine. Știți tot. Aveți idei. Puteți face oricând o echipă națională. Dar e destul ca o dată, o singură dată, să vă ofere cineva o treabă cât de mică, pentru ca imediat să dați bir cu fugiții... Așa e, Sancho. M-ai părăsit. Știam că ai să mă părăsești...

— De unde stiați, *señor*?

— De la un prieten comun. Unul care ne cunoaște foarte bine pe amândoi: Don Miguel Cervantes...

— Eu nu-l cunosc.

— Bine, bine... Să lăsăm acum asta... Cum ți-a plăcut jocul?

— A fost foarte frumos.

— Am schimbat tot atacul. I-am dat afară pe toți cavalerii: Ufarte, Del Sol, Suarez, Peiro, Gento. Și i-am investit pe scutieri: Amancio, Adelardo, Marcelino, Fuste, Lapetra. Ai văzut, cred, diferența...

— Da, am văzut. S-a întâmplat exact cum am spus eu. Copiii au jucat mai repede, iar nemții, până s-au dumirit, au și primit un gol.

— A fost un gol pur spaniol, Sancho. Mingea la Fuste... Pas la Marcelino... Demarcaj... Sprint înainte... Marcellino „peste”... Preluare Fuste, și gol! Gol de viteză, gol de triumfi mare. Gol spaniol, Sancho!

— Dar apoi ne-am cam stins.

— Sunt mai atletici nemții, Sancho. Dacă nu venea, însă, necazul cu golul lui Emmerich, așa, din senin, rezistam până la pauză și, cine mai știe... Ar fi fost extraordinar să-i eliminăm pe nemți, care începuseră cu 5—0 contra Elveției.

— Poate că am pornit-o mult prea repede.

— Când mai ai o singură șansă, adică victoria, nu-ți mai dozezi eforturile. În sfertul acela de oră dement mai puteam da un gol. I-am sufocat, Sancho. Am avut clasă... Beckenbauer a înotat din greu ca să-l țină pe José Maria (n.a. Fuste).

— Unii spun că, „betonând” cu Zocco, am supus echipa întreagă la eforturi prea mari.

— Prostii, Sancho. Toti flecarii aceștia, care au idei pe hârtie, ar fi „betonat” cu Zocco dacă ar fi avut răspunderea echipei. E ușor să fii împotriva „măturătorului” atunci când poți să te „ascunzi” la galerie în clipa în care arbitrul fluieră începutul.

— Nu-nțeleg, totuși, de ce l-ați scos pe Del Sol, care n-a jucat rău în primele două meciuri.

— L-am scos ca să triumfe principiile... Afară cu bătrânii! Afară cu emigranții! A trebuit să-l sacrific și pe Del Sol. Pentru ca tinerii să simtă că le acord toată încrederea. Și au simțit-o, Sancho. Au fost 90 de minute frumoase, în care echipa Spaniei a arătat ce poate. 90 de minute în care am amintit publicului englez că la Madrid, și nu în altă parte, se află „Cupa Europei” și că Real Madrid a adus din nou Cupa campionilor europeni acasă...

— A fost plăcut, nici vorbă, dar...

— Nici un *dar*, Sancho. Nemții au fost ca pe jărat. Schnellinger s-a chinuit în fața lui Amancio... Încă un extrem ca Amancio pe partea lui, și o să vezi cum îi scade leafa în Italia. Da, Sancho! A fost un meci teribil. Din păcate, repet, nemții au o

forță athletică pe care nu știu cine o s-o învingă... Oricum, însă, a fost o după-amiază frumoasă. Și pentru asta îți mulțumesc în primul rând ție, Sancho. Tu ai venit primul cu ideea scutierilor.

— Am venit, într-adevăr...

— Nu fi modest, Sancho.

— Nu e vorba de asta. Eu, însă, în locul dumneavoastră, *señor*, nu i-aș fi băgat pe tineri în echipă.

— E uluitor ce-mi spui. Nu te-nțeleg de loc.

— Calificarea tot am pierdut-o. Și-atunci, la ce bun? Acum toată năpasta o să cadă pe dumneavoastră. Dacă ați fi jucat tot cu „emigranții”, am fi pierdut poate mai rău, dar nimeni n-ar fi știut că echipa Spaniei are și alte forțe, proaspete...

— Cum te-ai putut gândi la așa ceva, Sancho? Asta e o mârșăvie!

— Nu vă enervați, *señor*. Ați fi putut să prezentați un raport în care să arătați că atâta putem.

— Ești îngrozitor, Sancho!

— Nu vă enervați, *señor*. Dar am și eu ceva experiență. Lucrez de 30 de ani în fotbal.

— Taci, Sancho. Să nu te-audă Don Miguel.

— Până să m-audă Don Miguel, dumneavoastră o să trebuiască să coborâți cu picioarele pe pământ și să faceți ceva, să vă zbateți, înainte de a vi se cere demisia.

— Am și demisionat, Sancho.

— Nu se poate!

— Ba da, Sancho. Am făcut greșeli mari. Am fost învins... Am renunțat de bună voie la titlul de selecționar unic. Și am făcut-o ca să nu-l pierd pe cel de cavaler... Tu nu poți să-nțelegi, Sancho!...

Kiril are voie să viseze

MANCHESTER, 20 iulie.

UNGARIA — BULGARIA 3—1 (2—1)

UNGARIA: Gelei — Kaposzta, Matrai, Szepesi, Meszöly — Sipos, Matesz — Bene, Albert, Farkas, Rakosi.

BULGARIA: Simeonov — Penev, Largov, Vuțov, Gaganelov — Jecev, Davidov — Kotkov, Asparuhov, Iakimov, Kolev.

Au marcat: Asparuhov (min. 15), Davidov (min. 43, în proprie poartă), Meszöly (min. 45), Bene (min. 54).

A arbitrat: Goicoechea (Argentina).

Spectatori: 24 129.

Mă aflui în tribunele stadionului Old Trafford, împreună cu bunul meu prieten Toma Hristov. Marile bătălii ale „grupei de foc” se sfârșesc astăzi. Zarurile par a fi fost aruncate, dar, cine știe... Bulgaria se poate califica, teoretic, cu 4—0...

Am impresia că Toma mi-a ghicit gândurile:

— Aseară — îmi spune — Kiril Bonev era foarte bine dispus. Vorbea despre meciul de astăzi... Fii atent: „Contra ungurilor, după ce vom marca primul gol, va fi bine. La al doilea, n-am să mai îndrăznesc să respir. La al treilea va trebui să-mi scot hainele din valiză. În sfârșit, la al patrulea, am să le îndes din nou, pentru că vom fi calificați, urmând ca încă astă-seară să plecăm la Sunderland, pentru „sfertul” cu sovieticii.

— Are haz Kiril...

— Pretinde că are doar dreptul să viseze...

...A început meciul.

Toma, deși vrea să pară un „tehnician rece”, tremură pentru toate driblingurile lui Iakimov și plonjoanele lui Simeonov. Îi urmăresc picioarele, care „corectează” instinctiv toate centrările lui Kotkov și degajările lui Gaganelov.

— Ce zici, Toma?

— Au trecut 14 minute și suntem peste unguri. Dacă Kotkov prindea „mura-n gură” pe care i-a aruncat-o Iakimov, era, vorba lui Kiril Bonev, „foarte bine”.

După câteva secunde, când Simeonov a prins șutul lui Bene, Toma a sărit ca... Iorgova dar peste alte câteva secunde m-am trezit sărutat pe amândoi obraji: mingea lui Asparuhov era în plasa lui Gelei.

— Și știi ce fac acum? m-a bătut pe spate Toma. Mă duc să mă distrez puțin acolo jos, lângă gradene. Am un prieten brazilian, ziarist, Jose Anchieta Hidelardo, care a râs de mine până la lacrimi când Pelé și Garrincha l-au „împușcat” pe Naidenov.

...Toma a revenit peste un sfert de oră.

— Ai văzut ce-a făcut lakimov? A avut 2—0 în picior. Îmi vine să-l omor. E ca Dumitriu al vostru. „Niște zeflemiști”. Eu unul nu le-aș mai da drept de joc.

— Cum?

— Aș face un demers la ASCAR. Și aș demonstra că 40% din spectatorii care vin la fotbal au tensiunea mărită din cauza lor.

...În minutul 43, când Toma tot mai spera să-și desfacă valiza, Davidov a marcat în proprie poartă. Bietul Toma s-a făcut negru:

— Mă predau. Decât un papă-lapte ca Davidov, mai bine zece șmecherași ea lakimov.

...În ultimul minut, Meszöly a luat conducerea pentru unguri. Toma n-a mai zis nici un cuvânt și a dispărut din nou de la locul său. A revenit peste două minute. Mi-a adus un păhărel de whisky:

— Bea. Eu am și dat peste cap două. Altfel n-aș putea rămâne.

După care, Toma, înviorat de cele două păhărele de whisky, mi-a vorbit toată pauza, fără să mă lase să deschid gura.

— Vezi, tu... Îmi pare rău că trebuie să ți-o spun, dar suntem niște momâi... În primul joc, cu Brazilia, am făcut două ziduri ca la blocul „Carlton” al vostru și am luat două goluri, deși n-am fost nici un moment „secretarii” brazilienilor. Apoi a venit jocul cu Portugalia. Nici n-apucasem să mă așed bine și Vuțov a dat gol în proprie poartă, cu cea mai frumoasă lovitură de cap din întreg turneul. În sfârșit, astăzi, în loc să avem acum 2—0, avem 1—2, și adio punct în Anglia...

Te-ai întrebat vreodată de ce toate astea? Eu cred că știu.

În primul rând, intrăm pe teren tobă de carte. Știm că acum patru ani Ungaria ne-a bătut cu 6—1 la Rancagua, în Chile. Știm că pe unguri nu i-am bătut niciodată. Știm că Brazilia e o echipă fenomenală, și știm asta atât de bine, încât tremurăm când ne adunăm pentru zid, și-l facem cu hibe. Cu hibe taman bune pentru ca Pelé să strecoare mingea în plasă.

Dar asta nu e totul... Știm noi și alte multe lucruri.

Știm că nu prea avem experiență internațională. Știm că un 1—1 cu ungurii ar fi ceva mai mult decât în visul nostru și, mai ales,

știm că n-avem dreptul să sperăm cu blestematul ăsta de balon rotund.

Ai să mă contrazici, știu bine, spunând că psihicul nu e totul. Știu. Dar dacă te iau „tehnic”, o să recunoști până la urmă că tehnicieni ca Iakimov n-au fost mulți aici în Anglia, că fundași ca Salamanov ar fi vrut să aibă destule echipe, că Asparuhov, că Dermengiev, că Naidenov... și așa mai departe...

Așa e cum îți spun eu. Înainte de start, noi aveam o situație foarte grea, dar coreenii păreau morți înainte de a se fi născut. Și? Până la urmă au scos din cursă Italia. Cu cine? Cu Pak Do Ik, care are o clasă întreagă sub Iakimov... Cum? Eh, aici e toată problema... Coreenii au uitat că n-au experiență internațională, au uitat că sunt dați cu 150 la 1 la bookmaker-i...

Vitlacyl a încercat pe ici pe colo să ne scoată modestia din cap, dar n-a izbutit total. Și-apoi, eu îi reproșez chestia cu Iakimov. Ieri știam toți că l-a scos din echipă pentru indisciplină tactică. Azi, în schimb, l-am văzut din nou în formație. Cu o asemenea slăbiciune se duce dracului toată munca ta de doi ani... Asta-i situația... Apropo, ce mai face Pârcălab?

— Se cam irosește.

— Am citit lucruri tare frumoase despre el... Le-a scris pare-mi-se, Blinckensdorfer, după Ludwigshafen¹. Spunea că l-a „plimbat” pe Schnellinger. E momentul să tragă tare. Unii jucători așteaptă câte zece ani un rânduleț cu două vorbe despre ei.

— E adevărat, Toma, dar și Pârcălab știe prea multe...

¹ R. F. Germană — România 1—0.

Cronica mizantropului

SUNDERLAND, 20 iulie.

U.R.S.S. — CHILE 2—1 (1—1)

U.R.S.S.: Kavazaşvili — Ghetmanov, Şesternev, Korneev, Ostrovski — Voronin, Afonin — Metreveli, Serebriakov, Markarov, Parkuian.

CHILE: Olivares — Valentini, Cruz, Figueroa, Villanueva — Marcos, Prieto — Araya, Landa, Yavar, Sanchez.

Au marcat: Parkuian (min. 31 şi 83), Marcos (min. 35).

A arbitrat: John Adair (Irlanda).

Spectatori: 16 027.

Pentru că peluza dinspre poarta lui Olivares era goală, Franklin Ludgrove a ales-o anume. Întotdeauna s-a simţit bine singur. Întotdeauna a dorit ploaia. Întotdeauna i-au plăcut umbrelele care-l scutesc de feţele oamenilor.

Astăzi e în elementul lui. Franklin Ludgrove — „mizantropul” — e în elementul lui. Va privi singur. Va vorbi cu sine însuşi. Şi va avea satisfacţia că se întreţine, în sfârşit, cu un om inteligent.

...Mai sunt câteva minute până la începerea jocului şi „Frankie” Ludgrove răsfoieşte posomorât programul:

„Eram sigur că o să se întâmple ceva. Ruşii au băgat şapte oameni noi. Am simţit-o încă de aseară. Fără Iaşin. Fără Sabo. Fără Cislenko. Cred că vor să piardă jocul de astăzi. Dacă-l pierd, coreenii ies afară şi intră Chile. Socoteala e simplă: „Coreenii sunt mai tari decât chilienii. La ce bun să-i aducem în sferturi?... Da... Da... Asta-i toată şmecheria... Şapte oameni noi... Am pierdut? Am o scuză. Am vrut să-i odihnesc pe ăi mari. Şi am vrut să-i rodez pe cei tineri. Ai ceva împotriva? Mai *fair-play* nu se poate...”

A început meciul...

Franklin Ludgrove îşi începe „cronica”:

«Chilienii atacă... Cred şi eu... Sunt invitaţi să atace... Ruşii se joacă... Se relaxează. Până şi Afonin pasează cu călcâiul. „N-avem probleme!”

Ce-a fost asta? Marcos s-a accidentat singur. Ce ghinion, domnule!... Voronin îl ajută să se ridice... Îi pare rău că Marcos s-a accidentat. Cred şi eu... „Aveţi răbdare, fraţilor. În curând vine şi golul. În poartă e Kavazaşvili. Nu l-am pus degeaba. Iaşin ar fi

apărat tot. Își amintește de meciul de acum patru ani, de la Arica...

Ai să mă întrebi de ce a apărat Kavazașvili șutul acesta formidabil al lui Sanchez. Foarte simplu: ca să se prindă ageamiii... Mai e o oră întregă...

Extraordinar, ce „școală”! Parkuian a dat gol... 1—0 pentru ruși... Domnul Morozov vrea conflict dramatic. Conducem noi, apoi egalați voi, iar la urmă mai primim un gol... Ca să se califice chilienii, pentru că tot sunt cea mai slabă echipă a campionatului și e bine să o ai în sferturi... Poți să știi?

Iată și dovada: 1—1. Și cine? Marcos. Șchiopul de Marcos. E cusută cu ață albă, măi băieți! Fiți și voi mai cu perdea!»

În pauză, Franklin Ludgrove n-a putut evita întâlnirea cu colegul său Christopher Temple:

- Ce zici, Chris?
- Îmi place. Chilienii știu să se bată.
- Cum poți fi chiar atât de naiv, Chris?
- Nu înțeleg ce vrei să spui.
- Meciul e „dat”. Se vede și fără binoclu.
- Ești oribil, Frankie!
- Am să-ți demonstrez că sunt doar perspicace, Chris.

După pauză, cei doi colegi au stat împreună.

Ch: Chilienii au câțiva băieți buni. Prieto ăsta va fi un mare jucător...

F: Ești întotdeauna mare când adversarul tău direct se ascunde de minge. Rușii joacă foarte slab, pentru că vor să joace slab.

Ch: De loc. Astăzi, însă, au o echipă tânără. Morozov știe ce face. În „sferturi” joacă împotriva unguirilor, care sunt — după jocul cu Brazilia — favoriții finalei.

F: De 12 ani ungurii n-au mai apucat să-i bată pe ruși. Calculul tău nu ține... Fii atent că sunt toți în careu. Fundașul Figueroa trage la poartă. E ochestie citită, Chris...

Ch: Te compătimesc, Frankie. Nici nu știu de ce mai vii la fotbal. Mă mir cum mai poți gusta o fază, când ai un cap plin cu miș-mășuri...

F: *Sancta simplicitas!* Nu-ți place să vezi fața umbrită a lucrurilor. Lasă suprafața, omule! Bagă-te în profunzime!

Ch: Foarte bine. Dar vād că rușii se apără cu înverșunare. Teoria ta nu prea ține...

F: Mai așteaptă. Mai sunt zece minute.

Ch: Sunt convins că făcând tot timpul astfel de calcule, nici n-ai timp să vezi, de fapt, meciul.

F: În schimb, după meci, când îmi iese „pasiența”, sunt un supraom. Un fel de Mefisto.

...În minutul 83, Parkuian a adus victoria echipei sovietice.

Ch: Ce zici, Frankie?

F: O porcărie.

Ch: De ce?

F: Pun o sută de lire contra una că Parkuian e singurul care n-a intrat în combinație. De acord?

Ch: De acord.

F: Știi de combinație?

Ch: Nu.

F: Atunci de ce ești de acord?

Ch: N-aș vrea să-ți ratez seara. Ai vrut atât de mult să fii Mefisto.

Intermezzo cu

1. Sin lun-Kio

2. Panoul de lângă White-Hall

3. Madame Frédérique

Miercuri, 20 iulie 1966... Londra, Birmingham, Manchester, Sunderland.

Astă-seară s-au tras ultimele focuri în cele patru tabere. Opt din echipe au izbutit să ajungă, cu greu, pe șoseaua care duce mai departe, spre Wembley. Celelalte opt se retrag acasă, învinse.

Joi seara, la Lancaster House, a avut loc *cocktail*-ul învinșilor. Au participat, printre alții, Pelé, Garrincha, Rivera, Facchetti, Suarez, Del Sol, Gondet, Combin, Carbajal, Leonel Sánchez, Asparuhov, și mulți alții.

În timpul reuniunii, bătrânul *maître d'hotel* de la Lancaster House l-a rugat pe Rivera să i-l arate pe Sin lun Kio, căpitanul echipei coreene. Rivera i-a răspuns simplu că Sin lun Kio nu a fost invitat, dar că poate fi văzut sâmbătă după-amiază, pe Goodison Park, la Liverpool, schimbând fanionul tradițional cu Coluna. Bătrânul *maître* n-a înțeles mare lucru, dar a mulțumit înclinându-se ușor...

În aceeași seară, lângă White-Hall, o agenție de pariuri a afișat cotele celor care nu au putut lua parte la *cocktail*.

PORTUGALIA	3 — 1
ANGLIA	4 — 1
R. F. GERMANĂ	4 ½ — 1
UNGARIA	5 — 1
U.R.S.S.	8 — 1
URUGUAY	14 — 1
ARGENTINA	18 — 1
R. P. D. COREEANĂ	150 — 1

Zăbovesc un pic în fața acestui clasament și mă gândesc la faimosul pronostic dat la începutul anului 1966 de o cunoscută ghicitoare parisiană, „Madame Frédérique”.

Dacă sunteți curioși, vi-l reproduc:

1. BRAZILIA, 2. ITALIA, 3. FRANȚA.

Confratele nostru Maurice Maurel susține că „ordinea triplă” a celebrei Frédérique are, totuși, un grăunte de adevăr: e ordinea cronologică în care au fost eliminate cele trei echipe din Cupa Mondială.

Ar mai fi multe de spus, dar mi-am propus ca acest antract dinaintea „sferturilor de finală” să aibă o singură pagină și sunt convins că sunteți nerăbdători să vă amintiți cine a înscris golul victoriei în meciul Anglia — Argentina...

Anthony Bramble are un gust amar...

LONDRA, 23 iulie.

ANGLIA — ARGENTINA 1—0 (0—0)

ANGLIA: Banks — Cohen, J. Charlton, Moore, Wilson — Stiles, B. Charlton, Ball — Hurst, Hunt, Peters.

ARGENTINA: Roma — Ferreiro, Perfumo, Albrecht, Marzolini — Rattin, Gonzales, Solari — Artime, Onega, Mas.

A marcat: Hurst (min. 78).

A arbitrat: Kreitlein (R. F. Germană).

Spectatori: 85 000.

După meci, seara târziu, elevul Anthony Bramble a început să-și scrie impresiile. „Tony” are de gând să adune aceste cronici și să le publice în foileton, sub titlul (provizoriu) „*Sir Joe Richards are dreptate*”.

Până atunci, însă, vă propun să citim „cronica” meciului Anglia — Argentina, ca să vedem dacă ambițiile editoriale ale lui Anthony Bramble au sorți de izbândă...

...Am învins Argentina cu 1—0... Încă o victorie ca asta — mister Brown ar spune „à la Pyrrhus” — și vom începe să uităm că fotbalul s-a născut în Anglia.

Mă gândesc ce s-ar fi întâmplat dacă Hurst n-ar fi „pus”, cu capul, golul victoriei, cu 12 minute înainte de sfârșit. Am fi făcut al doilea 0—0 cu sud-americanii. Pe Wembley!... E cel puțin jenant... 0—0... 0—0... 0—0... Cineva spunea că șahul va muri de hipotensiune, prin înmulțirea remizelor. Poate că și fotbalului i se rezervă același sfârșit.

Mă gândesc și la argentinieni... Sunt extraordinari... Îmi aduc aminte, acum cinci ani, când eram într-a doua, am fost la Neapole, cu mama... Cu un an în urmă începusem să-nvăț să cânt la vioară. Dar, când trăgeam cu arcușul, parcă simțeam un os de pește în ureche... Acolo, la Neapole, pe malul mării, am văzut o mică orchestră de țigănuși, toți mai mici ca mine. Și cântau extraordinar. De parcă s-ar fi jucat cu vioara încă din leagăn... Când l-am văzut pe Ball al nostru între Gonzales, Solari,

Onega sau Mas, am avut impresia ca sunt eu în fața copiilor din Neapole.

Și totuși i-am învins... Cu 1—0... Cred, mai curând, că ei s-au bătut singuri...

Dacă ar fi dat drumul la joc, probabil că Banks ar fi scos mai multe mingi din poartă. Dar așa, nici n-ar fi fost normal să câștige. Să ai mereu damă pentru turn și să te mulțumești cu șah etern. Nemaipomenit!

Am învins, deci, cu 1—0... Mi-a fost puțin rușine când Banks s-a dus glonț spre Hurst, tocmai dincolo de centru, ca să-l îmbrățișeze. A fost un gest lipsit de distincție. Banks ar fi putut să se abțină. Mai ales că era situația aceea specială: argentinienii jucau în 10, Rattin fiind eliminat încă din minutul 36.

Povestea asta cu Rattin nu-mi dă pace. Aș fi preferat ca Rattin să fi putut rămâne pe teren. Și nu pentru că — așa cum spun unii — s-ar fi evitat terfelirea măreției Wembley-ului nostru prin eliminarea unui jucător și prin cele șapte minute de scandal — nu, nu pentru asta. În definitiv, dacă ții atât de mult la măreția Wembley-ului, îl rogi pe „Nobby” Stiles să nu împartă pumni și să protesteze la deciziile arbitrilor. Dar asta e altceva... Principalul e că Rattin a fost dat afară, iar noi am avut avantajul de a fi jucat în 11. Și din cauza asta, victoria asta, cu 1—0, îmi dă mereu un gust amar în gură.

Argentinienii, e adevărat, n-au lăsat impresia că vor să câștige. Au încercat „să ne scoată din ghetă” — cum se spune — și deseori au reușit: când ești mereu pe *contre-pied*, îți vine să-ți iei lumea în cap... Dar, în tot cursul meciului, ei au încercat să „spargă” doar de vreo trei ori. Culmea e că în minutul 66 ar fi putut deschide scorul prin Mas: ai noștri erau îngroziți la gândul că e 0—0 și porniseră toți la atac.

Și-acum, să revin puțin la ai noștri. Au făcut un meci slab. Aș spune penibil. Dacă argentinienii au „spart” de trei ori, noi nu am reușit nici atât, cu toate că am fost mereu în ofensivă. Imediat după pauză, Hurst a mai avut o ocazie mare de tot, dar și așa e foarte puțin.

Nu știm să ne impunem. Nu știm să ne EXPRIMĂM. În nici o țară din lume nu se mai apreciază mingile aruncate lung, în careu, în speranța că „cine știe...” Noi, însă, continuăm să aruncăm asemenea mingi, iar tribunele aplaudă săritura „forward”-ului, cu

toate că, de cele mai multe ori, Roma sau orice alt portar îți fură mingea cu mare ușurință.

Nu știm să ne exprimăm. Astă-seară, după joc, Alf Ramsey a spus despre argentinieni că joacă „animalic, instinctiv”. Au fost cuvinte nepotrivite, care au jignit, firește. Partea proastă e, însă, că la mijloc a fost tot un defect de exprimare. Ramsey a vrut să înțeleagă altceva — că argentinienii joacă din instinct, fără să gândească... De-aici și până la interpretarea care s-a dat — „Ne-a făcut animale!” — e destul de mult. Din păcate, repet, e tot un defect de exprimare, ceea ce e și mai grav. Ramsey nu știe să se exprime. Echipa, cu atât mai mult. Pentru că echipa este, în fond, expresia antrenorului său.

În fiecare seară, după meci, Alf Ramsey ne promite că „data viitoare Anglia va juca mai bine”. Când se va întâmpla asta? Mai avem doar două meciuri. S-ar putea să avem doar unul: jucăm contra lui Eusebio.

...Ar fi frumos să jucăm în finală. Dar nu oricum. Aș vrea să facem un meci bun cu portughezii. Alf Ramsey a declarat după jocul cu Argentina că „pentru el doar tabela de afișaj contează; restul se va uita în câteva zile”. Nu sunt de acord cu asta. Eu n-am să uit niciodată că eliminarea lui Rattin — chiar dacă a fost justă — ne-a avantajat. Aș fi preferat să câștigăm cu Rattin pe teren. Și poate că am fi reușit. Cu atât mai mult cu cât mulți spun în continuare că noi avem echipa cea mai solidă. De-altfel, Banks n-a luat nici un gol până acum.

...Aseară am citit că *sir* Joe Richards, în vârstă de 77 de ani, a fost reales în postul de președinte la *Foot-ball League*¹. Și a spus câteva cuvinte frumoase: „Voi rămâne președinte la Foot-ball League atât timp cât mă vor duce picioarele, atât timp cât ochii mei vor distinge barele porților, dar asta, bineînțeles, dacă veți consimți și dumneavoastră. N-aș vrea să mor, însă, înainte de a fi văzut înfăptuită echipa Marii Britanii, care să-i reunească pe toți jucătorii țării noastre. Cred că vă dați seama ce forță ar reprezenta această echipă”...

Sir Joe are dreptate. Anglia nu mai are voie să joace singură. Asta e o formă de orgoliu pe care n-o mai înțeleg. Cu Baxter în locul lui Stiles, cu Denis Law în locul lui Hunt și cu mulți alții nu l-aș mai fi văzut pe Banks alergând ca un copil spre Hurst, pentru împlinirea unei efuziuni condamnable.

¹ Federația engleză de fotbal.

Și totuși, venerabile *sir* Joe, dacă aș fi în locul dumneavoastră, le-aș propune argentinienilor, chiar astăzi, un meci la Paris. Un meci în care să joace și Rattin sau mai ales Rattin. Un meci în care să învingem o echipă de 11 oameni. Ar fi cea mai frumoasă victorie din istoria fotbalului englez, sau, cum doriți dumneavoastră, a fotbalului britanic.

Arbitri din Groenlanda

SHEFFIELD, 23 ulie.

R.F. GERMANĂ — URUGUAY 4—0 (1—0)

R. F. GERMANĂ: Tilkowski — Höttges, Weber, Schulz, Schnellinger — Beckenbauer, Haller, Overath — Seeler, Held, Emmerich.

URUGUAY: Mazurkiewicz — Troche — Ubinas, Goncalvez, Manicera, Caetano — Salva, Cortes, Rocha — Silva, Perez.

Au marcat: Haller (min. 11), Beckenbauer (min. 70), Seeler (min. 75) Haller (min. 84).

A arbitrat: Finney (Anglia)

Spectatori: 40 007.

„Zeița de aur” e fericită. Uruguay, „echipa celestă”, a fost învinsă cu 4—0. „Echipa celestă”, singura care mai putea să o cucerească definitiv.

„Zeița de aur” e fericită... Haller, Seeler, Beckenbauer i-au prelungit „logodna” pentru cel puțin 4 ani. Peste patru ani, la Mexico City, cei trei pețitori de vază — Brazilia, Uruguay, Italia¹ — își vor reînnoi tentativele, pentru a o duce la Rio, la Montevideo, sau la Roma pe această Fata Morgana, care, de 36 de ani, se sustrage — cu o artă incomparabilă — ca la curtea Penelopei...

Jocul s-a sfârșit. Ziariștii uruguayeni coboară posomorâți treptele stadionului din Sheffield. Cel mai trist dintre ei e Domingo, pe care consolările amicului său de dată recentă, Horst-Lothar, nu-l pot însenina...

Horst: În nouă oameni ar fi fost, oricum, imposibil...

Domingo: Da. Fără Troche. Fără Silva... Ca să nu-l mai adaug pe arbitrul Finney.

Horst: Troche și Silva au fost eliminați pe bună dreptate. Au faultat grosolan (n.a. uruguayenii Troche și Silva au fost eliminați de pe teren la începutul reprizei a doua).

¹ Aceste țări au cucerit Cupa de câte două ori. Țara care o câștigă de trei ori, o dobândește definitiv.

Domingo: Dacă Haller nu și-ar fi făcut numărul de circ în stil italian, Finney nici nu s-ar fi gândit la eliminare.

Horst: Toată lumea e convinsă că amândoi și-au meritat pedeapsa.

Domingo: Toată lumea e convinsă că Schnellinger a respins mingea din poartă cu mâna, în minutul 6, dar Finney a știut să apere foarte bine interesele Europei. Toată lumea a văzut că în minutul 4 Cortes a tras „bomba” aceea formidabilă de la 30 de metri și că bara, prietena lui Tilkowski, a împiedicat deschiderea scorului. Toată lumea e convinsă, în sfârșit, că dacă Finney acorda penalti la „mâna” lui Schnellinger, golul lui Haller putea să întârzie chiar și 72 de ore, pentru că noi știm să ieșim din apărare cu 95 de pase precise din 100, în timp ce voi, europenii, izbuțiți cu mare greutate 45.

Horst: Nu ai impresia, Domingo, că mizând atât de mult pe apărare, îi descalificați, de fapt, pe artiștii echipei voastre?

Domingo: Suntem o țară mică, de 3 milioane de oameni, și nu ne putem permite...

Horst: Să fim serioși, Domingo. Acest „nu ne putem permite” sună cam ciudat în gura unui uruguayan, care a avut Cupa Jules Rimet la Montevideo timp de opt ani...

Domingo: A fost o dată...

Horst: Pentru că așa ați decis voi, cu jucători ca Troche, Rocha, Cortes și încă mulți alții.

Domingo: Să nu ne comparăm, Horst. Voi aveți acasă, în fiecare duminică, trei milioane de spectatori. Parcă am mai rostit cifra asta. Și aceste trei milioane înseamnă bani. Noi avem două echipe mari și atât: Penarol și Nacional. Datorită calendarului acestor două cluburi, nici nu am avut timp să ne pregătim. Bătrânul Ondino (n.a. Viera, antrenorul uruguayenilor) a și spus că ne-am pregătit! în avion.

Horst: Asta nu scuză pasivitatea voastră în serie...

Domingo: Ușor de spus. Să știi, însă, că jucătorii noștri nu au nici o pregătire fizică. E destul să-ți spun că la noi, în școli, educația fizică e facultativă. De-aici și până la refuzul jucătorilor de a se supune pregătirii fizice la antrenament nu e decât un pas... Ei mizează doar pe tehnică. Iată de ce, după meciul cu Anglia, Ubinas și Milton Viera s-au prăbușit în vestiar. Erau epuizați... Iar voi, care aveți o echipă de tauri, ne reproșați că nu mergem la atac.

Horst: Totuși, în primul sfert de oră, contra noastră, ați fost foarte periculoși.

Domingo: Și rezultatul? În loc să fie 1—0 pentru noi, „s-a întâmplat” să fie invers. Asemenea „întâmplări” nu te îmbie la atac.

Horst: Dar nici nu scuză agresiunile repetate ale lui Silva, Perez, Troche.

Domingo: Dragă Horst, dă-mi voie să-ți spun că aceste durități nu v-au displăcut de loc vouă, europenilor. Helmut Schön o spune clar: „Sud-americanii au o concepție de joc diferită de a noastră. Esențialul pentru noi este de a nu ne pierde sângele rece și de a nu replica, contând pe faptul că arbitrul va fi suficient de lucid și de sever. Este exact ceea ce s-a întâmplat, din fericire, la Sheffield”.

Ați avut, dragii mei europeni, o foarte fină artă a provocării. Iar în cursa asta, noi, simple piei roșii, am căzut ca niște copii. Ce s-ar fi întâmplat, însă, dacă n-am fi jucat în Anglia, ci în Argentina? Probabil că arbitrii de temperament sud-american, care ar fi fost, desigur, mai mulți decât aici, ar fi dat o interpretare și mai fină duelurilor, apreciind poate sinceritatea gestului direct și nu supunerea de ochii lumii, cu fălcile încleștate.

Horst: Mergi prea departe, Domingo.

Domingo: Nu, dragă Horst. Eu, spunând ce am avut pe inimă, am și uitat că Schnellinger a făcut ce-a făcut și că ne-ați dat trei din cele patru goluri când jucam în nouă oameni. Ce vrei? Așa suntem noi. Suntem Sud-America. Acum ne păruim, peste câteva minute ne pupăm. Voi, europenii, nu uitați, însă. Și asta e latura voastră mai puțin simpatică. Pentru noi, bineînțeles. Aud că astă seară, la Londra, după meciul cu scandalul, cu Rattin, Onega i-a și oferit tricoul său lui Ball, pentru schimb. Sud-America a uitat. Dar Ramsey s-a opus. Europa nu știe să uite.

Horst: Faci o împărțire artificială, Domingo.

Domingo: Glumesc, Horst. Îți repet, am și uitat totul.

Horst: Ce zici de echipa noastră?

Domingo: Unsprezece forțe ale naturii. La noi, însă, n-ar avea prea multă trecere.

Horst: De ce?

Domingo: Nu prea pasați cu exteriorul. Poate cu o singură excepție: Beckenbauer. La noi, dacă nu știi să pasezi cu exteriorul, mai bine îți iei o slujbă. Că tot acolo ajungi.

Horst: Nu ți-a plăcut Haller?

Domingo: Nu. Pentru că știe toate șmecheriile — nu stă el degeaba la Bologna — și l-a anesteziat pe Finney cum a vrut cu câteva splendide rostogoliri pe covorul plușat — nimic de zis! — al stadionului din Sheffield. La noi, la Montevideo, pentru treaba asta, arbitrul s-ar fi apropiat de domnul Haller și i-ar fi spus: „Copăcel, băiețel, că am făcut și eu din astea”. Și băiețelul s-ar fi ridicat fără prea multă vorbă...

Horst: Reduci totul la o problemă de arbitraj?

Domingo: Nu. Poate că forța voastră fizică s-ar fi impus până la urmă, chiar dacă am fi rămas în 11, dar e momentul să creștem niște arbitri absolut neutri, să zicem în Groenlanda sau în Antarctica, pentru viitoarele campionate mondiale și, mai ales, pentru viitorul mare duel Europa — America de Sud, care e, orice s-ar spune, mai ales acum, la 4—4, sarea și piperul Cupei Jules Rimet.

Horst: Pentru că ai amintit de 4—4, dragă Domingo, dă-mi voie să-ți amintesc că Brazilia a cucerit o dată Cupa și în Europa, dar nici o țară europeană nu a avut o asemenea plăcere în Sud-America: nici la Montevideo, în 1930, nici la Rio, în 1950, și nici la Santiago, în 1962. Asta ți-o spun așa, în treacăt, ca să-l ierți pe Finney pentru greșeala de a nu fi așteptat decesul lui Haller pentru a avea, în sfârșit, dreptul de a-l elimina pe drăguțul de Silva.

Domingo: Mă predau, Horst. Am recunoscut întotdeauna că ziariștii europeni au o tehnică mult mai fină decât cea a fotbaliștilor lor.

Horst: Mulțumesc, Domingo. Vreau să recunoști, însă, că Silva și Troche și-au meritat pedeapsa.

Domingo: Da. Și-au meritat-o.

Horst: Atunci de ce mă fierbi fără apă?

Domingo: Nu pot să-i trădez cu una, cu două...

„Dar l-am văzut pe Coluna rîzând...”

LIVERPOOL, 23 iulie.

PORTUGALIA — R.P.D.COREEANĂ 5—3 (2—3)

PORTUGALIA: J. Pereira — Morais, Baptista, Vicente, Hilario — Graca, Coluna — Augusto, Eusebio, Torres, Simoes.

R. P. D. COREEANĂ: Li Cian Miun — Lim Zon Sun, Șin Iun Kio, Ha Hun Von, Ho Ion Kiun — Pak Do Ik, Im Seun Hvi — Han Bon In, Pak Seun In, Li Don Von, Ian Sun Kok.

Au marcat: Pak Seun In (min. 1), Li Don Von (min. 22), Ian Sun Kok (min. 24), Eusebio (min. 28, 42 din 11 m, 57, 60 din 11 m), Augusto (min. 77).

A arbitrat: Askenasi (Israel).

Spectatori: 40 000.

Wimslaw, 22 iulie, seara, în cantonamentul portughezilor. Otto Gloria și-a adunat băieții ca să le spună obișnuita anecdotă:

„Închipuiți-vă că ne aflăm tot aici, acum două săptămâni. Ce anecdotă v-aș fi putut spune? De pildă, că vom juca „sfertul” împotriva coreenilor. Ar fi fost o anecdotă cu poantă și superpoantă.

Poanta: Portugalia în sferturi!...

Superpoanta: Coreenii în sferturi!!

Dar să lăsăm asta. V-aș ruga să nu uitați că micii noștri coreeni au trimis Italia acasă.

Și-acum, anecdota. De asta dată, o anecdotă adevărată.

Știți cine e administratorul stadionului Wembley? Un domn respectabil, Tom Sawyer — nici o legătură cu șmecherul lui Mark Twain! — are 74 de ani, deține această slujbă de 32 de ani și n-a văzut niciodată un joc pe Wembley, pentru că în cele 90 de minute ale meciului e întotdeauna în exercițiul funcțiunii, când principala lui misiune e să-i tragă de urechi pe cei care încearcă să intre fără bilet.

Într-o zi, să zicem la meciul Anglia — Uruguay, când mai erau trei minute până la începerea meciului, mister Sawyer se pomenește în biroul său cu unul din cei 1 150 de controlori de bilete, însoțind un tânăr care avea în buzunar o sticlă cu lapte.

— Ce e cu tânărul? întreabă bătrânul.

— Susține că regina a uitat laptele pentru ceaiul din pauza meciului.

Mister Sawyer s-a uitat lung la tânărul din fața sa, a stat o clipă în cumpănă — gata să cedeze în fața ingeniozității delicventului

— dar a redevenit brusc administratorul arenei Wembley:

— Băiete, astăzi regina își va lua ceaiul fără lapte.

Au venit ziariștii. „Treci, Eusebio!”

— Ce părere aveți de meciul cu Coreea?

— Cred că Torres singur îi poate bate pe coreeni.

— De ce Torres?

— Pentru că are 1,92, iar coreenii sunt sub 1,70.

După plecarea ziariștilor, Manuel Alfonso, antrenorul secund al portughezilor, către Eusebio:

„Până ieri ai fost primul jucător european, iar Pelé — primul jucător din lume. Acum Pelé a plecat. Știi ce-ți rămâne de făcut”...

...Wembley, 23 iulie, orele 15,01.

La megafon, Liverpool: „Coreea — Portugalia 1—0”

Londonezii zâmbesc. Aseară, Portugalia era favorită la bursa pariurilor.

...Wembley, 23 iulie, orele 15,22.

La megafon, Liverpool: „Coreea — Portugalia 2—0”

Londonezii râd. Aseară...

...Wembley, 23 iulie, orele 15,24.

La megafon, din nou, Liverpool: „Coreea — Portugalia 3—0”

Londonezii...

La orele 15,35, arbitrul meciului Argentina — Anglia l-a eliminat pe argentinianul Rattin...

3—0 la Liverpool! Rattin afară!! Pe Wembley se cântă în cor: „What are we waiting?” („Ce mai așteptăm?”)

Cearta dintre arbitrul Kreitlein și Rattin a durat șase minute și patruzeci de secunde. Crainicul de pe Wembley n-a mai avut timp să anunțe că Eusebio a înscris primul gol pentru Portugalia...

Wimslaw, 23 iulie, orele 21...

Portughezii sunt frânți. Torres și-a înălțat picioarele obosite până-n dreptul unei „naturi moarte”. Coluna se joacă, absent, cu stiloul. Eusebio, soarbe, cu paiul, dintr-un pahar de limonadă... Din când în când ridică paiul, suflă în spumă, și asta îl distrează teribil...

Au venit din nou ziaristii. Se apropie de Eusebio:

- Ce-ați simțit la 1—0?
- Mi-am zis că nu e nimic. Era abia minutul 1.
- Și la 2—0?
- Am simțit un cui în spate, dar l-am văzut pe Coluna râzând și asta m-a liniștit.
- La 3—0?
- La 3—0 am simțit zece cârcei deodată, m-am gândit că au trecut aproape 30 de minute, și că Italia n-a reușit să le dea gol în 90 de minute. Apoi, însă, lucrurile s-au îndreptat. Am riscat mult cerând băieților să bat penaltiul la 3—3, dar fără riscuri nu se poate.
- Ai făcut un meci mare.
- Eram dator să-l fac.
- De ce?
- Mi-am permis aseară declarația aceea stupidă cu cei 1,92 de centimetri ai lui Torres și a trebuit să repar totul...

Otto Gloria:

„Am comis câteva greșeli în apărare, dar coreenii au atacat strălucitor. N-am fost surprins de precizia lor tehnică, dar am fost uluit de viteza și de combinațiile tactice la care au recurs”...

Michel Clare, în l'Équipe:

„E greu să-ți imaginezi ca echipele europene, cu care ne-am obișnuit, să continue să atace viguros când conduc cu 3—0, să deschidă mereu jocul, să-și înmulțească riscurile. A fost un lucru

de mare generozitate din partea coreenilor. Și am dori să vedem mai des această generozitate domnind pe terenurile noastre.

Cu o mai bună organizare pe compartimente, ei vor izbuti să obțină succese și mai mari într-o bună zi... Atmosfera fotbalului european, care cedează prea mult unui complex întreg de factori, a simțit o boare venită dinspre răsărit, care ne-a adus o mai mare încredere în viitor, creând iluzia simplității și a prospețimii...”

Kim Eun Sir, după meci:

„Portugalia are, într-adevăr, o echipă remarcabilă, cu un formidabil simț al atacului. Numărul 13 este un jucător de mare clasă”.

Kim Eun Sir nici nu știa că numărul 13 era Eusebio...

De ce nu te faci antrenor, Istvan?

SUNDERLAND, 23 iulie.

U.R.S.S. — UNGARIA 2—1 (1—0)

U.R.S.S.: Iașin — Ponomarev, Șesternev, Voronin, Danilov — Sabo, Husainov — Cislenco, Banișevski, Malofeev, Parkuian.

UNGARIA: Gelei — Kaposzta, Matrai, Szepesi, Meszöly — Sipos, Nagy — Bene, Albert, Farkas, Rakosi.

Au marcat: Cislenco (min. 6), Parkuian (min. 47) și Bene (min. 58)

A arbitrat: Gardeazabal (Spania).

Spectatori: 23 000.

După ce a fugit din Anglia¹, Istvan Marosi nu și-a putut ține promisiunea decât la jocul Ungaria — Bulgaria. Când arbitrul spaniol Gardeazabal a fluierat începutul meciului de la Sunderland (n.a. Ungaria — U. R. S. S., în „sferturi”), Istvan a deschis televizorul...

Cele nouăzeci de minute au trecut greu. „Ce-o fi făcând Ernő acum, în tribuna stadionului din Sunderland?” Istvan a închis furios televizorul. Crainicul zâmbea prosteste, într-o penibilă încercare de a fi și glumeț, și ironic, și compătimitor. A doua zi, spre prânz, Istvan s-a dus la teatru. Avea o repetiție: „Vicleniile lui Scapin”. „Ce stupid e și Maté-regizorul! Programează o repetiție de comedie după U.R.S.S. — Ungaria. Unde ți-e tactul, deșteptule?”...

¹ Vezi pag. 66.

...Istvan așteaptă în cabină... Deșteptul de Maté n-a binevoit să sosească... Istvan e gata să aștească în fața oglinzii, când ușa se deschide cu zgomot: Ernö!!

— Servus, Istvan!

— Cum de-ai sosit, Ernö?

— Într-un „Caravelle” aproape gol, împreună cu alți cinci tovarăși de suferință.

— Spuneai că rămâneți și la finală?

— Nu merita, Istvan. Ai fost un geniu. Ești un vizionar, băiatule. Ai văzut doar marea echipă a lui Albert din meciul cu Brazilia.

— Ba, din păcate, am văzut-o și pe cea de ieri, la televizor.

— Ești un criminal, Istvan!

— Sunt, Ernö. Mai ales pentru că eram sigur de final.

— Ai avut dreptate, Istvan. Am fost echipa unei singure zile. Nu mi-aș fi putut închipui ca Albert, Bene, Farkas, Meszöly și toți ceilalți să „cadă” în așa hal în fața lui Iașin.

— Nu e chiar așa, Ernö. N-au căzut! N-au mai putut. M-am gândit mult. Abia acum îi dau dreptate băiatului de lift de la Liverpool. Înaintașii noștri n-au mai avut în față bulevardul Bellini — Altair... Abia acum îmi dau seama că brazilienii au fost efectiv inconștienți în apărare. Ai noștri au zburdat, au combinat, au avut spațiu, și — să fim drepti — o singură linie de trecut... Toate golurile noastre au venit în momente în care Gerson și Lima erau ocupați cu nobila misiune de sprijinire a atacurilor.

— Vrei să spui că victoria asupra Braziliei...

— Nu vreau să spun asta. Dar e bine să admitem că o echipă joacă foarte bine numai dacă adversarul îi permite i sau face greșeli mari. Tu, ca echipă, nu reprezinți totul pe teren. Seeler și compania au jucat „formidabil” cu elvețienii pentru că elvețienii au fost o echipă de 5—0. După numai două zile, Seeler și compania au devenit o echipă de 0—0, pentru că Argentina nu e Elveția. E oare cu puțință ca *Herr* Beckenbauer să-și fi pierdut calitățile în două zile? Nu, nici vorbă. Dar domnii Solari, Gonzales și Rattin nu i-au mai spus: „Vă rog, poftim, pentru că Elsener, portarul nostru, abia așteaptă să încerce forța șutului dumneavoastră”, ci i-au pus o contră la minge care l-a dat peste cap pe frumosul „Franzi”.

— Eu rămân, totuși, la părerea că meciul nostru cu brazilienii a fost cel mai frumos al turneului...

— Dragă Ernő, simplul fapt că spui de pe acum „cel mai frumos meci al turneului”, neținând seama că mai sunt semifinalele și finala, dovedește că îți plac miturile.

— Miturile?

— Da. Miturile. Deși, în calitatea ta de inginer ar trebui să le cedezi, cu dragă inimă, ziariștilor. Ei, ziariștii, au nevoie de mituri. Au nevoie de superlative. De litere mari în titlu, pe toată pagina. Ei au decretat, să zicem, că meciul Ungaria — Brazilia a fost cel mai frumos joc al turneului, deși, inginerește vorbind, nimeni nu poate spune asta cu mâna pe inimă, pentru că nimeni n-a văzut toate jocurile. În clipa în care Ungaria — Brazilia a devenit astfel un mit, omul care l-a lansat face tot posibilul să-l întrețină, ca pe propriul său copil. Iată de ce e foarte greu ca un al doilea meci să-i ia locul pe pedestalul miturilor. Părintele mitului va face tot posibilul să-l „umfle” la nesfârșit. Va recurge la comparații: „Ungaria 1966 = Ungaria 1954”. Ce importanță are faptul că Ungaria 1954 a făcut 9 jocuri mari din 10, iar Ungaria 1966 — abia unul sau două?

— E frumos cum le potrivești, nimic de zis, dar eu tot nu înțeleg cum am pierdut la ruși...

— Rușii au avut o excelentă organizare. Sunt convins că în vestiar Morozov a vorbit cam așa: „Ascultă, Voronin! Albert nu are voie să miște... Și tu, Sabo! Rakosi nu va primi nici o pasă... Husainov! Știu... Ești înaintaș... Dar pentru mine e foarte important ca Nagy să nu fie o rampă de lansare”.

— Bun. Dar de ce s-a întâmplat ca Voronin să câștige duelul cu Albert și nu invers?

— Pentru că a rezistat mai bine fizic. Pentru că a avut meciuri mai puține, pentru că Morozov și-a odihnit șapte oameni în meciul cu chilienii și, dacă vrei, pentru că Albert știa — din păcate — că noi n-am câștigat de 12 ani cu sovieticii...

— Oboseala, deci. Bine, bine... Dar avem o scuză obiectivă... Program mai greu... Adversari mai puternici...

— În aparență, în fotbal, singurul lucru obiectiv e scorul final...

— N-am avut portar. Și Gelei, și Szentmihaly sunt buni doar de autocritică.

— Ai dreptate. Lipsa portarului e o condiție obiectivă. E inadmisibil ca Grosics să nu aibă urmași.

— Istvan, dragă. Toate sunt bune. Ai văzut bine. Voronin la Albert, Sabo la Rakosi, Șesternev „măturător”, Husainov la

Nagy... Toate astea explică cum s-au apărat... Dar cum au dat goluri?

— Cislenco e un foarte mare jucător. A fost pe tot terenul. Arțăgos ca o precupeață, șmecheros ca un marinăr de la Odesa și hoț mare: a pus mina pe plămânii lui Kuț.

— Bine, dar e singurul.

— Mai pune-l la socoteală pe domnul Sfarmă-Piatră, zis Banișevski.

— Asta nu prea le știe...

— Nu le știe ca Cislenco, dar când s-a lipit de Matrai, a trebuit să vină și Szepesi, că altfel cădea din picioare Matrai... Și să nu-l uităm pe Parkuian. Știi vechea zicală: „Un grec are în buzunar doi evrei, iar un armean — doi greci”. L-ai văzut pe armean? A debutat în jocul cu Chile și... cioc-cioc... a dat amândouă golurile. Cu noi l-a dat pe cel al victoriei. Cum? Nu te grăbi. Peste o lună comentatorii vor publica un studiu: „Despre golurile lui Parkuian în Campionatul mondial din Anglia”. Singurul care nu va ști cum a dat golurile o să fie Parkuian. Pentru că n-o să aibă timp să citească studiul...

— Au fost doar trei, și totuși...

— Da, au fost doar trei, dar au știut să joace și pe cont propriu. Asta e un lucru mare. Cuplurile sunt bune, nimic de zis, dar dacă un Voronin îți anulează perechea, atunci trebuie să te bați singur, adică exact cum n-a făcut Bene, când l-a „pierdut” pe Albert.

— Ascultă, Istvan, eu nu-nțeleg de ce nu te faci antrenor!

— Pentru că n-am spirit autocritic. Și e mare nevoie. La ora asta, 12 din cei 16 antrenori care au fost în Anglia își pregătesc autocritica. Sâmbătă, după finală, trei din cei patru care au rămas în cursă își vor băga și ei picioarele în apă rece. Va rămâne un singur fericit. Hai să zicem că va fi Schön. Iată un om fericit — vei spune. Va bea șampanie. Va fi primit cu flori. Dar fericirea va dura foarte puțin. Dacă mâine echipa lui Schön va pierde un joc de antrenament cu Luxemburgul, fericirea lui va fi o amintire.

— Asta-i meseria...

— Și pentru asta eu am să cobor acum spre scenă, am să intru în sac și am să primesc câteva șuturi — știi tu unde — de la Scapin. Dar șuturile astea vor fi de 100 de ori mai puțin dureroase decât cele pe care le va primi Baroti...

...„Hai odată, Istvan!” Maté-regizorul aștepta de o jumătate de oră...

Au plecat artiștii...

Au mai rămas patru: Anglia, R. F. Germană, Portugalia, U.R.S.S.
Pentru prima oară, după 32 de ani, nicio echipă sud-americană în semifinale. Rând pe rând s-au dus Brazilia, Uruguay, Argentina, Mexic, Chile...

Uruguay și Argentina s-au bătut până la ultimul fluier. Argentina a cedat cel mai greu. Abia cu 12 minute înainte de sfârșit, portarul Roma a fost învins pe Wembley.

Sud-americanii au plecat. Pelé s-a retras primul, privind clar în ochii perlei din Mozambic: „Ai învins, Eusebio!”

A plecat și Pedro Rocha.

A plecat și Marzolini.

Au fost momente de tristețe pe aeroportul din Londra.

Au plecat artiștii...

A plecat neuitatul Zampano, cu „magia” sa, cu veselia sa zgomotoasă, cu glumele sale, cu asprimile sale, cu nesfârșita sa boemie.

Au plecat artiștii sud-americani...

A învins, deci, Europa. Fizico-matematicile au făcut să tacă muzele.

Și totuși, există o înscriere în replică.
La bursa de pariuri a semifinalei, Portugalia e favorită.
Marele public presimte victoria lui Eusebio... Fenta e încă
favorită în duelul cu șocul...
Cât timp, oare?

Bobby Charlton, cel mai latin dintre englezi

LONDRA, 26 iulie.

SEMIFINALA: **ANGLIA — PORTUGALIA 2—1 (1—0)**

ANGLIA: Banks — Cohen, J. Charlton, Moore, Wilson — Ball,
Stiles, B. Charlton — Hurst, Hunt, Peters.

PORTUGALIA: J. Pereira — Festa, Baptista, Carlos, Hilario —
Graca, Coluna — Augusto, Eusebio, Torres, Simoes.

Au marcat: Bobby Charlton (min. 31, 79) și Eusebio (min. 82,
din 11 m).

A arbitrat: Schwinte (Franța).

Spectatori: 90 000.

Din păcate, în seara victoriei engleze asupra Portugaliei, când
Otto Gloria a apărut în studio, televizorul prietenului meu John
Stewart O'Graddy și-a pierdut sonorul, astfel că am fost nevoit să
refac interviul în stilul lui Sherlock Holmes, adică: gesturi,
mimică, zâmbet, mișcarea buzelor și... valsul mâinilor. De altfel,
îi rog pe cititori să taie tot ceea li se pare în plus și viceversa...

Rep.: Ați pierdut, señor, Otto.

O. G.: Dimpotrivă. Portugalia capta ferocem victorem vincit¹.

Rep.: Adică?

O. G.: Echipa mea a adus în aceste semifinale amintirea fentei... Te rog să reții: toți ceilalți — englezii, vest-germanii, rușii — sunt, oricât s-ar strădui, maeștri ai șocului.

Rep.: N-ați mai avut vigoarea din celelalte meciuri.

O. G.: Aș vrea să te văd, dragul meu, să fii condus cu 3—0 de coreeni, să fii nevoit să dai cinci goluri în cincizeci de minute și să le ceri apoi copiilor tăi o nouă victorie, împotriva Angliei...

Rep.: Eusebio a fost mai obosit ca toți ceilalți.

O. G.: Cele patru goluri date pe Goodison l-au costat enorm.

Rep.: Sunteți mulțumit de locul obținut?

O. G.: Am venit în Anglia ca să învățăm. Întâmplarea a făcut ca peste câteva zile să devenim profesori.

Rep.: Astă-seară am văzut, într-adevăr, un joc-școală.

O. G.: Când ambele echipe atacă, fotbalul își regăsește izvoarele.

Rep.: Primul fault a fost fluierat în minutul 23.

O. G.: Căzul Morais din meciul cu Brazilia a fost o întâmplare cu totul izolată. Am demonstrat-o astă-seară.

Rep.: Ce v-a plăcut la englezi?

O.G.: Faptul că atacă în permanență, și asta încă din primul minut al jocului cu Uruguay.

Rep.: Azi au făcut cel mai bun meci al lor.

O. G.: Împotriva echipei mele toată lumea joacă frumos.

Rep.: Cum explicați asta?

O. G.: Jucătorii mei nu se încruntă niciodată și le amintesc adversarilor că fotbalul a rămas un joc. E anacronic, poate, dar e tonic.

Rep.: Cum ați reușit asta?

O. G.: Am compus o melodie: „În Anglia n-aveți ce pierde, ci doar de câștigat”. Până la urmă melodia s-a transformat în șlagăr, ca „Ramona” sau „La Paloma”, și a fost fredonată mereu.

Rep.: Totuși, Eusebio a plâns astă-seară, după meci.

O. G.: Faptele sunt limitate. Visurile — niciodată. Din această nepotrivire se nasc lacrimile...

Rep.: Cine a fost jucătorul nr. 1 astă-seară?

¹ Lat. = Portugalia cucerită l-a învins pe ferocele ei învingător. Dictonul latin avea Grecia în loc de Portugalia. Aluzie la faptul că Grecia antică, cucerită de romani, avea să-i cucerească până la urmă, prin cultură.

O. G.: Pentru englezi, Bobby Charlton, cel mai latin dintre englezi. Pentru mine, Coluna, cel mai englez dintre latini — dacă mă pot exprima astfel.

Rep.: Și Torres?

O. G.: Ai spus foarte bine. E un Don Quijote, care până și în săritură rămâne cu picioarele pe pământ.

Rep.: Credeți că ați fi putut câștiga meciul de astă-seară?

O. G.: Nu. Acumulatorii noștri abia mai pâlpâiau. Tot curentul care mai rămăsese l-am dăruit fotbalului. Cu alte cuvinte, acestei semifinale împotriva creatorilor fotbalului. N-am găsit o investiție mai bună.

Rep.: Unii comentatori vă reproșează jocul semicolectiv — insuficiența „un-doi”-urilor, a devierilor — și excesul de dribling — mai ales la Simoes și Coluna.

O. G.: Nu mi-am cântărit niciodată copilul în primul an, și totuși e zdravăn. Lăsând, însă, gluma deoparte, vă promit că am să țin seama de aceste observații. Pentru primul meci internațional al Portugaliei în toamna asta — dacă nu voi pleca la Atletico — am să-i cer lui Eusebio și lui Augusto să mărească numărul „un-doi”-urilor de la 17 la 18 și am să-i recomand lui Coluna să dribleze pe cel mult 42 de metri în prima repriză și pe cel mult 27 într-a doua. Pentru viitor aș fi foarte mulțumit dacă mi s-ar sugera lungimea laturii „un-doi”-urilor și piciorul de start la driblingurile de pe partea dreaptă sau invers.

Rep.: Într-adevăr, îți plac „fentele”, señor Gloria.

O. G.: Îmi plac, desigur. Pentru că nu-mi plac semidoctii care vorbesc despre jocul semicolectiv.

Rep.: Ce proiecte aveți pentru viitor?

O. G.: Să câștig, dacă se poate, meciul cu Uniunea Sovietică.

Rep.: Și-apoi?

O. G.: Nu m-am gândit.

Rep.: Am auzit că jucătorii de la Benfica insistă să preluati conducerea tehnică a echipei lor.

O. G.: Am avut succes cu Sportingul. Am avut succes cu echipa națională. Deocamdată nu mai am ce demonstra Portugaliei.

Rep.: Se aude că peste câteva săptămâni veți pleca într-o vizită, în Brazilia, țara dumneavoastră natală.

O. G.: E adevărat.

Rep.: Veți rămâne mult?

O. G.: Tot câteva săptămâni. Antrenorii sunt ca actorii de televiziune. Nu trebuie să-i vezi prea des și prea mult.

Rep.: E un program?

O. G.: Nu. Dar am voie să fac și eu, în sfârșit, o glumă...

Frumos! Foarte frumos!!

LIVERPOOL, 25 iulie.

SEMIFINALA: **R.F.GERMANĂ — U.R.S.S. 2—1 (1—0)**

R. F. GERMANĂ: Tilkowski — Lutz, Schulz, Weber, Schnellinger — Haller, Beckenbauer — Seeler, Held, Overath, Emmerich.

U.R.S.S.: Iașin — Ponomarev, Șesternev, Voronin, Danilov — Sabo, Husainov — Cislenco, Banișevski, Malofeev, Parkuian.

Au marcat: Haller (min. 43), Beckenbauer (min. 68), Parkuian (min. 87).

A arbitrat: Lo Bello (Italia).

Spectatori: 38 273.

Meciul s-a terminat de 10 minute, dar grupul care purta pancarta „Jos cu F.I.F.A.”¹ continua să-și manifeste nemulțumirea...

John: E revoltător. Anglia disprețuiește orașul nostru.

Ben: Îmi pare rău că am venit la meci.

¹ Publicul din Liverpool a protestat împotriva hotărârii F.I.F.A. de a se programa jocul Anglia — Portugalia, cealaltă semifinală, la Londra.

Robert: După Portugalia — Coreea, n-aveai la ce să te mai aștepți.

Gordon: Normal și legal era ca semifinala Anglia — Portugalia să se joace aici, la Liverpool.

Gerry: Ți-ai găsit. Ramsey nu s-ar mișca pentru nimic în lume de la Hendon. Nu știi teoria lui? Englezul se simte bine doar la Londra.

Ben: Si noi ce suntem?

Gordon: Noi suntem fraierii, buni pentru o semifinală ca cea de astăzi. Adică, pentruderbiul forței.

Gerry: Ești nedrept, Gordon.

Gordon: Și de ce, mă rog?

Gerry: Pentru că nimeni n-a văzut ce am văzut noi: Brazilia în premieră, cu bulgarii, Brazilia — Ungaria, Brazilia — Portugalia, plus Portugalia — Coreea. După o asemenea serie, mai poți să iei și o plasă.

Ben: Gordon are dreptate. Nu-i vorba că nu-i vedem pe portughezi cu Bobby Charlton. Important e că o să ne înjure toți pentru că echipa noastră nu s-a mișcat de pe Wembley.

Gerry: Suedezii, în 1958, nu s-au mișcat de la Stockholm. Cine-mparte, parte-și face...

Gordon: Dacă accepți ideea asta, mai bine să spargem gașca.

John: E-n regulă. Hai că dau o bere.

Gordon: De unde sunători?

John: Am jucat zece lire pe nemți, cu 1 ½ la 1. A fost o castană.

Gordon: De unde și până unde?

John: Mi-am închipuit că o să fie „tare și cu forță”. Și când e „tare și cu forță”, câștigă cel care poate să vină cu o fentă-n plus.

Ben: Și de unde știai că fenta-n plus nu era în piciorul lui Voronin?

John: A jucat stoper. E o crimă să bagi un jucător ca Voronin la „arest”.

Ben: Parcă Schulz a jucat altfel.

John: Nemții au, oricum, „mijlocul” mai bun. Beckenbauer și Haller sunt superclasă. De fapt am mers pe mâna lor. Ați văzut, cred, ce-a fost meciul de astăzi: omul și umbra lui. Perechi-perechi. Dacă-l căutai pe Seeler, era musai să-l aibă-n spate și pe Voronin. Perechi-perechi. Ca îndrăgostiții în parcuri. Barem la cornere, se îmbrățișau până cădeau.

Ben: Ai avut și noroc, John... Dacă Sabo nu se rănea încă de la început, îmbrățișările continuau și era 0—0. Peste toate, însă, a venit eliminarea lui Cislenco. Mare noroc au și nemții ăștia...

Gordon: Țsta nu-i noroc... Țsta-i „tehnică”. În fond, de la începutul turneului ei joacă pe bază de oameni în minus. În serii — minus argentinianul Albrecht. În sferturi — minus doi uruguayeni: Troche și Silva. Astăzi: minus Sabo și Cislenco. În condițiile astea, să tot joci.

Robert: A fost un meci urât. Nici nu merită atâta vorbă...

John: Dar golurile au fost frumoase. Din toată această viermuială de 90 de minute, când Haller și Beckenbauer s-au desprins cu fenta, lașin nici n-a văzut mingea.

Robert: Dragă John, golurile astea nu salvează meciul. Au venit exact când rușii erau în nouă. Beckenbauer n-a mai avut om de ținut, Haller la fel, așa că restul n-a mai fost fotbal, ci aritmetică. Mai ales când ai în față două echipe care nu prea au talentul să vină cu o inovație dacă planul a căzut baltă. A fost, repet, un meci urât. Pentru că, vorba lui Just Fontaine, ambele echipe au rămas în tranșee.

Gordon: Cineva spunea că jocul de astăzi nu ar fi avut neapărată nevoie de minge. Tot așa de bine se putea juca și cu o bilă de popice. Iată de ce aș fi vrut să vedem Portugalia — Anglia, așa cum ar fi fost normal să fie.

Gerry: N-ai ce-i face, Gordon. Fotbalul de forță câștigă teren. Nemții, rușii și, tot așa de bine, ai noștri știu să te „maseze” când începi s-o faci pe nebunu’. Chiar și portughezii, în apărare, au câțiva băieți care nu se prea încurcă cu remușcările.

Ben: Turnirul de azi a avut mare noroc cu un arbitru ca Lo Bello.

John: De ce?

Ben: Eu cred că Finney trimitea la baie vreo șase.

Gordon: Nici nu știu ce să mai spun. După un joc ca ăsta, fotbalul e în mare pericol.

Gerry: Nu găsesc, Gordon. Nu uita că în Anglia, în Germania Federală și în Uniunea Sovietică fotbalul e mai popular ca oriunde. Țsta-i fotbalul Europei nemeridionale, ca să spunem așa. Mingile-s mai grele (de noroi), iarba e mai udă (uneori o udăm și cu furtunul), iar soarele-i plecat mereu în vacanță la Napoli sau pe Coasta de Azur. Cum pot eu să-l oblig pe Stiles al meu să fenteze ca Mekloufi sau Corso?

John: Și dacă într-o bună zi fotbalul Europei nimeridionale — cum îi spui tu — o să înființeze zalele, așa cum fotbalul american a înființat căștile?

Gerry: O să vină și vremea asta.

Gordon: Frumos! Foarte frumos!! Iată concluziile la care au ajuns cinci tineri entuziaști urmărind semifinala R. F. Germană — U.R.S.S.

Ben: Se vor rezolva unele lucruri prin modificări de regulament.

Gordon: Ca de pildă?

Ben: Ca de pildă înlocuirea unui jucător rănit și a portarului.

Gordon: Asta înseamnă doar că pe teren va trebui sa existe cel puțin o targă în plus.

John: Ești prăpăstios, Gordon.

Gordon: Nu sunt. Dar văd clar un cerc vicios care se învâртеște mereu.

John: Și-atunci?

Gordon: Singura soluție ar fi desființarea competițiilor oficiale.

John: Atunci poți să demolezi tribunele și să faci în locul lor câteva bănci de lemn pentru invalizi, orfani, bătrâni, bolnavi, convalescenți, văduve și ofițeri în retragere.

Gordon: O altă soluție ar fi desființarea barelor.

John: Uite, la asta nu m-am gândit...

După a doua halbă de bere, semifinala R. F. Germană — U.R.S.S. n-a mai fost chiar atât de urâtă. John a descoperit că Overath e de fapt mai bun și decât Beckenbauer, și decât Haller, iar Ben a admis că fotbalul nu e un sport pentru fetele din „cuibul de nobili”.

Ia loc, mister Henderson...

WEMBLEY, 30 iulie.

FINALA: **ANGLIA — R. F. GERMANĂ 4—2 (1—1, 2—2)**

ANGLIA: Banks — Cohen, J. Charlton, Moore, Wilson — Ball — B. Charlton, Stiles, Peters — Hunt, Hurst.

R.F.GERMANĂ: Tilkowski — Höttges, Schulz, Weber, Schnellinger — Haller, Beckenbauer — Seeler, Held, Overath, Emmerich.

Au marcat: Haller (min. 12), Hurst (min. 18), Peters (min. 78), Weber (min. 90), Hurst (min. 100 și 120).

A arbitrat: Dienst (Elveția).

Spectatori: 90 000.

Toate au rămas mult în urmă. Mugetul mulțimii de pe Wembley, corul uriaș al suporterilor echipei Angliei cântând „*When the reds go marching in*”¹ golul acela halucinant al lui Weber, în minutul 90, profilul de pretorian al lui Bobby Moore primind Cupa din

¹ „Când roșii pornesc la drum”. Echipa Angliei a purtat în finală tricouri roșii.

măinile reginei, cursa dementă a lui Nobby Stiles și a tuturor celorlalți salutând tribunele, a rămas în urmă noaptea albă a Londrei sărbătorind Cupa și cântând „*Rule Britannia*”.

...Acum, Alf Ramsey se află în trenul de Ipswich, în drum spre casă. E singur în compartiment. Zâmbește, privind amestecul de ploaie mărunță și soare palid, un fel de voal pe pajiștea engleză.

Alf Ramsey se gândește:

„*Mister Desmond!*... Vorbeai acum trei săptămâni de lacrimi, de sudoare, de sânge... Încecai să fii ironic... Dar tocmai lacrimile, sudoarea și sângele ne-au adus victoria... *Mister Hoby!* M-ai făcut asasin... L-ai întrebat pe Cohen cum de acceptă acest asasinat... Ce mai spui acum? *Mister Glanville!* Erai furios. Strigai cât te ținea gura: „Ce caută Allan Ball în echipa Angliei?” Allan Ball a fost cel mai bun jucător englez în finala Campionatului mondial...

...Am promis tuturor ziariștilor o conferință de presă la 30 iulie, după finală. Ați văzut și dumneavoastră că nu a fost posibil din pricina mulțimii. Cred, însă, că n-ați regretat prea mult. Ar fi fost o seară penibilă. Nici n-aș fi acceptat să primesc scuze din partea a 100 de oameni care nu au de altfel nici o vină. Sau, cel mult, una singură: cred că se pricep la fotbal.

Am învins, domnilor! Sincer vorbind, nu mi se pare un lucru extraordinar. În fond, noi am creat fotbalul. E adevărat că la început n-am acordat nici o atenție acestei Cupe franțuzești, dar vremea „splendidei izolări” s-a dus de mult.

Am învins! Eu am probabil un oarecare merit. Nu prea mare. De aceea am și refuzat ca băieții să mă poarte pe brațe, imediat după fluierul final. Ar fi fost o exagerare. Sunt, de fapt, un simplu funcționar al lui *Foot-ball Association*, care a primit sarcina de a face din echipa Angliei campioană mondială.

Cred că *Foot-ball Association* a făcut o alegere bună când m-a numit *team-manager*. Deși ar mai fi putut să aibă încă vreo 50 ca mine. Cunosc cel puțin 50 de antrenori care susțin ca și mine că, în fotbal, totul e să știi să elimini inutilul.

O să spui, *mister Desmond*, că ăsta e un adevăr de pe vremea istoricilor de la Derby, dar să știi că e o treabă care se învață în câteva zeci de ani. Eu am început s-o învăț la 11 ani, în ziua în care am făcut prima investiție pentru fotbal, cumpărând o minge cu 5 șilingi și 11 pence.

De fapt, dumneavoastră, *mister John* sau *mister Teddy*, mi-ați fost de mare folos. Ați scris odată că sunt un plicticos cu eternele mele pronosticuri de victorie. Ați spus atunci că e caraghios un

asemenea optimism pentru un om care nu dispune de jucători de clasă, nemaivorbind de un Pelé sau de un Eusebio. Ați omis un singur lucru: să-mi spuneți cum pot procura un jucător sau doi de clasa lui Pelé sau Eusebio.

Eu am continuat, însă, să afirm că am să devin campion mondial. În felul meu plicticos, care v-a scos din sărite. Să știți însă că n-am făcut-o pentru voi. Am făcut-o pentru mine. Eu eram primul care trebuia să creadă acest lucru.

Și am pornit la drum...

Astăzi, după ce totul s-a terminat, sunt sigur, *mister* Teddy și *mister* John, că prima dumneavoastră întrebare nu ar fi mult mai originală decât filozofia mea despre fotbal. Dacă vreți, pot s-o și formulez: „Cum ați câștigat campionatul mondial”?

...Ar fi multe de spus, *mister* Teddy.

Hai să spunem că l-am câștigat tot așa cum l-aș fi putut pierde. (Abia după ce am spus asta pot fi luat, cred, în serios)...

L-am câștigat pentru că noi, englezii, iubim foarte mult fotbalul. Și îl iubim nu numai pentru că avem 750 000 de jucători la o populație de 38 de milioane. Nu! Îl iubim mai mult decât brazilienii, de pildă, deși s-ar părea altfel. Suporterii brazilienilor sunt amanți ai fotbalului. Noi iubim mingea de piele cu o dragoste mai calmă și mai temeinică. Lui Feola i s-a pregătit o spânzurătoare la Rio. Eu, dacă aș fi pierdut campionatul, m-aș fi certat un pic cu dumneavoastră, *mister* Teddy, și-atât.

Hai să mai vedem de ce am câștigat campionatul mondial.

L-am câștigat pentru că, tot din dragoste pentru fotbal, oamenii din jurul meu m-au lăsat în pace. Feola, săracul, a primit zece sfaturi pe zi, de la unul, de la altul, de la Havelange, de la Nascimento, de la Amaral... Să știi de la mine, *mister* Teddy, că iubești mai mult fotbalul când ai puterea să renunți la „dreptul de a-ți băga coada”, sau, mai pe englezește, la dreptul de a face pe deșteptul...

De ce am mai câștigat campionatul mondial?

Pentru că Harold Wilson, la banchetul de deschidere, a spus simplu că poartă mereu în buzunar fotografia echipei de fotbal în care a jucat în tinerețe și că e mândru să prezideze banchetul F.I.F.A., care este o organizație cu mai mulți membri decât O.N.U.

De ajuns, *mister* Teddy? Nu? Vrei amănunte? Bine. Îți dau și amănunte...

Am pornit, așa cum bine mi-ai sugerat dumneata, cu gândul că n-am un Pelé sau un Eusebio. Știam că am jucători buni, dar

jucători buni mai aveau mulți. Eu, însă, cu acești jucători „doar buni”, trebuia să câștig campionatul mondial.

Atunci am început lupta cu dumneavoastră, stimați cronicari. Și am mers cu încăpățănare înainte, dându-mi seama că singura șansă a echipei Angliei sunt „sudoarea, lacrimile și sângele”.

Imediat au început criticile.

„De ce joci 4—3—3, mister Ramsey?”

Foarte simplu. Pentru că 4—3—3 poate fi mai ofensiv decât 4—2—4, iar la noi, în Anglia, atacul e însăși rațiunea de a fi a fotbalului...

„Ești un conducător iezuit, mister Ramsey, și ai făcut din jucătorii noștri niște călugări...”

Sunt. Vremea benedictinilor petrecăreți a apus pentru totdeauna în fotbal...

„Ai renunțat la jucători de finețe ca Eastham, Osgood, cu care i-am fi putut uimi pe străini”.

N-am vanități, dragi prieteni. Anglia poate uimi doar prin muncă...

„Ai făcut marea greșeală de a renunța la extreme”.

Nu vă supărați, această idee mi-a adus victoria. Ideea are la bază tot crezul muncii. Azi, pe terenul de fotbal, nu mai poate chiuli nimeni. Extremele au fost marile privilegiate ale WM-ului. Au fost jucători de... „elită”. („Aveți mingea, domnule. Vă rog să faceți o cursă scurtă și apoi să centrați”...). Așa ceva nu se mai poate. I-am adus pe Ball și pe Peters în mijloc, în „vârtej”, și la „bătaie”. Le-am spus tuturor că sunt liberi să demareze pe extremă, dacă le face atâta plăcere, dar nu înainte de a-și fi împlinit norma de efort pe tot terenul. Mulți au spus că e neomenesc, dar eu am avut dreptate. Micul Ball (n.a. 1,68 m înălțime și 62 kg) l-a „stors” pe Schellinger ca pe un burete.

Așa am acoperit terenul. Așa am putut să atac timp de 570 de minute. Aproape 10 ore în șir. Desigur că n-am fost strălucitor ca ungurii împotriva Braziliei, dar un campionat durează cât patru maratoane și jumătate la un loc, iar ceea ce contează sunt regularitatea și, mai ales, finišul. Un finiš în care Eusebio a fost nevoit să stea la cutie, iar Beckenbauer s-a sufocat, încercând să-l marcheze pe Bobby (n.a. Charlton), deși poate că e mai înzestrat decât Bobby.

„L-ai lăudat pe Stiles aproape ostentativ, după ce „Nobby” a făcut destule pe teren...”

Nu sunt ipocrit. Stiles a comis mai multe faulturi, dar mi-a făcut servicii imense: a fost un om de corvoadă cum Anglia n-a avut niciodată. Nobby Stiles a făcut tot ceea ce omeneste este posibil... Când Bobby Moore pleca la atac, o făcea cu sufletul împăcat: Stiles îi acoperea întotdeauna retragerea. Când Jackie Charlton se ducea să sară la cornere, nu mai era nevoie să-i dea indicații lui Stiles. Și bine făcea. („Nobby” nici nu le-ar fi primit.) Când Cohen pornea cu mingea înainte, Stiles îl însoțea întotdeauna, ca un câine credincios, ca să-i suplinească, la nevoie, „tehnica” de fundaș.

„N-ai ținut seama de experiența altora”.

Ba da. Am înregistrat tot. Ca să pot renunța la tot. „Apărarea în linie” e bună pentru chiulangii. „Betonul” e bun pentru echipele în care unii se sacrifică, iar alții chiulesc. La mine nu există prinți și cerșetori. La mine ești soldat de rând. Aud că la *Internazionale* Corso e stăpânul, iar Bedin — servitorul. La mine, între marele Bobby Charlton și micul „Nobby” Stiles nu e nici o discriminare în stabilirea normei de efort.

Dă-mi voie, *mister* Teddy, să-ți mai mărturisesc o bucurie a mea. Cred că am izbutit să câștig acest campionat mondial cu vechiul dicton: „Toți pentru unul, unul pentru toți”. Dumneata îmi vorbești de cuceririle fotbalului modern, iar eu sunt dispus să-ți demonstrez că băieții mei s-au așezat pe teren ca fotbaliștii dinaintea WM-ului. Bobby Moore și Jackie Charlton sunt fundașii de altădată, paznici la portar. Cohen și Wilson, fundașii de astăzi, au fost de fapt, prin avansările lor curente, halfii de margine de altădată. Bobby Charlton a fost halful centru avansat de acum patruzeci de ani. Interi? Stiles și Ball. Iar în față: uneori Peters — Hurst — Hunt, iar alteori — Hurst — Hunt. Așa au jucat și buncii noștri. Cu o singură diferență: dacă echipa națională engleză 1920 ar juca cu cea de astăzi, și-ar da duhul în douăzeci de minute. Și asta pentru că n-a vărsat „lacrimi, sudoare și sânge” în tabăra de antrenament de la Lilleshall. De fapt, istoria fotbalului este istoria dezvoltării mijloacelor de circulație a jucătorilor și mingii pe teren. Simplu și cinstit. Diversele formule create pe parcurs sunt încercări de a surprinde, care reușesc un timp, dar care până la urmă trebuie să întoarcă dobânzile încasate. De-altfel, dacă după acest campionat mondial sud-americanii au căi de apel, „bazinul mediteranean”¹ plătește din greu — cum spune ziarul... papal „Osservatore Romano” —

¹ Spania, Franța, Italia.

„bizantinismele tactice și cabotinajul care a cuprins în ultimul timp fotbalul țărilor latine”...

Mister Ramsey coboară la Ipswich. În drum spre casă se gândește la Wickie, soția lui, care a fost în seara finalei, pe Wembley, dar a revenit chiar a doua zi dimineața acasă...

„Wickie... Când am întrebat-o ce i-a plăcut mai mult pe Wembley, în după-amiaza finalei, mi-a spus imediat: minutul 90.

— De ce, Wickie? În minutul 90 Weber a egalat. Era un moment greu.

— Tocmai de aceea. Mi-a povestit Henderson¹. În minutul acela el a sărit ca ars de la locul său, iar tu ai pus mâna pe umărul lui și i-ai spus: „la loc, mister Henderson”... Asta mi-a plăcut mai mult decât orice, Alf...

Ce copil, ești, Wickie...”

La București ar fi învins Brazilia

(O oră cu antrenorul federal Nicolae Petrescu²)

Personalitate sportivă complexă, „Nichi” Petrescu, fost mijlocăș al Juventusului, știe să privească dincolo de „schimbul de buchete”, să pătrundă cu antene fine în intimitatea vestiarului sau să interpreteze reacția atât de schimbătoare a tribunelor. Iată de ce „ora consacrată grupei londoneze” și-a extins registrul, depășind deseori cadrul strict tehnic...

Rep.: Să încercăm totuși să păstrăm o orbită convenabilă în jurul balonului rotund.

N. P.: Nu vom face nici un efort. Cu atât mai mult cu cât până și sateliții artificiali ai pământului au zburat, în numele micului

¹ Antrenorul secund al Angliei.

² Antrenorul Nicolae Petrescu a urmărit jocurile din prima grupă a turneului final din Anglia.

„Willy”, pentru a-l reproduce pe ecranele inaccesibile televiziunii absolut directe.

Rep.: Aveți cuvântul...

N. P.: În drum spre Londra aveam o mulțime de temeri. Prea se scrisese mult despre bătăliile care urmau să aibă loc în Anglia. Se crease o adevărată psihoză, în care fotbalul părea să treacă pe planul al doilea, lăsând loc ciocnirilor, violenței și... victoriei cu orice preț.

Rep.: Pe alocuri prezicerile s-au împlinit...

N. P.: Într-o proporție — așa spune — inerentă unei întreceri atât de mari. E adevărat că Morais l-a lovit pe Pelé, dar pentru mine a fost mai important faptul că Eusebio a deplâns cu o sinceritate totală, chiar acolo, pe teren, scoaterea din luptă a marelui său rival. „Kicker” a și publicat o fotografie memorabilă.

Rep.: În meciul Anglia — Argentina a existat un Stiles, a existat un Rattin...

N. P.: Dar a existat și acel moment frumos când cei mai aprigi adversari ai „ediției engleze” — argentinienii și englezii — și-au schimbat, după meci, tricourile. Singurul care n-a înțeles, cred, frumusețea momentului a fost Ramsey; „antrenorul inflexibil” l-a împiedicat pe Ball să schimbe tricoul cu Onega, dar sunt convins că va regreta întotdeauna acel gest. De-altfel, scrisoarea de scuze pe care a trimis-o în septembrie argentinienilor e un început de dovadă...

Rep.: Meciul U.R.S.S. — R.F.G. a fost foarte dur...

N. P.: Dar nu uita că în acest meci, când întregul atac vest-german se prăbușise peste „marele Lev”, în carul mic, lașin s-a ridicat ținând într-o mână mingea pe care o ferise de toți, iar cu cealaltă l-a ajutat pe Seeler să iasă din acea grămadă spontană. Și exemplele sunt multe. Meciul Italia — Chile, care amenința să fie o răfuială pentru cele întâmplate la Santiago, n-a ridicat nici o problemă arbitrului Dienst. Brazilienii, după înfrângere, au strâns mâna portughezilor învingători. Eusebio l-a îmbrățișat pe Bobby Charlton după al doilea gol în poarta lui Jose Pereira. Și era golul care scotea Portugalia din lupta pentru titlu... Echipa lui Uwe Seeler n-a protestat când Dienst a acordat în finală celebrul gol al treilea... În sfârșit, Helmut Schön, când a fost întrebat despre acest gol, după meci, a răspuns *fair-play*: „Din locul în care mă aflam, nu puteam să văd”... Mă opresc aici... Aceasta a fost, în mare, replica fotbaliștilor... De fapt, replica fotbalului... A acestui sport care deși nu poate trăi fără șocuri și crampoane, știe să-și

crească, oameni. Un Eusebio, un Iașin, un Torres, un Bobby Charlton, un Beckenbauer — iată câțiva jucători pe care nu mi-i pot închipui lovind sau trucând. De ce să ne gândim doar la Stiles sau la Morais?

Rep.: V-aș ruga...

N. P.: Știu. Vom reveni și asupra echipelor. Înainte de asta, însă, aș mai aminti un fenomen interesant: în focul luptei, jucătorii au apelat la propria lor personalitate. În meciul cu Brazilia, ungurii au renunțat la tot eșafodajul lor tactic și s-au repezit la atac, ca în vremea eroică a fotbalului. Spaniolii cei tineri, la fel... Jucătorul de fotbal merge înainte... El aleargă înaintea sistemelor, înaintea schemelor, înaintea graficelor. El face istoria fotbalului. Noi o înregistrăm. Doar antrenorii modești încearcă să anuleze marile personalități fotbalistice.

Și acuma, stop... Cu cine începem?

Rep.: Mi-e totuna.

N. P.: Atunci, să zicem, cu mexicanii. Vor fi amfitrionii ediției următoare și, cine știe, poate că o să le fim oaspeți... Am avut de altfel impresia că Mexicul își pregătește echipa pentru 1970. E o echipă în devenire. Joacă un plăcut fotbal colectiv. Nu are jucători de clasă mare. Tehnicește, mexicanii se apropie oarecum de sud-americani, dar sunt, în mod cert, sub ei. Antrenorul lor, Ignacio Trelles, e adeptul consecvent al stăpânirii mijlocului terenului și aplică 4—4—2. Până la urmă, însă, acel 2 devine unul singur: talentatul Borja. Dintre ceilalți îi rețin pe înaintașii Cisneros și Fragoso, precum și pe mijlocașul Diaz. E și greu să reții pe cineva în această echipă omogenă. Cu o singură și mare excepție: portarul Antonio Carbajal, „el viejo”, pentru motive pe care le cunosc și copiii...

Mexicanii, despre care și ziarele au scris pe bună dreptate că au părăsit Anglia cu fruntea sus, vor fi probabil un adversar foarte periculos la ei acasă. Vor juca rolul chilenilor la Santiago. Pentru jocurile pe terenuri străine, ei sunt dezavantajați de lipsa forței. Un Diaz (1,67 înălțime) nu cunoaște și nu poate cunoaște fotbalul de șoc (Bineînțeles, însă, că unui Jackie Charlton — 1,88 m — nu i se poate cere să joace la fel).

În două cuvinte, am toată simpatia pentru echipa mexicană și pentru foarte lucidul ei antrenor Trelles, care, după meciul cu Anglia, a declarat cu un amestec de bun simț și umor: „Împotriva englezilor am hotărât să fac apel la cei mai mari jucători ai mei. Se vede, însă, că deocamdată ei nu sunt chiar atât de mari”...

Cam atât despre echipa Mexicului, care a izbutit să nu piardă meciurile cu Uruguay și cu Franța.

Rep.: Stop! Franța...

N. P.: A vrut să joace ce nu putea. A vrut să jongleze. A subapreciat adevărurile simple ale fotbalului. Și-a rulat jucătorii. I-a permutat. A operat cu noțiuni, nu cu oameni..

Am avut impresia că am în față o echipă uzată de prea multe dispute. Și, peste toate, acea spectaculoasă trecere de la „beton” la „linie”, în jocul cu Anglia. O mai mare probă de diletantism e greu de găsit.

Rep.: Totuși, se pare că în acest meci au jucat mai bine...

N. P.: Da. E adevărat. Dar asta nu scutește gestul de diletantism...

Rep.: S-a scris mult despre pregătirile intense ale echipei Franței.

N. P.: Mizanscena a fost mare. Ca și în cazul Braziliei. Un exemplu: alegerea pretențioasă a locului de cantonament înaintea turneului final... Peebles, în Scoția... Castel... Atmosferă... Vin franțuzesc... Fotbalul e o treabă mai simplă și mai puțin cochetă...

Rep.: Să trecem la Uruguay.

N. P.: Uruguayenii au venit decizi să facă lucruri foarte mari. Cu asta au pierdut însă din dezinvoltura lor obișnuită. Temperamental, ei nu pot rezista unor mari tensiuni. Am avut o discuție cu profesorul Boras din conducerea lor tehnică. Mi-a vorbit mult despre complexul mizei mari... despre dorul de țară... de soare... de familie... La Harlow era ceață, iar pajiștea mereu udă. Asta le-a mărit si mai mult dorul de casă, de soare... Antrenorii echipei, cunoscând dinainte situația, au adus filme, magnetofone, reviste... Uruguayenii au avut la dispoziție chiar și filme de familie, pentru ca jucătorii să aibă iluzia că sunt acasă. Toate acestea, însă, au fost paleative. La un moment dat, sistemul nervos a cedat. Doar așa se explică eliminarea succesivă (și meritată) a lui Troche și Silva, pe parcursul a câteva minute în meciul cu R. F. Germană. Și ce mare jucător e acest Troche! Nu l-am văzut niciodată ratând o intervenție din postul său de *libero*. Cred, de-altfel, că uruguayenii au fost peste toți ceilalți în materie de deposedare. Asta e o dovadă de înaltă tehnicitate...

Rep.: Cu care i-au ținut în șah pe englezi.

N. P.: A fost un meci ciudat, dominat de Rocha, care e un jucător de superclasă chiar printre valoroșii săi coechipieri.

Rep.: Cum calificăm echipa Angliei?

N. P.: Un tanc care a „demolat”, prin insistență, tot ceea ce a întâlnit în cale. Un tanc care s-a poticnit uneori la început, dar care și-a reglat curând mersul.

Rep.: E momentul să pun o întrebare pe care o voi pune tuturor celorlalți responsabili de grupă...

N. P.: Ce anume?

Rep.: Care ar fi fost clasamentul primilor patru dacă turneul final s-ar fi disputat într-un oraș neutru...

N. P.: Depinde de oraș.

Rep.: Să zicem, Berna.

N. P.: 1 — 2. R. F. Germană și Anglia. 3. Ungaria, 4. Portugalia.

Rep.: Argumente?

N. P.: R. F. Germană s-ar fi apropiat și mai mult de casă și ar fi avut rezervate vreo 30 000 de locuri, ca în 1954, iar tancul englez ar fi avansat la fel de încet, dar sigur...

Rep.: Și Ungaria?

N. P.: Ungaria ar fi retrăit momentele marii finale din '54 și nervii astfel solicitați ar fi adus-o în semifinală.

Rep.: De Portugalia nu mai întreb. În schimb aș vrea să-mi completez prima întrebare.

N. P.: Cum?

Rep.: Care ar fi fost ordinea la București?

N. P.: La București ar fi învins Brazilia.

Rep.:?

N. P.: Publicul nostru e dornic, în cel mai înalt grad, de spectacol. Iar marea trupă braziliană l-ar fi satisfăcut din plin. Legătura public-echipă ar fi mărit enorm potențialul psihic al echipei lui Feola și astfel s-ar fi ajuns la o solicitare reciprocă ideală pentru ambele părți. La București, sunt sigur, un Lima, un Gerson, un Tostao n-ar fi fost „figuranți” timorați, ca la Liverpool, ci actori primiți cu urale chiar și înainte de orice replică. Și asta pentru recunoscuta lor artă.

Rep.: Pe locurile următoare?

N. P.: Portugalia. Pentru aceleași motive. Plus satisfacția de a fi admirat pe locul doi o echipă învinsă la București. Plus farmecul personal al lui Eusebio, în fața căruia nimeni nu poate rămâne insensibil.

Rep.: Trei?

N. P.: Argentina.

Rep.: Chiar fără Rattin?

N. P.: Cred că la București Rattin n-ar fi fost eliminat.

Rep.: De ce?

N. P.: De aproape 40 de ani caut să descifrez pulsul tribunelor. Publicul nostru nu admite ca o echipă să joace în 10. Și chiar dacă, prin absurd, Rattin ar fi fost eliminat, echipa lui ar fi fost purtată spre victorie, cel puțin în „sferturi”, tocmai datorită handicapului pe care l-a avut.

Rep.: Cine ar fi venit „pe patru”?

N. P.: Probabil că „tancul” englez ar fi ajuns la mal, după aprige găfâieli...

Ne apropiem de sfârșit. Nu-mi rămâne decât să obțin pentru final „cea mai puternică impresie din Anglia”. Nicolae Petrescu nu stă prea mult pe gânduri:

„M-a impresionat cel mai mult trepidația suporterilor în jurul echipelor lor naționale. M-au impresionat steagurile grupurilor de suporter, care păreau să spună: „Aici e Mexicul, aici e patria lui Carbajal, și noi am pus acest sombrero pe cap pentru ca toți să vă dați seama, o clipă mai devreme, că aici e Mexicul”. Pentru același motiv pălăriile francezilor erau tricolore, pentru același motiv englezii n-au renunțat la jiletca neagră și la jobenul anacronic, pentru același motiv, în sfârșit, unii suporter ai vest-germanilor s-au îmbrăcat ca pe vremea lui Goethe. Toți au făcut așa pentru a marca și în acest fel prezența țării lor la festivalul mondial al fotbalului”.

„Pelé are un egal: Onega”

(O oră cu antrenorul Ilie Oană)

Dacă n-ar fi fost bocănitul crampoanelor lui Dan și Nunweiller III pe mozaicul culoarului, dacă n-ar fi fost, deci, antrenamentul echipei naționale, convorbirea cu Ilie Oană s-ar fi prelungit probabil până noaptea târziu, iar cutia de *Nescafé* ar fi retrogradat cu siguranță în categoria paharelor de companie.

Ilie Oană, cu ochiul său versat, a știu să „vadă”, să imprime, să fixeze și să-mi povestească cele întâmplare pe gazonul centenar al stadioanelor Albionului.

Prezent la jocurile grupei a doua, fostul extrem dreapta al echipei naționale a avut prilejul să-i vadă la lucru pe grenadirii vest-germani, pe dansatorii argentinieni, pe toreadorii spanioli și pe simpaticii turiști elvețieni, care fac ce fac și se prezintă la aproape toate reuniunile „lumii mari” a fotbalului mondial...

Rep.: Să-ncepem cronologic.

Oană: Crono... asta înseamnă Elveția.

Rep.: Fie.

Oană: O echipă cu arhitectură vest-germană, fără să aibă valorile formației lui Schön. Totuși, trei dintre jucătorii elvețieni — Baeni, Kuhn, Hosp... și mai ales ultimii doi — au o clasă internațională certă. Kuhn e, aș spune, axul „plăcii turnante”, iar Hosp e un „vârf” zurbagiu, cu șut și „fente”.

Rep.: Cum se explică cel 0—5 cu vest-germanii?

Oană: O nu prea inspirată montare a rubinelor în angrenajul complex al echipei. De altfel, în al doilea joc, cel cu Spania, elvețienii și-au potrivit altfel oamenii și rezultatul s-a văzut: i-au condus pe spanioli până în minutul 58 (au marcat prin extremul stânga Quentin) și au pierdut la limită, abia spre sfârșit...

Rep.: Ce-a fost, de fapt, cu Spania?

Oană: Citată printre favorite — Herberger însuși i-a prezis cale lungă — Spania a pierdut pe mâna „granzilor” săi sau a „emigranților” — cum le-a spus la urmă Villalonga.

Rep.: Cum a jucat Suarez?

Oană: Mai mult n-a jucat. Pe Peiro, casă fiu sincer, nici nu l-am văzut pe teren. La fel — Del Sol. Gento, îmi pare rău, a fost în aceeași categorie. Echipa spaniolă a fost ruptă în două. A fost o mare diferență între viteza tinerilor și cea a „bătrânilor”. Îți mai aduci aminte, cred, de filmul acela spaniol, „Unchiul meu Jacinto”, cu toreadorul bătrân care nu renunță. Jocul „italienilor” din echipa Spaniei a avut ceva din tristețea gloriei apuse...

Rep.: Și totuși, nu sunt chiar atât de bătrâni...

Oană: În fotbal, oboseala înseamnă bătrânețe. Și cum în materie de fotbal adevărata *corrida* se desfășoară în Italia și nu în Spania, toți „italienii” din Anglia au plătit tribut marilor eforturi la care sunt supuși în Calcio. Suarez, Peiro, Del Sol — o dată, Schnellinger, Brülls — imediat după ei. Haller — da! da! — chiar Haller, spre sfârșitul turneului. În fine, trebuie să-ți aduci aminte că Jair și Amarildo n-au putut juca în Anglia din cauza unor întinderi înainte de *World Cup*. Iar întinderile, știi bine, înseamnă fibră uzată de prea multe bice...

Rep.: Și tinerii?

Oană: Foarte buni. Dacă Villalonga n-ar fi apelat la „legiunea străină”, sunt convins că Spania ar fi intrat în „sferturi”. În ultimul meci, cel decisiv, cu Republica Federală Germană, tinerii, constituiți într-o veritabilă societate în nume colectiv din care au fost excluși Suarez, Peiro și Gento, au fost la un pas de a salva Spania în ceasul al doisprezecelea. Au început într-un tempo sufocant, au condus cu 1—0 și au pierdut cu cinci minute înainte de sfârșit. Faptul că au fost nevoiți să meargă la câștig nu le-a permis să-și dozeze eforturile. Dacă ar fi avut și varianta jocului egal, vest-germanii nu i-ar fi putut bate...

Rep.: Cei mai buni?

Oană: Nu Amancio, pe care îl cunoaștem, ci Sanchis, fundașul dreapta. Prototipul fundașului ofensiv, dar care nu uită că e fundaș (Ceea ce e din ce în ce mai rar de când a apărut moda fundașilor-extreme.) A marcat un gol frumos în meciul cu Elveția.

Rep.: Cam asta, deci, despre echipa Spaniei...

Oană: Plus un mic post-scriptum.

Rep.: Notez...

Oană: I-am urmărit cu foarte multă atenție pe „granzii” Spaniei. (Și mai ales pe Suarez). Le-am acordat circumstanțe atenuante: oboseală, neintegrare într-o perioadă scurtă și așa mai departe. Am impresia, însă, că și presa îi umflă mult. Există o distincție precisă: jucători cu reclamă, jucători fără reclamă. Pentru primii se scriu ode. Pentru ceilalți — epigrame. Am convingerea că în Spania există, în momentul de față, doi sau trei conducători de joc mai buni decât Suarez, așa cum există cinci sau șase cântărețe mai bune decât Sara Montiel... Reclama, însă, joacă un rol imens. Mai ales în Spania și Italia, țări în care nevinovatul balon rotund decide nu numai victoria, ci și direcția unor mari capitaluri...

*Rep.: Să trecem la *secondo tempo*...*

Oană: Bineînțeles, în primul rând despre meciul Republica Federală Germană — Argentina. Trebuie să-ți spun că argentinienii sunt, în același timp, și îngeri și demoni.

Rep.: Adică oameni.

Oană: Să rămânem totuși la fotbal.

Rep.: Buuun... De ce îngeri?

Oană: Pentru că au o tehnică uimitoare. Cred că din punctul de vedere al tehnicii pure au fost cei mai mari virtuozii ai campionatului. Aș spune chiar că i-au depășit pe brazilieni,

pentru că au un plus de viteză. După mine, chiar Pelé, care e superclasă în echipa Braziliei, are un egal — din punct de vedere tehnic — la argentinienii: Onega...

După Campionatul mondial din Suedia s-a vorbit mult despre celebrul dribling al lui Pelé cu aruncarea mingii peste capul adversarului. Crede-mă că în Anglia argentinienii au colaborat deseori cu aerul, făcând „gât de lup”, din fentă, adversarilor lor.

Rep.: Atunci de ce n-au mers mai departe?

Oană: Lipsa de eficacitate. Oricât ar părea de ciudat, nu-i atrage poarta. Au o plăcere teribilă în a-și ridiculiza adversarii în mijlocul terenului. Vor să epateze cu orice preț... Tribunele aplaudă, și-atunci îi cuprinde o frenezie a fentei și a pasei deviate, pentru înșenuncherea adversarului. Absolut toți argentinienii, inclusiv Rattin, cel eliminat de Kreitlein în meciul cu vest-germanii, știu tot...

Rep.: Atunci unde sunt demonii?

Oană: Demonul e în sângele lor. Toată această finețe tehnică este dublată de o formidabilă artă a provocării adversarului, tot în scopul înșenuncherii lui. Pentru că, te rog să reții, „chermesele” de la mijlocul terenului nu reprezintă totul. Acești adevărați artiști ai balonului devin niște copii obraznici în momentul în care l-au pierdut, și atunci încep să acroșeze cu brutalitate, să pună piedici, să te prindă de tricou și așa mai departe. Tot acest repertoriu a fost pus în aplicare în meciul cu Republica Federală Germană, dar echipa lui Schön nu și-a pierdut nici o clipă cumpătul. Rezultatul? Argentinianul Albrecht a fost eliminat de pe teren. Absolut justificat.

Rep.: Deci, îngeri și demoni.

Oană: Da. Ce păcat că această nemaivăzută — așa zice — constelație nu se decide să devină o echipă.

Rep.: Cine sunt cei mai buni?

Oană: Am vorbit de Onega. Am pomenit de Rattin. Impresia cea mai puternică mi-a produs-o însă fundașul stânga Marzolini, care ar putea să joace în orice post, indiferent de echipă și sistem. Urmează Mas, extremul stânga. Un fel de Suru, cu mai multă viteză și explozie... Ceea ce spune destul...

Rep.: Înapară de jocul cuvest-germanii...

Oană: Da, i-am mai văzut pe argentinienii în meciul cu Elveția. 2—0. A fost un joc plăcut. Elvețienii au ieșit la atac, dar diferența de clasă a fost vizibilă, așa că argentinienii au dat două goluri, în ciuda marelui magnet care îi atrage spre mijlocul terenului.

Rep.: Așvrea să știu dacă vest-germanii...

Oană: Pe vest-germani i-am „simțit” în jocul cu Argentina, dar i-am „ghicit” în jocul cu Spania (2—1). Cum spuneam, spaniolii s-au năpustit ca taurii și au deschis scorul: era singura lor soluție. Nimic n-a putut tulbura, însă, echilibrul echipei lui Seeler. Cred, de altfel, că echipa vest-germană a fost cea mai omogenă, cea mai echilibrată nervos și cu jucătorii cei mai valoroși pe compartimente...

Rep.: În jocurile grupei?

Oană: Nu. Am în vedere întreg turneul. Cred că în echipa lui Seeler doar Tilkowski și Emmerich intră în categoria jucătorilor obișnuiți. În schimb Emmerich a dat unul din cele mai fantastice goluri din câte am văzut vreodată. Și asta în meciul cu Spania, la scorul de 1—0 pentru spanioli, când vest-germanii erau teoretic eliminați din grupă. Iată cum s-a produs egalarea: cu câteva minute înainte de pauză, Emmerich, aflat în zona postului său, pe linia scurtă a careului de 16, cu spatele la poarta lui Iribar, și într-un unghi greu — vreo 35 de grade — primește o pasă cu boltă. Fără să piardă o singură fracțiune de secundă, el execută „pe-afară” o piruetă de vreo 250° — cum e mai greu — și izbește din voie în colțul lung. Iribar n-a putut schița nici un gest... Am auzit că a doua zi, la înviorare, toate echipele turneului final au încercat să repete execuția lui Emmerich. Și nimeni n-a reușit în antrenament ceea ce Emmerich a izbutit în meci, la 1—0 pentru Spania.

Rep.: A fost desigur o întâmplare.

Oană: Poate. Să știi, însă, că întâmplarea îi vizitează mai des pe cei obișnuiți cu ea... Unde am rămas?...

Rep.: La jucătorii vest-germani. Probabil că, în categoria vedetelor, Beckenbauer reprezintă...

Oană: Beckenbauer e un jucător „de charme” — cum spun francezii. Are, într-adevăr, un farmec deosebit. Îl aplaudă toți: bărbații și, mai ales, femeile. Pentru mine, însă, jucătorul cheie a fost Overath. El e, de fapt, creierul echipei. La el vin toate, de la el pleacă toate...

Rep.: Am o rugămintă.

Oană: Te-ascult...

Rep.: Să presupunem că acest turneu nu s-ar fi disputat în Anglia, ci, să zicem, la Belgrad, la Bruxelles sau la București. Care ar fi fost ordinea frunțașilor?

Oană: Mai întâi o precizare. Înainte de a-mi spune părerea în legătură cu „ceea ce ar fi putut să fie,” vreau să vorbesc despre ceea ce a fost. Socotesc Anglia o câștigătoare merituoasă, iar echipa vest-germană — cel mai îndreptățit finalist. Bineînțeles, asta în condițiile avantajului terenului, pe care nu-l poate contesta nimeni. E avantajul care a adus Suedia în finală, la Stockholm, în 1958, și Chile — pe locul trei, la Santiago. Pe un teren neutru, ordinea mea este: 1. Republica Federală Germană, 2—3. Anglia și Argentina, 4. Portugalia. Plus un amendament: dacă Portugalia ar fi avut un alt portar... oricare din ceilalți... și perechea Jackie Charlton — Bobby Moore ca fundași centrali, ar fi putut câștiga chiar la Londra. Dar toate astea sunt cu „dacă”.

Rep.: Și mai am o rugămintă: ce jucători români ar fi putut să se ridice la înălțimea celor ai echipelor laureate?

Oană: O întrebare delicată, dar binevenită... Portarul Mihai Ionescu ar fi avut mai mult succes decât Tilkowski sau Jose Pereira. Popa s-ar fi impus oricum în „duelul” său cu Cohen și cu Festa. Nelu Nunweiller și Dan, deși cu adversari de clasă, ar fi fost, sunt sigur, printre primii.

Rep.: Mijlocașii?

Oană: Aici trebuie să fiu mai modest. Prezența unor nume ca Overath, Beckenbauer, Bobby Charlton, Coluna, Rocha, Voronin, ca să pomenesc doar câțiva, reprezintă un handicap pentru Ghergheli sau D. Popescu...

Rep.: Și înaintașii?

Oană: Aceeași situație. Cu o mică paranteză. Astăzi, marii înaintași știu să se înhame la jug, ceea ce ai noștri nu prea fac. Un Torres, un Simoes, un Uwe Seeler, un Ball — mai ales — înainte de a fi „soliști la rampă”, sunt oameni de echipă, care se bat până la epuizare, iar a doua sau a treia zi știu să o ia *da capo*. Cam asta am vrut să spun.

...În clipa aceea s-a auzit bocănitul crampoanelor lui Nelu Nunweiller și Dan. Am compus imediat o ultimă întrebare. O întrebare banală: „Impresia cea mai vie din Anglia”. Ilie Oană a răspuns cu tempo, ca Pârcălab în zi bună:

„Cea mai vie impresie?” ...Fără îndoială, ciocnirea celor două stiluri: european și sud-american. Stilul de forță în joc, cu o tehnică utilă — la europeni... Stilul tehnicii pure, spre „artă pentru artă” — la sud-americani. În cele din urmă, primul s-a dovedit a fi mai productiv, deși a primit mai puține aplauze.

Urmărindu-i pe sud-americani, am izbutit să formulez — cred — secretul mării lor ușurințe tehnice. Toți jucătorii sud-americani joacă la fel de bine cu ambele picioare. Neavând preferință pentru dreptul sau pentru stângul, ei schimbă mereu... garda în duelurile cu europenii. Totul pare simplu, dar închipuie-ți un boxer sau un scrimer care să schimbe garda de la un asalt la altul. Adversarul lui n-ar avea, efectiv, nici o șansă.

Rep.: Unde plasăm Portugalia?

Oană: Portugalia a fost ca un vals de Strauss între cha-cha-urile sud-americane și marșurile anglo-saxone. Concret — maestrul Eusebio și orchestra sa au încercat să prezinte, pe cont propriu, ca la „cinematecă”, „fotbalul de altădată”. Succesul de public a fost total, pentru că direcția de scenă (Otto Gloria) a folosit mijloace moderne...

A treia, patetica...

(O oră cu Angelo Niculescu¹)

Rep.: Cum a fost, Angelo?

A.N.: Frumos, instructiv și, din fericire, foarte obositor.

Rep.: De ce „din fericire”?

A.N.: Spre deosebire de alte grupe, grupa mea, a treia, pe care un ziarist a denumit-o „patetica”, n-a avut jocuri de mâna a doua. Dacă mai adaog că „sfertul” pe care mi l-am ales a fost

¹ Antrenorul Angelo Niculescu a urmărit toate jocurile grupei a treia în cadrul C.M. din Anglia.

Portugalia — R. P. D. Coreeană, îți dai seama, cred, că n-am pierdut nimic. De-altfel nu am scăpat nici un prilej de a vedea și alte jocuri la televizor.

Rep.: Ce-mi poți spune despre grupa a treia?

A.N.: A fost, fără îndoială, cea mai selectă. Deși Ilie Oană revendică acest calificativ pentru grupa sa, a doua... Cred, însă, că „reperul” meu e infailibil: grupa a treia a eliminat Brazilia.

Rep.: Se vorbește despre Ungaria — Brazilia ca despre cel mai frumos meci al campionatului.

A.N.: Așa este. A fost jocul cel mai frumos. Și asta pentru că mișcarea permanentă în teren, care se „vede” în general, doar în manuale, a existat cu adevărat pe *Goodison Park*. Pot spune că nu am văzut jucător odihnindu-se. Fie chiar și pentru numai câteva secunde. Toți au fost eroii unei „frenetici” colective, indiferent dacă s-au numit Matrai sau Jairzinho. Până și Meszöly, care s-a lovit la umăr în ultimele minute, s-a simțit dator să alerge și să sară la cap, deși avea brațul imobilizat într-o eșarfă.

Rep.: Și tempoul?

A.N.: La limita maximă. O cât de mică scădere a tempoului ar fi retras meciului Ungaria — Brazilia premiul de frumusețe. Un *perpetuum mobile* cântat cu metronom 50 nu are nici o valoare.

Rep.: Capete de afiș?

A.N.: Albert, Bene, Meszöly, Jairzinho, Tostao și Lima.

Rep.: Cum explici declinul Braziliei?

A.N.: Foarte simplu. Lipsa de pregătire.

Rep.: Bine, dar s-a vorbit și s-a scris enorm despre grija cu care s-au pregătit campionii.

A.N.: Bine spus... S-a vorbit și s-a scris. Cronicarii sportivi și-au făcut, într-adevăr, meseria. În schimb antrenorii — nu. Un singur exemplu: presa sportivă a vorbit pe larg despre „inovațiile” și „corectările” pe care brazilienii le aduc zi de zi sistemului 4—2—4. Pe teren, însă, brazilienii au recurs la cel mai clasic 4—2—4. Ceea ce, să recunoaștem, înseamnă a bate pasul pe loc, sau, ca s-o spun direct, a fetișiza un sistem câștigător la Stockholm. La Stockholm, însă, n-a învins 4—2—4, ci au învins cei doi Santos, Bellini, Didi, Pelé și, mai ales, Garrincha. Cu alte cuvinte, au învins, ca întotdeauna, oamenii, și nu hârtia.

Rep.: Bine, bine... Dar cum se justifică cei 800 000 de dolari investiți pentru obținerea celui de-al treilea titlu mondial?

A.N.: Brazilienii au făcut totul pentru ca în Anglia să creeze impresia că au venit de peste ocean doar pentru formalitatea

primirii definitive a Cupei. Mi s-a părut deplasată până și „anunțarea din timp a amănuntului” că viitoarea Cupă mondială va avea — prin grația donatorilor — numele lui Winston Churchill... În general, brazilienii s-au străduit să intre în Anglia cu mare fast, precum Cleopatra la Roma, ca să risipească ultimele îndoieli și rezistențe. Iată de ce nu trebuie să mire faptul că s-a recurs la jucătorii bătrâni, cu nume sonore. Era un lucru perfect justificat de caietul regizoral al spectacolului. Iată de ce nu trebuie să surprindă neglijarea totală a organizării jocului, care a făcut faima Braziliei în 1958, la Stockholm.

Rep.: Ce-mi poți spune despre Pelé?

A.N.: „Regele” Pelé nu s-a putut sustrage, desigur, acestei atmosfere. Independent de asta, mi s-a părut oarecum în declin și un pic voluminos. Iar în fotbal, mai mult decât în viață, asemenea creșteri sunt simptomatice.

Mulți invocă scuza că Pelé nu și-a putut demonstra valoarea pentru că a fost o permanentă țintă vie. Dar asta nu cred că poate fi o scuză totală. Nu înțeleg cum un jucător mare ca Pelé și-a putut închipui că adversarii îl vor trata cu... indiferență. Pelé nu și-a adaptat de loc jocul la reacțiile condamnabile, poate, dar, oricum, așteptate ale adversarilor săi. A renunțat la execuțiile tehnice directe, a manevrat prea mult mingea, a combinat destul de puțin, și a încercat să joace ca în titlul cărții sale: „Eu sunt Pelé!” Cred că în repertoriul acestui foarte mare jucător ar fi trebuit să existe și tehnica evitării ciocnirilor și a derutării „jandarmilor”. Sunt convins că un Pelé în formă ar fi izbutit să traducă în viață butada lui Feola, care a anunțat — cu destulă emfază de-altfel — că „turistul Pelé” îi va plimba pe ceilalți turiști de rând — Jecev, Morais, Sipos etc. — pentru a le arăta frumusețea gazonului din parcul Goodison. S-a întâmpat, însă, să nu fie așa. Mai mult decât atât, Eusebio a fost cel care și-a asumat rolul de... ghid cu o prestanță inegalabilă.

Rep.: O întrebare: Pelé sau Eusebio?

A.N.: În Anglia s-a vorbit mult de acest duel. Oamenilor din tribune le place în cel mai înalt grad competiția. Și e firesc să fie așa... Cred că manșa 1966 a duelului Pelé — Eusebio a revenit ultimului.

Rep.: Bănuiesc că ai în vedere faptul că Pelé a jucat doar 120 de minute.

A.N.: Dă-mi voie să nu țin seama de minute. Mi-a plăcut mai mult Eusebio... Chiar dacă ai să încrețești fruntea, trebuie să-ți

spun că Eusebio e mai subtil decât Pelé. În afară de asta, africanul are o mult mai mare doză de artistic în tot ceea ce face. Comparația fizică îi e de asemenea favorabilă lui Eusebio. Pelé poate fi confundat oricând cu orice alt flăcău din cartierul Flamengo. Eusebio vine direct din lumea de basm a junglei. Zeul Pelé mi s-a părut mai om decât Eusebio. Poate pentru că l-am văzut chircindu-se de durere. Pe Eusebio l-am văzut doar zâmbind, chiar când avea un bandaj pe cap. Deși amândoi sunt din abanos, este clar că măicuța Natura a șlefuit mai mult la Eusebio. Dar să las aceste gânduri și să revin la joc. Ai să-mi spui, desigur, că Pelé are mai multă continuitate în joc. De acord. Eusebio, are, într-adevăr pauze. Dar acestea nu sunt pauze de pe urma epuizării. Dimpotrivă, sunt pauze strategice. „Se dă mort” cum se spune, pentru a mări apoi eficacitatea formidabilei sale reacții.

Rep.: Am impresia că vrei să dăruiești un idol.

A.N.: Îmi exagerezi posibilitățile. Dar nu-mi place să fac idoli prin colecționarea unor superlative care se declanșează pe baza principiului reacției în lanț.

Rep.: Nu e vorba de asta. Trebuie să recunoști însă că celebrele curse ale lui Pelé în jocul Brazilia — U.R.S.S. 3—0, la Moscova, n-au fost reeditate de nimeni în Anglia.

A.N.: Pentru că în Anglia n-au prea existat bulevarde în apărare.

Rep.: Am capitulat.

A.N.: N-aș vrea să mă înțelegi greșit. Dar mitul Pelé are o mare parte de vină la înfrângerea Braziliei. S-a spus întotdeauna că Pelé reprezintă 50% din Brazilia. Deși nu-mi place aritmetica în fotbal, hai să zicem că aportul lui pur tehnic e de 25%. E adevărat însă că acest procentaj se mărește, pentru că toți ceilalți jucători sunt crescuți în spiritul cultului lui Pelé. Fotbalul nu admite un asemenea cult. Acest campionat a demonstrat-o. Se spunea că Pelé singur poate duce în spate o echipă. Deocamdată am auzit-o doar. În schimb pe Eusebio l-am văzut, realmente, ducându-și echipa în spate, de la 0—3 la 5—3, în neuitatul meci cu coreenii.

Brazilia poate fi o echipă mare și fără Pelé. În minereurile braziliene greutatea specifică a fotbalului continuă să fie cea mai mare din lume... Știu... Te intrigă fraza „Brazilia poate fi o echipă mare și fără Pelé”. Îmi dau seama. Nu vrei să se scandalizeze cititorii. Ai dreptate. Hai să fiu mai clar... Repet: „Brazilia poate fi o echipă mare și fără Pelé”... Dar, adaug, și n-o fac de

complezență: Brazilia poate fi o echipă și mai mare cu Pelé. Cu condiția ca Pelé să refuze să mai fie un mit și să rămână unul dintre cei mai mari jucători din istoria fotbalului.

Rep.: Pentru că am vorbit atâta despre... stele, te rog să-mi faci clasamentul primilor patru din Anglia.

A.N.: Pe primul loc, bineînțeles, Eusebio. Argumentele au fost aduse. Pe doi: Bobby Charlton. Cel mai perfect produs al instruirii sportive, care a dus, nu întâmplător, la suplețe. Poate că Bobby este jucătorul care a greșit cel mai puțin în acest campionat. Cred că e enorm! Pe locul trei: Beckenbauer. Tehnică desăvârșită, care nu mai necesită autocontrol. În acest fel, mintea e concesionată producerii ideilor. Pe patru: Iașin. Știe tot ce trebuie să facă un portar. La fel de bun pe linia porții, în colțul „păianjenului” sau la lansarea extremelor. Peste toate, însă, știe să nu bage genunchiul în pieptul atacantului advers.

Rep.: Cum explici „căderea” Ungariei după frumosul meci cu Brazilia?

A.N.: Prin marele consum nervos din acel joc. Ungaria a fost o echipă-meteor. Albert a fost, și el, omul unei singure zile.

Rep.: Spuneai că ai văzut jocul Portugalia — R. P. D. Coreeană...

A.N.: Da. A fost un joc frumos. Echipa coreeană mi s-a părut cea mai disciplinată formație a campionatului mondial. Cu jucătorii cei mai corecți. Mă refer la „participarea efectivă în joc”... O echipă în care absolut nimeni nu trișează. „Șmecheriile” adunate de-a lungul a 100 de ani de fotbal n-au ajuns încă până la ei. Sunt convins că n-au luat măsuri speciale împotriva lui Eusebio pentru că au considerat neloială o asemenea soluție tactică.

Rep.: Au pierdut de la 3—0...

A.N.: Pentru că n-au vrut să câștige cu orice preț. N-au tras de timp nici măcar o secundă. Tot la 3—0 au alergat după mingile care se îndreptau încet spre *out*, fiind încântați când izbuteau să reînnoade o fază deși acea fază ar fi putut să le amenințe poarta. Au jucat cinstit și au pierdut atacând. Această candoare le-a provocat înfrângerea, dar le-a adus admirația și aplauzele entuziaste ale publicului englez.

Rep.: O întrebare pe care am pus-o tuturor celor patru antrenori care au urmărit „grupele”: care ar fi fost clasamentul primilor patru dacă „turneul final din Anglia” s-ar fi desfășurat într-o țară neutră?

— 1. R. F. Germană. 2. Argentina. 3. Portugalia. 4. Anglia.

— Și despre victoria Angliei?

— O victorie fără glorie. În finală, însă, englezii au fost evident mai buni decât vestgermanii. Și cum în clasamentul meu „ideal” echipa lui Schön e pe primul loc, victoria Angliei nu e întâmplătoare.

Rep.: Ce zici de cearta „libero”-„linie”?

A.N.: Nu sunt pentru „libero”. Nu sunt pentru „linie”. Sunt pentru sarcinile duble acordate jucătorilor, și, mai ales, acceptate de jucători. Acest lucru se poate realiza prin mărirea revoluționară a capacității de efort. Ball, Coluna, Torres, Bobby Charlton, Overath și alții au demonstrat cu prisosință posibilitățile organismului bine antrenat. Jocul viitorului este un joc de efort și abnegație. Apărătorii trebuie să și atace — a făcut-o și stoperul Bobby Moore — iar atacanții trebuie să și apere — vezi Torres, Augusto, Peters, Ball, Malofeev, Jairzinho și alții. Dar apărătorul care pleacă la atac — de pildă — cu un bilet de accelerat, nu are voie să revină cu un marfar. O altă chestiune: jocul așa-zis modern al fundașilor, cu intercalarea lor frecventă în atac. Foarte bine. Nimic de zis. Numai că fundașul trebuie să aibă o tehnică de... cameleon: în zona sa — tehnică de fundaș; odată ajuns la mijloc — să devină half; în sfârșit, în față e obligat să-și schimbe din nou culoarea, ajungând înaintaș. Altfel pierde timpul de pomană, fiind ca un copil care, ajuns în fața brutăriei, își dă seama că a uitat banii acasă. Ce faci în situația asta? Te-ntorci frumos acasă, ca să iei banii. Dar brutăria e închisă.

Rep.: Ce a însemnat, de fapt, turneul din Anglia pentru evoluția fotbalului?

A.N.: Victoria conținutului asupra formei. Unii au mers până acolo încât au afirmat că au dispărut posturile. Cred că aici e o exagerare la mijloc. Posturile n-au dispărut. Au apărut, în schimb, funcții noi în cadrul posturilor.

Rep.: O ultimă întrebare-tip, pe care am pus-o și celorlalți: care rămâne cea mai puternică impresie de pe urma „ediției engleze”?

— Sportivitatea publicului. Un public care știe să-și încurajeze echipa ca nimeni altul, chiar de la 400 de kilometri depărtare, cum a fost cazul la Manchester sau Liverpool pentru... Wembley, dar, în același timp, un public care știe să admire fără rezerve acțiunile frumoase ale adversarului. Chiar dacă englezii nu au jucători de mare anvergură ca Eusebio, Onega sau Beckenbauer, ei au în schimb un public de o clasă incontestabilă.

„Anglia nu mai e o insulă”

(O oră cu antrenorul C. Cernăianu)

Pe Constantin Cernăianu, care a văzut toate jocurile grupei a patra, l-am prins într-un moment greu: înaintea plecării *Petrolului* la Liverpool. Iată de ce convorbirea noastră a fost mai scurtă — poate — și, în orice caz, mai agitată.

Rep.: E adevărat că a fost grupa cea mai slabă?

C: Nici pe departe. E grupa care a eliminat o dublă campioană mondială și „medalia de bronz” de la Santiago.

Rep.: Calificând, în schimb, o echipă oferită de *book-makeri* cu 150 la 1.

C: Asta, spre cinstea grupei a patra...

Rep.: Să zicem... Trecând la cei patru, aş spune că echipa cea mai puternică a fost aceea a Uniunii Sovietice.

C: Puternică în primul rând prin pregătire. Valorile individuale nu sunt prea multe: Iaşin, Voronin, Cislenco, şi cam atât. M-a impresionat, însă, faptul că Morozov a aruncat în luptă două tactici: „beton” contra italienilor, 4—3—3 cu „zonă” împotriva coreenilor şi chilienilor. Această elasticitate a fost decisivă în obţinerea celor 6 puncte. Să nu uităm că doar sovieticii şi portughezii n-au pierdut puncte în serii...

Rep.: Coreenii?

C: După terminarea „sferturilor” am citit, nu-mi aduc aminte în ce ziar, un titlu mare: „Europa învingătoare, dar şi ameninţată”. „Învingătoare” se referea la faptul că toate cele patru semifinale erau — pentru prima oară după război — europene. În schimb „ameninţată” se datora evoluţiei peste aşteptări a echipei Republicii Populare Democrate Coreene, care a fost într-adevăr revelaţia turneului. Ce-aş mai putea adăuga la un asemenea compliment?

Rep.: Într-adevăr, nimic. Italia?

C: Şi aici s-a spus totul. O echipă obosită, ca împăratul Tiberiu când s-a retras la Capri. Jucători de 800 de milioane lire făcând stopuri de... raion. Singura explicaţie: oboseala. O oboseală pătrunsă adânc. Aş spune, nevroză. Faptul că italienii au jucat *beton* indiferent de adversar denotă o inerţie totală, un refuz de a încerca măcar ceva. I-am văzut înaintea jocului cu coreenii. Erau convinşi că vor pierde.

Rep.: Şi explicaţia? S-au dat, e adevărat, unele, dar...

C: Cauza cauzelor este, într-adevăr, duritatea formidabilă a campionatului italian. Există, însă, şi o cauză specială. Fabbri i-a băgat în lucru imediat după terminarea campionatului şi abia după aceea le-a dat liber. Doctorul Fino Fini, cu care am stat de vorbă, îmi spunea că asta a fost cea mai mare greşeală. Uneori, „mai binele e duşmanul binelui”. Organismul fotbalistului se sensibilizează, iar tu, antrenor, trebuie să ştii dacă Badea va fi dispus sau nu poimăine după felul în care îşi potriveşte în vestiar nodul la cravată.

Rep.: Ce zici de chilieni?

C: Mi s-a părut o echipă modestă, care nici măcar nu şi-a făcut prea multe iluzii. Ce poţi face cu un stoper de 1,66 m? Cruz, îmi pare...

Rep.: Brazilianul Altair nu are mai mult.

C: Iartă-mă, dar nici nu a făcut mai mult.

Rep.: Aș vrea să nu faci excepție și să-mi spui care ar fi fost clasamentul primilor patru dacă acest turneu s-ar fi disputat pe un teren neutru?

C: Am și făcut pentru mine un astfel de clasament:

1. Argentina, împotriva tuturor părerilor contrarii. Mă înclin în fața tehnicii absolute. 2. R. F. Germană. 3. Brazilia, care în Anglia a avut împotriva ei un întreg complex de factori, și 4. Anglia, care, acasă sau afară, este o echipă, care știe ce vrea.

Rep.: Cea mai puternică impresie de pe urma acestui campionat mondial?

C: Sunt, de fapt, două...

Rep.: Prima...

C: Marea surpriză: înfrângerea Italiei, sau, mai exact, prăbușirea miturilor. Când am citit piesa „Troilus și Cresida”, Ahile, Agamemnon, Hector, Ajax și toți ceilalți nu mai erau semizei, așa cum îmi plăcea să cred că sunt, ci erau niște oameni de rând, cu multe, foarte multe păcate. La fel s-a întâmplat și cu italienii Rivera, Facchetti, Salvatore și ceilalți: toți mi s-au părut niște fotbaliști de rând. Shakespeare și *World Cup 66* — iartă-mi apropierea — au tras fără milă în mituri. Aceasta ar fi prima impresie...

Rep.: Și a doua?

C: În Anglia am simțit mai mult ca oriunde că fotbalul este într-adevăr regele sporturilor. Aș spune că Anglia întreagă a gravitat în jurul balonului pe care l-a creat.

Și Anglia a știut să dea cinstea cuvenită fotbalului. Mă gândesc la acele terenuri impecabile, pentru care comparația cu „masa de biliard” nu e deloc o exagerare. Mă gândesc — ai să râzi poate — la fanfarele nelipsite la jocuri și mă gândesc la tribunele care cântau împreună cu fanfarele, în cinstea fotbalului.

Un ziarist belgian, Jacques Lecoq, a scris în timpul campionatului că „Anglia nu mai e o insulă”. Miracolul l-a înfăptuit fotbalul...

Epilog cu Evelyne Lafleur

Manuscrisul e gata.

Îmi strâng lucrurile. Pun în ordine fotografiile. Iată-l pe Herrera în vestiarul lui Inter, alături de Suarez. Iată-l pe Otto Gloria la București. Zâmbește tuturor, ca „Los Paraguayos”... Iată și „capul de expresie” al lui Sepp Herberger. Și figura jovială a lui Iașin. Uite-l și pe Baroti, plictisit și obosit. Iată-l, în sfârșit, pe rubicondul domn Vicente Feola.

Fără aceste fotografii și fără alte 200 n-aș fi putut scrie „cronica fantezistă”. Am compus dialogul Herrera — Ramsey și multe altele confruntând fizionimii, cuvinte cândva spuse, replici la mânie, și mai ales fotografii instantanee.

Dați-mi voie să cred că dialogul real ar fi semănat ca două picături de apă cu cel din „Cinci englezi uită să-și salute regina”. La fel cu Villalonga și cu Sancho. La fel cu cele mai multe din cronicile acestei fantezii pe tema World Cup '66. Vă rog să-mi promiteți că mă veți lăsa s-o cred. De altfel, dacă ați ajuns până la această pagină, ați acceptat, tacit, convenția.

Îmi strâng hârtiile.

Caut butonul lămpii cu abajur coreean. Aud, însă, o sonerie... Deschid. O tânără în rochie de seară. Îmi întinde mânușile negre, lungi, și trece, dezinvoltă, spre oglindă:

— Te deranjez?...

— Nu, bineînțeles, dar aș fi curios să...

— Sunt Evelyne Lafleur-Rimet...

— Cum?!!!

— Nu te speria. Sunt ceea ce voi, ziaristii, numiți cu prea puțină fantezie „zeița de aur”. Sunt fata naturală a sculptorului Abel Lafleur și fiica adoptivă a lui Jules Rimet.

— Ia loc, domnișoară!!! Te rog... Cu ce-ți pot fi de folos?

— Știu că nu-ți place finalul cu „Anglia nu mai e o insulă” și bănuiesc că vrei să închei cu mine. Englezii, de obicei foarte protocolari, nici n-au pomenit numele tatălui meu adoptiv la banchet, deși ideea lui „oncle Jules” le-a adus două milioane de lire în trei săptămâni.

— Te ascult, domnișoară.

— Cred că e mai normal să pui întrebări.

— Nu, te rog, vorbește... Eu obișnuiesc să ascult. Întrebările le scriu după aceea.

— Curios procedeu.

— Așa procedează toți reporterii. Ascultă. Evită întreruperile. Și asta din politețe. Parcelarea cuvintelor dumneavoastră vine abia după aceea. Să nu credeți că e o treabă simplă.

Reproduc (inclusiv întrebările) plăcuta convorbire avută cu domnișoara Lafleur-Rimet.

— Cum te simți în casa lui Bobby Moore?

— Bobby e un băiat bun, dar cam rigid. M-a instalat într-un dulap Chippendale care miroase nu prea plăcut a „Yardley”... Cinăm la o masă lungă, ca-n filmele cu bancherii parveniți... În fiecare duminică mă duc incognito la biserică, unde se roagă, în șoaptă, pentru sănătatea lui Hurst, care a înscris golul cu Argentina...

- *Ce părere ai despre noul dumitale logodnic?*
- *E unul dintre cei pe care și-i dorește orice părinte. Un băiat așezat, cu scaun la cap, muncitor, fără talente deosebite, dar care știe să ducă o treabă la bun sfârșit.*
- *Cum a fost cu Gilmar la Rio?*
- *Opt ani de dragoste nebună. E un băiat seducător. Și deloc gelos. Președintele Goulart m-a sărutat în fața lui și frumosul meu Gilmar părea că se bucură.*
- *Cum va fi în Mexic?*
- *În orice caz vreau să mă despart de Bobby. Mi-e frică, însă, de Franzi Beckenbauer.*
- *De ce?*
- *L-am auzit pe Uwe Seeler spunând că dacă apucă să pună mâna pe mine în Mexic, nu mai scap de oficiul stării civile în 1974, la München.*
- *Și ce e rău în asta?*
- *Am spus-o mereu. Nu vreau să mă mărit. Vreau să cunosc lumea. Am fost la Montevideo, la Rio, la Bonn, la Roma. Acum vreau să călătoresc mereu. Vreau să ajung la Reykjavik, la Calcutta, la Addis Abeba.*
- *Spuneai că ți-e frică de Beckenbauer. Dar Pelé? Pericolul e și mai mare.*
- *Nu am încredere în Pelé la 2 000 de metri înălțime. Prietenii lui Pelé au cutii toracice strâmte... Și asta contează foarte mult.*
- *Nu văd dezavantajul. Nu văd de ce Beckenbauer e mai primejdios decât Pelé.*
- *Franzi o să vină cu câteva luni înainte. O să aducă un milion de eprubete, o sută de mii de microscopae, zece mii de tuburi cu oxigen, o să aducă și măști. Aud că se gândește de pe acum să facă un stadion de altitudine, la el acasă...*
- *Am impresia că această teamă de Franzi e, de fapt, un început de dragoste.*
- *Nu. Eu îl iubesc pe Eusebio. M-am îndrăgostit de el la Londra. E bărbatul care nu m-a lăsat să mă plictisesc o clipă. Mi-a adus aminte de prima mea logodnă, cea de la Montevideo, când mingile zburau fără întrerupere, când spre o poartă, când spre cealaltă.*
- *În Anglia au fost zile când mi-am zis că fotbalul moare de foame. O foame de goluri. Dar a existat un Eusebio, care a transformat mingea de fotbal într-o nucă de cocos și a hrănit cu ea un milion de oameni.*

— *Ce faci acum, miss Lafleur?*
 — *Vrei să spui mademoiselle Lafleur.*
 — *Iartă-mă. Dar nici n-ai pomenit de „cocoșii” lui Clovis.*
 — *Pentru că mă jenez. Între noi va fi întotdeauna o dragoste neîmpărtășită.*
 — *Crezi?*
 — *Da. Pentru că Robert, Philippe și toți ceilalți prea o fac pe don-juanii.*
 — *Te-am întrebat ce faci acum.*
 — *Acum fug. Bobby doarme iepurește, iar peste cinci minute Westminster-ul va bate ora ielelor. După cum vezi, am o viață de prințesă medievală. Ce păcat că frumosul meu Gilmar a îmbătrânit, iar cei tineri n-au învățat încă să iubească...*

Cuprins

Prospect de voiaj.....	2
Marile speranțe.....	4
O Brasil ha de ganhar.....	4
Schön și frații Grimm.....	6
Scrisori către Fabbri.....	7
20—1 pentru Otto Gloria.....	9
În căutarea aventurii.....	11
„Zâmbetul este meseria mea”.....	13

„Când lampioanele se sting”	15
De la Voltaire citire.....	16
Stratagama Morozov.....	18
Jurnalul lui Leonel Sanchez.....	20
Baroti și ziariști.....	22
De la Hector Scarone la Pedro Rocha.....	23
Miun Rie Hiun crede în minuni.....	25
Villalonga de la Mancha.....	27
Necazul lui Emile Holinger.....	29
Lacrimi, sudoare și sânge.....	31
Uvertura festivă.....	34
Cinci englezi uită să-și salute regina.....	36
Charlie, pisica și șoarecele.....	40
Simfonia aceea de Haydn.....	42
Leslie șoferul merge pe mâna lui „Di Stefano”	45
Wembley, ora închiderii, vă rog!.....	48
Calul lui Juan Carlos Lorenzo.....	51
Otto Gloria riscă o mie de lire.....	54
Dacă Rivera ar visa urât.....	57
Parisul a și uitat totul.....	60
Ce frumos e la British Museum!.....	63
De ce a fugit Istvan Marosi.....	66
Atlanticul nu e Tamisa.....	69
Sistemul de tortură „Bobby”	72
Monologul lui Uwe Seeler.....	76
Împreună cu Brazilia.....	79
Ești foarte amabil, signor Leone.....	82
Antonio Carbajal se retrage.....	85
A treia scrisoare a lui Emile Holinger.....	88
Regele era, într-adevăr, gol.....	91

O dată la 100 de ani.....	95
„Utopia” sau „Scopul scuză mijloacele”	98
Tu nu poți să înțelegi, Sancho!.....	102
Kiril are voie să viseze.....	105
Cronica mizantropului.....	108
Intermezzo cu	
1. Sin lun-Kio	
2. Panoul de lângă White-Hall	
3. Madame Frédérika.....	111
Anthony Bramble are un gust amar.....	113
Arbitri din Groenlanda.....	117
„Dar l-am văzut pe Coluna râzând...”	121
De ce nu te faci antrenor, Istvan?.....	125
Au plecat artiștii.....	129
Bobby Charlton, cel mai latin dintre englezi.....	130
Frumos! Foarte frumos!!.....	133
Ia loc, mister Henderson.....	137
La București ar fi învins Brazilia.....	142
„Pelé are un egal: Onega”	148
A treia, patetica.....	154
„Anglia nu mai e o insulă”	160
Epilog cu Evelyne Lafleur.....	163

Redactor responsabil: GH. DEREVENCU
Tehnoredactor: N. PANAITIDE

*Dat la cules 14.11.1966. Bun de tipar 01.12.1966.
Apărut 1966. Tiraj 40 000 + 140 ex. broșate
Hârtie scris II A 63 g/m². Format 32/84X108. Coli
editoriale 8,59. Coli tipar 5,75. T. nr. 17348/1966.
C.Z. pentru bibliotecile mici 796 R.*

Întreprinderea poligrafică „Informația”
str. Brezoianu nr. 23—25. București
Republica Socialistă România
Comanda nr. 432

LEI 5

EDITURA UNIUNII DE CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT